

แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ
อำเภอหนองบัวระเหว
ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐
(ฉบับทบทวนปี ๒๕๖๘)

สำนักงานเกษตรอำเภอหนองบัวระเหว
จังหวัดชัยภูมิ

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการของเกษตรจังหวัด
แผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวนปี ๒๕๖๘)
ตามแนวทาง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒

คำนำ

การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมินี้ จัดทำขึ้นตามโครงการพัฒนาชุมชนประจำปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ของกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์จุดอ่อน – จุดแข็ง - โอกาส-ภาวะคุกคาม (SWOT ANALYSIS) ของอำเภอ มุ่งเน้นถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนให้มากที่สุด ซึ่งข้อมูลที่ได้มาจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนโดยผ่านผู้นำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อาสาสมัครเกษตร และผู้แทนเกษตรกรระดับหมู่บ้าน ตลอดจนหน่วยงานราชการต่าง ๆ ในพื้นที่

การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ตามโครงการพัฒนาชุมชนฉบับนี้ ผู้จัดทำขอขอบพระคุณผู้นำชุมชน ผู้นำองค์กรท้องถิ่นและผู้เข้าร่วมการประชุมทุกท่าน ที่ให้ข้อมูลและร่วมมือเป็นอย่างดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนพัฒนาการเกษตรฉบับนี้จะสามารถทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกร ในอำเภอหนองบัวระเหวดีขึ้นและยั่งยืนสืบไป

สำนักงานเกษตรอำเภอหนองบัวระเหว

กรกฎาคม ๒๕๖๘

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	๗
สารบัญตาราง	ค
สารบัญภาพ	ง
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	๑
๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๒ อาณาเขต	๑-๒
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๒-๓
๒ ลักษณะภูมิประเทศ	๓
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๓-๔
๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน	๕-
๒.๓ ลักษณะดิน และกลุ่มชุดดิน	๕-๑๐
๓ สภาพภูมิอากาศ	๑๑
๓.๑ สภาพภูมิอากาศ	๑๑
๓.๒ ฤดูกาล	๑๑
๓.๓ ปริมาณน้ำฝน	๑๑
๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์	๑๑
๔ เส้นทางคมนาคม	๑๒
๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล	๑๒
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ	๑๒-๑๓
๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๑๓
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ	๑๓-๑๔
๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ	๑๔-๑๕
๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม	๑๕
๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	๑๕
๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด	๑๖
๖.๓ จำนวนครัวเรือน	๑๗
๖.๔ การศึกษา	๑๗
๖.๕ การสาธารณสุข	๑๘
๖.๖ ประเพณีและวัฒนธรรม	๑๘-๒๑
๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๒๑-๒๒
๘ ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	๒๓
๙ องค์กรและสถาบันต่าง ๆ	๒๔-๔๑

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ	๔๒
๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๔๒
๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๔๒-๕๔
๑.๒ ศักยภาพของพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร	๕๔-๕๗
๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๕๗
๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ	๕๗-๘๒
๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๘๓-๘๔
๓ การจัดทำ TOWS Matrix	๘๕-๘๖
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนา	๘๗
๑. แนวทางการพัฒนา	๘๗
๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)	๘๗
๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๘๗-๘๘
๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	๘๘
๒. สรุปรูปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล	๘๙
บรรณานุกรม	๙๑
ภาคผนวก	๙๒
โครงการโครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว	๙๓-๙๔
โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตมันสำปะหลัง	๙๕-๙๖
โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตอ้อยโรงงานแปลงใหญ่	๙๗-๙๘
โครงการพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๙๙-๑๐๐
โครงการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer	๑๐๑-๑๐๒
โครงการจัดตั้งศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	๑๐๓-๑๐๔
โครงการส่งเสริมการไถระเบิดดินดาน	๑๐๕-๑๐๖
โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสด	๑๐๗-๑๐๘
โครงการผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ	๑๐๙-๑๑๐
โครงการผลิตสารชีวภัณฑ์	๑๑๑-๑๑๒
โครงการขุดสระน้ำขนาดเล็ก	๑๑๓-๑๑๔
โครงการฝายเก็บกักน้ำเพื่อการเกษตร	๑๑๕-๑๑๖
โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ (ปรับปรุงสระเก่า)	๑๑๗

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๒-๓
ตารางที่ ๒ ตารางสรุปเขตการปกครอง อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๓
ตารางที่ ๓ สภาพปัญหาของทรัพยากรดิน อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๙
ตารางที่ ๔ แสดงสถิติปริมาณน้ำฝนรายเดือน อำเภอหนองบัวระเหว ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๖๘	๑๑
ตารางที่ ๕ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอหนองบัวระเหว ปี ๒๕๖๗	๑๕
ตารางที่ ๖ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๖	๑๖
ตารางที่ ๗ ตารางแสดงจำนวนประชากรในอำเภอหนองบัวระเหว	๑๗
ตารางที่ ๘ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๒๑
ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๒๓
ตารางที่ ๑๐ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน	๒๔-๓๕
ตารางที่ ๑๑ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอหนองบัวระเหว	๓๖-๓๙
ตารางที่ ๑๒ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๔๐-๔๑
ตารางที่ ๑๓ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๔๒
ตารางที่ ๑๔ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๔๓
ตารางที่ ๑๕ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๔๔
ตารางที่ ๑๖ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๔๔
ตารางที่ ๑๗ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๔๕
ตารางที่ ๑๘ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๔๖
ตารางที่ ๑๙ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรกรอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๔๖
ตารางที่ ๒๐ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๔๗
ตารางที่ ๒๑ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๔๘-๕๐
ตารางที่ ๒๒ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่มันสำปะหลัง จังหวัดชัยภูมิ	๕๑
ตารางที่ ๒๓ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๕๒-๕๔
ตารางที่ ๒๔ แสดงทรัพยากรดินอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๕๔
ตารางที่ ๒๕ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๕๗
ตารางที่ ๒๖ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๕๙
ตารางที่ ๒๗ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๕๙
ตารางที่ ๒๘ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๖๑
ตารางที่ ๒๙ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๗ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๖๔
ตารางที่ ๓๐ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๖๕

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ ๓๑ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๖๖
ตารางที่ ๓๒ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๖๗
ตารางที่ ๓๓ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๖๘
ตารางที่ ๓๔ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๖๘
ตารางที่ ๓๕ แสดงต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๗ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๗๑
ตารางที่ ๓๖ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตมันสำปะหลัง อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๗๓
ตารางที่ ๓๗ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับอ้อยโรงงาน อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๗๔
ตารางที่ ๓๘ แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๗๕
ตารางที่ ๓๙ แสดงพื้นที่ปลูกมันอ้อยโรงงานตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๗๖
ตารางที่ ๔๐ แสดงปริมาณการปลูกอ้อยโรงงาน อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๗๗
ตารางที่ ๔๑ แสดงต้นทุนการผลิตอ้อยโรงงาน ปี ๒๕๖๗ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๘๐
ตารางที่ ๔๒ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตอ้อยโรงงาน อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๘๒
ตารางที่ ๔๓ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๘๓-๘๔
ตารางที่ ๔๔ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix	๘๕-๘๖

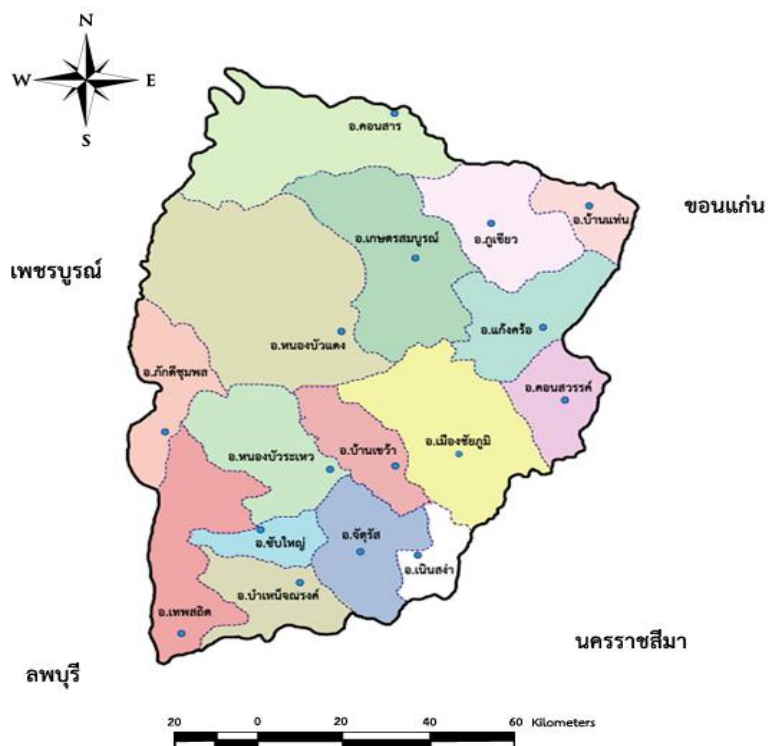
สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ ที่ตั้งอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๑
ภาพที่ ๒ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอหนองบัวระเหว	๒
ภาพที่ ๓ ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอหนองบัวระเหว	๓
ภาพที่ ๔ สภาพพื้นที่อำเภอหนองบัวระเหว	๔
ภาพที่ ๕ ข้อมูลกลุ่มชุดดินอำเภอหนองบัวระเหว	๑๐
ภาพที่ ๖ เส้นทางคมนาคม	๑๒
ภาพที่ ๗ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด	๑๓
ภาพที่ ๘ แหล่งน้ำธรรมชาติบริเวณอำเภอหนองบัวระเหว	๑๕
ภาพที่ ๙ แสดงจำนวนประชากร ครั้วเรือน และครั้วเรือนเกษตรกร อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๑๗
ภาพที่ ๑๐ ฝ้ายไทยลายอัตลักษณ์ประจำอำเภอหนองบัวระเหว	๑๙
ภาพที่ ๑๑ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๒๒
ภาพที่ ๑๒ กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๒๒
ภาพที่ ๑๓ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๒๓
ภาพที่ ๑๔ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๔๒
ภาพที่ ๑๕ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๔๓
ภาพที่ ๑๖ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๔๔
ภาพที่ ๑๗ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๔๕
ภาพที่ ๑๘ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๕๐
ภาพที่ ๑๙ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๕๔
ภาพที่ ๒๐ แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดินอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๕๕
ภาพที่ ๒๑ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๕๖
ภาพที่ ๒๒ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๕๖
ภาพที่ ๒๓ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๕๗
ภาพที่ ๒๔ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอหนองบัวระเหว	๕๘
ภาพที่ ๒๕ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว อำเภอหนองบัวระเหว	๕๘
ภาพที่ ๒๖ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอหนองบัวระเหว	๕๙
ภาพที่ ๒๗ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอหนองบัวระเหว	๖๐
ภาพที่ ๒๘ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอหนองบัวระเหว	๖๐
ภาพที่ ๒๙ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๖๑
ภาพที่ ๓๐ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๖๓
ภาพที่ ๓๑ แสดงวิธีการตลาดของข้าว อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๖๔
ภาพที่ ๓๒ แสดงแหล่งรับซื้อข้าว อำเภอหนองบัวระเหว	๖๕
ภาพที่ ๓๓ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอหนองบัวระเหว	๖๖
ภาพที่ ๓๔ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอหนองบัวระเหว	๖๗

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่ ๓๕ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอหนองบัวระเหว	๖๗
ภาพที่ ๓๖ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๖๙
ภาพที่ ๓๗ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมันสำปะหลังในอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๗๑
ภาพที่ ๓๘ แสดงวิธีการตลาดของมันสำปะหลัง อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๗๒
ภาพที่ ๓๙ แสดงแหล่งรับซื้อมันสำปะหลัง อำเภอหนองบัวระเหว	๗๒
ภาพที่ ๔๐ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกอ้อยโรงงาน อำเภอหนองบัวระเหว	๗๔
ภาพที่ ๔๑ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกอ้อยโรงงาน อำเภอหนองบัวระเหว	๗๕
ภาพที่ ๔๒ แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอหนองบัวระเหว	๗๖
ภาพที่ ๔๓ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอหนองบัวระเหว	๗๖
ภาพที่ ๔๔ แสดงปริมาณการปลูกอ้อยโรงงาน อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๗๗
ภาพที่ ๔๕ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกอ้อยโรงงานในอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๘๐
ภาพที่ ๔๖ แสดงวิธีการตลาดของอ้อยโรงงาน อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	๘๑

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	อำเภอหนองบัวแดงและอำเภอกำแพงแสน
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	อำเภอบ้านเขว้า
ทิศใต้	ติดต่อกับ	อำเภอจัตุรัสและอำเภอเทพสถิต
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	อำเภอเทพสถิต

ภาพที่ ๒ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอหนองบัวระเหว

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

อำเภอหนองบัวระเหว แบ่งเขตการปกครองเป็น ๕ ตำบล ๕๘ หมู่บ้าน ดังนี้

ตำบลหนองบัวระเหว	จำนวน	๙	หมู่บ้าน
ตำบลโสกปลาดุก	จำนวน	๘	หมู่บ้าน
ตำบลโคกสะอาด	จำนวน	๙	หมู่บ้าน
ตำบลห้วยแย้	จำนวน	๑๔	หมู่บ้าน
ตำบลวังตะเฒ่า	จำนวน	๑๘	หมู่บ้าน

- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาล จำนวน ๓ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๒ แห่ง

ตารางที่ ๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

ตำบล หมู่ที่	ตำบลหนองบัวระเหว	ตำบลโสกปลาดุก	ตำบลโคกสะอาด	ตำบลห้วยแย้	ตำบลวังตะเฒ่า
๑	หนองบัวระเหว	ท่าช้าง	ตะลอมไผ่	ห้วยแย้	วังตะเฒ่า
๒	ปากค่ายช่องแมว	โสกปลาดุก	ละหานค่าย	ใหม่สามัคคี	วังกะทะ
๓	หนองโจด	หนางตนา	โคกสะอาด	ห้วยไฮ	วังอ้ายจิด
๔	หัวหนอง	หนองบัวน้อย	กระจาน	หนองกองแก้ว	ท่าโป่ง
๕	พนักเสือ	หนองคลอง	หนองจาน	ห้วยยางดี	สำนักตุมกา
๖	หนองบัวระเหว	ดอนตะโก	หนองม่วง	แจ้งใหญ่	หัวสะพาน

หมู่ที่ \ ตำบล	ตำบลหนองบัวระเหว	ตำบลโสกปลาดุก	ตำบลโคกสะอาด	ตำบลห้วยแย้	ตำบลวังตะเฆ่
๗	โนนห้วยนาง	ดอนชุมช้าง	ดอนกอก	ซับหวาย	โนนสำราญ
๘	หนองบัวระเหว	ท่าบอน	ห้วยทับนาย	คลองงูเหลือม	โนนม่วง
๙	หนองบัวระเหว		ภูเขาทอง	ห้วยแย้	หลังสัน
๑๐				โนนสมบูรณ์	วังน้ำเขียว
๑๑				ห้วยยางกลาง	ปากดง
๑๒				เหวใหญ่	แจ้งวังทอง
๑๓				ห้วยแย้	วังอุดม
๑๔				โคกยาว	วังกระทะ
๑๕					ใหม่เจริญผล
๑๖					ศรีสง่า
๑๗					โป่งนคร
๑๘					วังตะเฆ่

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ, พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๒ ตารางสรุปเขตการปกครอง อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด(ไร่)	อบต	เทศบาลตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	จำนวน บ้าน (ครัวเรือน)
หนองบัวระเหว	๒๓,๖๘๑.๒๕ ไร่		หนองบัวระเหว	๙	๒,๗๙๑
โสกปลาดุก	๒๑,๐๐๐ ไร่	โสกปลาดุก		๘	๑,๔๖๕
โคกสะอาด	๙๒,๓๖๕.๗๕ ไร่		โคกสะอาด	๙	๒,๖๐๓
ห้วยแย้	๑๒๓,๗๕๐ ไร่		โคกสะอาด	๑๔	๒,๕๖๔
วังตะเฆ่	๑๙๑,๒๕๐ ไร่	วังตะเฆ่		๑๘	๕,๔๖๑
รวม	๔๕๒,๐๔๗ ไร่			๕๘	๑๔,๘๘๔

(ที่มา : ที่ว่าการอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ, พ.ศ.๒๕๖๘)

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบสูง และมีภูเขาสลับพื้นที่ราบ เขตป่าอนุรักษ์ (อุทยานแห่งชาติไทรทอง) จำนวน ๓๑๙ ตร.กม เขตป่าสงวนแห่งชาตินาयाงหลัก จำนวน ๑,๐๑๖,๖๘๘ ไร่ พื้นที่ของอำเภอหนองบัวระเหวตั้งอยู่ส่วนตะวันตกของจังหวัดชัยภูมิ เป็นพื้นที่ดอน นา ลุ่ม มีความลาดเอียงของพื้นที่ร้อยละ ๐ – ๒ ซึ่งประกอบไปด้วย

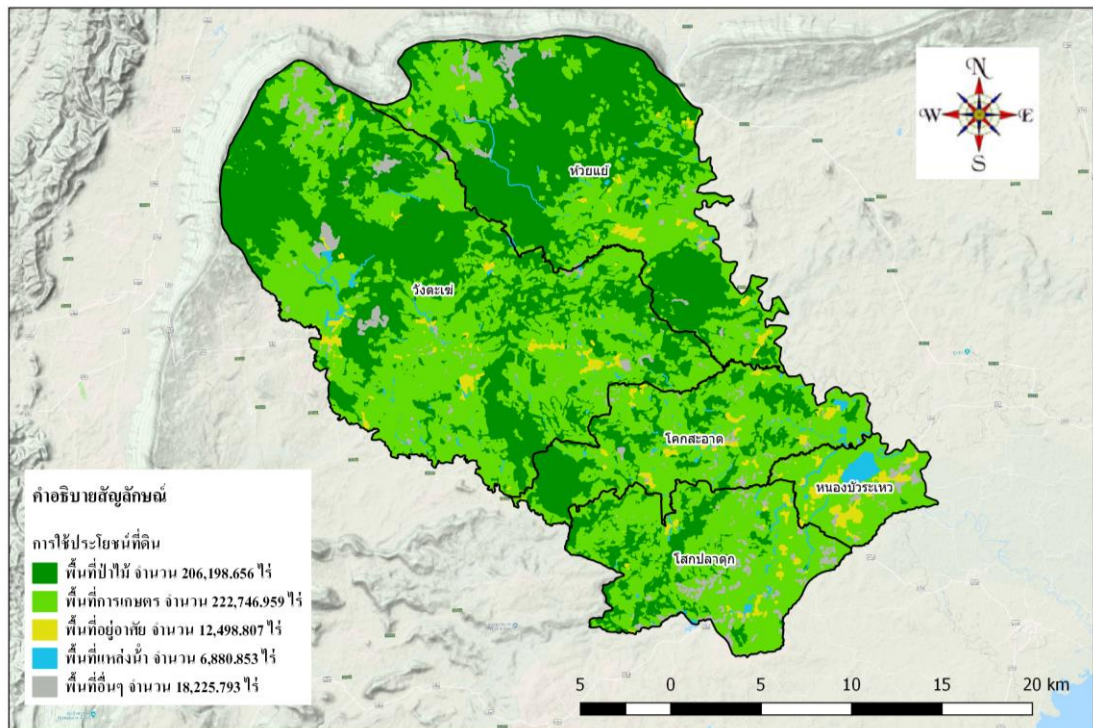
๑. พื้นที่ราบฝั่งแม่น้ำ มีความสูงตั้งแต่ ๐ – ๑,๐๐๘ เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง มีแม่น้ำชี ลำเชียงทา ห้วยระเหวไหลผ่าน มีบึงระเหวซึ่งเป็นแหล่งน้ำจืดที่สำคัญ

๒. พื้นที่ลูกคลื่นลอนต่ำ เป็นแนวยาวตามทิศเหนือ-ตะวันตก ตามแนวเทือกเขาพังเหย มีความสูงประมาณ ๑,๐๐๘ เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลางพื้นที่อำเภอหนองบัวระเหว ประมาณ ๒ ใน ๓ เป็นพื้นที่ภูเขา มีภูเขาที่สำคัญดังนี้

- เขาพังเหย เป็นภูเขาขนาดใหญ่ของเทือกเขาตงพญาเย็น อยู่ในเขตตำบลวังตะเฆ่ หมู่บ้านที่อยู่ใกล้เคียงได้แก่ บ้านหลังสัน บ้านปากดง บ้านท่าโป่ง บ้านโนนม่วง บ้านวังน้ำเขียว
- เขาคอก เป็นเทือกเขาโค้งยาวเกือบรอบลักษณะคล้ายคอกสัตว์ อยู่ในเขตตำบลโคกสะอาด
- เขาแหลม เป็นเนินเขาเตี้ยๆ มีระดับสูงๆ ต่ำๆ ไม่สม่ำเสมออยู่ในเขตตำบลห้วยแย้
- เขาวัว เป็นเนินเขาเตี้ยๆ อยู่ในเขตตำบลวังตะเฆ่

พื้นที่ป่าไม้ที่สำคัญได้แก่

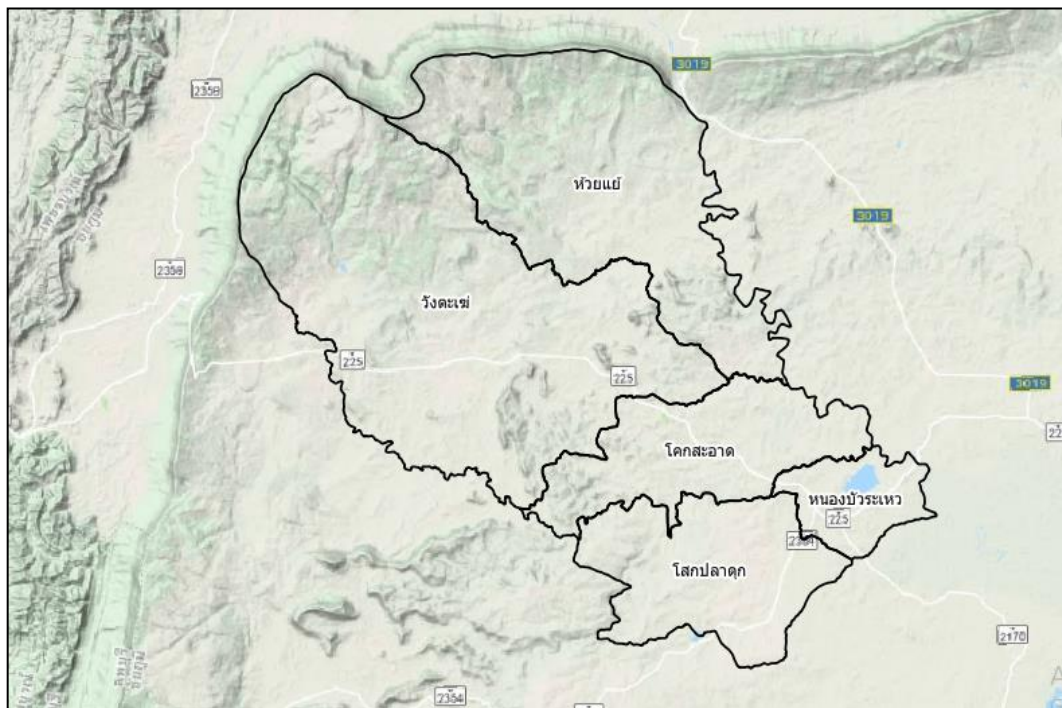
- อุทยานแห่งชาติไทรทอง เนื้อที่ประมาณ ๑๖๕ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑๐๒,๑๒๕ ไร่
- ป่าสงวนแห่งชาตินayangกลัก มีเนื้อที่ประมาณ ๖๒๒ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๓๘๘,๗๕๐ ไร่

ภาพที่ ๓ ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอหนองบัวระเหว
(ที่มา : ที่ว่าการอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ, พ.ศ.๒๕๖๘)

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่อำเภอนองบัวระเหวเป็นที่ราบลุ่มลูกคลื่นลอนลาดในพื้นที่ตำบลหนองบัวระเหวและตำบลโสกปลาดุก บางส่วนมีลักษณะราบสูงทางทิศเหนือและลาดลงสู่ทิศใต้ในพื้นที่ตำบลโคกสะอาด พื้นที่ราบพื้นที่ที่มีความลาดเทจากด้านตะวันตกลาดต่ำลงไปทางทิศตะวันออกในพื้นที่ตำบลห้วยแย้ และที่ราบสูง และภูเขาสลับพื้นที่ราบพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าไม้ม โดยมีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางเฉลี่ย ๓๕๐ เมตรในพื้นที่ตำบลวังตะเฆ่

ภาพที่ ๔ สภาพพื้นที่อำเภอนองบัวระเหว
(ที่มา : ที่ว่าการอำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ, พ.ศ.๒๕๖๘)

๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน

จากการสำรวจทรัพยากรดิน โดยส่วนมาตรฐานการสำรวจจำแนกดินและที่ดิน สำนักสำรวจดินและวางแผนการใช้ที่ดิน (๒๕๕๐) พบว่าทรัพยากรดินในอำเภอนองบัวระเหวมี ๑๙ กลุ่มชุดดิน คือ กลุ่มที่ ๔, ๗, ๑๕, ๑๘, ๑๙, ๒๒, ๒๙, ๓๑, ๓๕, ๓๖, ๓๘, ๔๐, ๔๑, ๔๔, ๔๘, ๕๕, ๕๖ ในที่นี้ยังมีพื้นที่เบ็ดเตล็ดซึ่งเป็นพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมต่อการทำการเกษตรหรือไม่สามารถทำการเกษตรได้ เช่น ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง แหล่งน้ำ พื้นที่หินโผล่ เป็นต้น

๑. กลุ่มชุดดินที่ ๔

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า พบใน บริเวณที่ราบตะกอนน้ำพา มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มหรือที่ราบเรียบมีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำเลวหรือค่อนข้างเลว เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินเหนียวจัด หนาดินอาจแตกกระแวงเป็นร่องในฤดูแล้ง ดินบนมีสีดำหรือเทาเข้ม ดินล่างมีสีเทา น้ำตาล น้ำตาลอ่อนหรือเทา ปนเขียวมะกอก มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง สีเหลือง สีน้ำตาลแกหรือสีแดงอาจพบก้อนปูนหรือก้อน สารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีสในชั้นดินล่าง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง

๒. กลุ่มชุดดินที่ ๗

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุนก้าเนตดินพวกตะกอนลำนน้ำ พบในบริเวณที่ราบตะกอนน้ำพา มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ มีน้ำแช้งในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำเลวหรือค่อนข้างเลว เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วน เหนียวหรือดินเหนียวสีเทาแก ดินล่างเป็นดินเหนียว สีน้ำตาลอ่อน สีเทาหรือสีน้ำตาลปนเทา พบจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดงปะปนตลอดชั้นดิน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง

๓. กลุ่มชุดดินที่ ๑๕

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุนก้าเนตดินพวกตะกอนลำนน้ำ พบในบริเวณที่ราบตะกอนน้ำพามีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ มีน้ำแช้งในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึกมากที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเลวหรือเลว เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนเหนียวหรือดินร่วน เหนียวปนทรายแดง ดินบนมีสีน้ำตาลปนเทา ดินล่างสีน้ำตาลหรือสีเทาปนชมพู พบจุดประสีเหลือง หรือสีน้ำตาลปนเหลืองตลอดชั้นดิน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำถึงปานกลาง

๔. กลุ่มชุดดินที่ ๑๘

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุนก้าเนตดินพวกตะกอนลำนน้ำ หรือจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือจากการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถมของวัสดุเนื้อหยาบ พบในบริเวณที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบส่วนใหญ่มีน้ำแช้งในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำส่วนใหญ่ค่อนข้างเลว เนื้อดินบนเป็นพวกดินร่วนปนทรายหรือดินร่วน ดินล่างเป็นดินร่วน เหนียวปนทราย หรือดินร่วนเหนียว ดินมีสีน้ำตาลอ่อนถึงสีเทา พบจุดประพวกสีน้ำตาล สีเหลือง หรือ สีแดงปน ดินมีความสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ดินชั้นบนมักมีปฏิกิริยาเป็นกรดจัดมากถึงกรดปานกลาง

๕. กลุ่มชุดดินที่ ๑๙

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุนก้าเนตดินพวกตะกอนลำนน้ำ หรือจากการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถมของวัสดุเนื้อหยาบ พบในบริเวณที่ราบเรียบหรือ ค่อนข้างราบเรียบ ส่วนใหญ่มีน้ำแช้งในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำส่วนใหญ่ค่อนข้างเลว เนื้อดินบนเป็นพวกดินร่วนปนทรายหรือดินทราย ดินล่างเป็นชั้นดินแน่นทึบ มีเนื้อดินเป็นดินร่วน ปนทรายหรือดินเหนียว มีสีน้ำตาลอ่อนและสีเทา มีจุดประสีเหลืองหรือสีน้ำตาลแดง บางแห่งอาจพบศิลาแลงอ่อน ดินมีความสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ

๖. กลุ่มชุดดินที่ ๒๒

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุนก้าเนตดินพวกตะกอนลำนน้ำ หรือ จากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือจากการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถมของวัสดุเนื้อหยาบ พบในบริเวณที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ ส่วนใหญ่มีน้ำแช้งในช่วงฤดูฝนมีสภาพพื้นที่ ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเลว เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนหยาบ โดยมีเนื้อดินบนเป็นพวกดินร่วนปนทรายหรือดินทรายนดินร่วน ดินล่างเป็นดินร่วนปนทราย สีพื้นเป็นสีเทาหรือสีน้ำตาลปนเทา มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลืองหรือสีเหลืองปนน้ำตาล และอาจพบศิลาแลงอ่อนในดินชั้นล่าง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ

๗. กลุ่มชุดดินที่ ๒๙

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือจากการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถมจากวัสดุหลายชนิดที่มีเนื้อละเอียดทั้งที่มาจากหินตะกอน หรือหินภูเขาไฟ หรือจากวัตถุนก้าเนตดินพวกตะกอนลำนน้ำ พบในบริเวณพื้นที่ดอนที่เป็นลูกคลื่นจนถึงเนินเขา เป็นดินลึกมาก มีการระบายน้ำดี เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดงดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำ

๘. กลุ่มชุดดินที่ ๓๑

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือจากการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถมของวัสดุเนื้อละเอียด หรือจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบบริเวณพื้นที่ตอนที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขาเป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำดีถึง ดีปานกลาง เนื้อดินเป็นดินเหนียว สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง

๙. กลุ่มชุดดินที่ ๓๕

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ หรือ การสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถมของวัสดุเนื้อหยาบที่ส่วนใหญ่ มาจากหินตะกอนพบบริเวณพื้นที่ตอนที่มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นจนถึงเนินเขา หรือเป็นพื้นที่ภูเขาเป็นดินลึกมีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนละเอียดที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ดินมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือแดง และอาจพบจุดประสีต่างๆ ในชั้นดินล่าง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ

๑๐. กลุ่มชุดดินที่ ๓๖

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ หรือ การสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถมของวัสดุเนื้อหยาบ พบ บริเวณพื้นที่ตอนที่มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดจนถึงเนินเขา เป็นดินลึก มีการระบายน้ำดีถึง ดีปานกลาง มีเนื้อดินเป็นพวกดินร่วนละเอียดที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย หรือดินร่วน ส่วนดินล่าง เป็นดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินร่วนเหนียว ดินมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือแดง และอาจพบจุดประสีต่างๆ ในชั้นดินล่างดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง

๑๑. กลุ่มชุดดินที่ ๓๘

เป็นกลุ่มชุดดินที่มีวัตถุต้นกำเนิดดินเป็นพวกตะกอนลำน้ำ ที่มีลักษณะการทับถมเป็นชั้นๆ ของตะกอนลำน้ำในแต่ละช่วงเวลา พบบนสันดินริมน้ำ หรือที่ราบตะกอนน้ำพาเป็นพื้นที่ตอนที่มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบเป็นดินลึก มีการระบายน้ำดีถึง ดีปานกลาง เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนหรือดินร่วนหยาบ สีดินเป็นสีน้ำตาลอ่อน อาจพบจุดประสีเทาและสีน้ำตาลในชั้นดินล่าง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง

๑๒. กลุ่มชุดดินที่ ๔๐

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ หรือจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่หรือจากการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถมของพวกวัสดุ เนื้อหยาบเป็นพื้นที่ตอนที่มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นจนถึงเนินเขา หรือเป็นพื้นที่ภูเขา เป็นดินลึก มีการ ระบายน้ำดี เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนหยาบ ดินมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือแดง และอาจพบจุดประสีต่างๆ ในชั้นดินล่างดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ

๑๓. กลุ่มชุดดินที่ ๔๑

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือจากการ สลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถมของพวกวัสดุเนื้อหยาบ หรือจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวก ตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นพาจากบริเวณที่สูงวางทับอยู่บนชั้นดินร่วนหยาบหรือร่วนละเอียด พบใน บริเวณพื้นที่ตอนที่มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด เป็นดินลึกมีการระบายน้ำดีถึง ดีปานกลาง เนื้อดินช่วง ๕๐ - ๑๐๐ ซม. เป็นดินทรายหรือดินทรายปนดินร่วน ส่วนชั้นดินถัดลงไปเป็น ดินร่วนปนทราย และดินร่วนเหนียวปนทราย สีดินเป็นสีน้ำตาลอ่อน หรือสีเหลืองปนสีน้ำตาล พบจุดประสีต่างๆ ในดินชั้นล่าง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ

๑๔. กลุ่มชุดดินที่ ๔๔

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุนก้าเนตดินพวกตะกอนลำนน้ำ หรือจากการสลายตัวผู้พังอยู่กับที่ หรือจากการสลายตัวผู้พังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถมของวัสดุเนื้อหยาบพบบริเวณพื้นที่ตอนที่มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดจนถึงเนินเขา เป็นต้นล็กมีการระบายน้ำดีมาก เกินไป เนื้อดินเป็นพวกดินทราย สีดินเป็นสีเทา สีน้ำตาลอ่อน สีเหลืองหรือสีแดง และในดินลางที่ความล็กมากกว่า ๑๕๐ ซม. อาจพบเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนเหนียวปนทราย ดินมี ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ

๑๕. กลุ่มชุดดินที่ ๔๘

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุนก้าเนตดินพวกตะกอนลำนน้ำ หรือ จากการสลายตัวผู้พังอยู่กับที่ หรือจากการสลายตัวผู้พังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนัก ของวัสดุเนื้อคอนขางหยาบที่มาจากพวกหินตะกอน หรือหินแปร พบบริเวณพื้นที่ตอน ที่มีสภาพพื้นที่ เป็นลูกคลื่นลอนลาดจนถึงเนินเขา เป็นต้นดิน มีการระบายน้ำดี เนื้อดินบนสวนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย สวนดินลางเป็นดินปนเศษหินหรือปนกรวด กอน กรวดสวนใหญ่เป็นหินกลมมน หรือเศษหิน สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ

๑๖. กลุ่มชุดดินที่ ๕๕

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากการสลายตัวผู้พังอยู่กับที่หรือจากการสลายตัวผู้พังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถมในระยะทางไม่ไกลนักของวัตถุนก้าเนตดินที่มาจากวัสดุ เนื้อละเอียดที่มีปูนปน พบบริเวณพื้นที่ตอน มีสภาพพื้นที่คอนขางราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด เป็นต้นล็กปานกลาง มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง เนื้อดินเป็นดินเหนียว ในดินชั้นลางที่ระดับความล็ก ประมาณ ๕๐ - ๑๐๐ ซม. พบชั้นหินผู้ ซึ่งสวนใหญ่เป็นหินตะกอนเนื้อละเอียด บางแห่งมีกอนปูนปะปนอยู่สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง

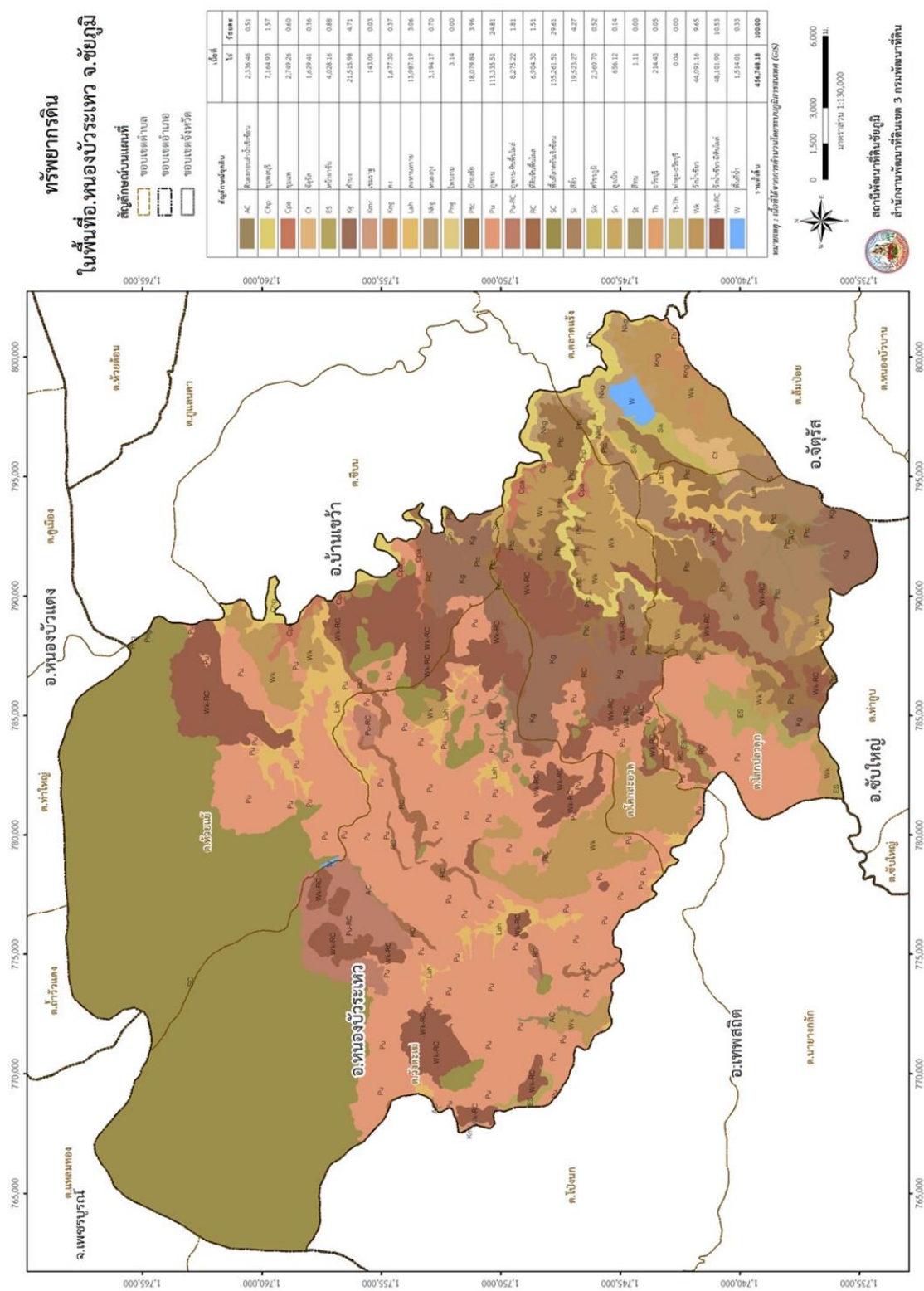
๑๗. กลุ่มชุดดินที่ ๕๖

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากการสลายตัวผู้พังอยู่กับที่ หรือจากการสลายตัวผู้พังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถมในระยะทางไม่ไกลนักของวัสดุเนื้อหยาบที่มาจากพวก หินตะกอนหรือหินอัคนีพบบริเวณพื้นที่ตอน มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดจนถึงเนินเขา เป็นต้นล็กปานกลาง มีการระบายน้ำดี เนื้อดินตอนบนขวง ๕๐ ซม. เป็นต้นร่วนหรือดินร่วนปนทราย สวนดินลางเป็นดินปนเศษหิน มักพบชั้นพบหินพื้นล็กกว่า ๑๐๐ ซม. สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ดิน มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ

นอกจากนี้จากการศึกษายังพบว่าลักษณะดินที่เป็นปัญหาหลักต่อการทำการเกษตรของอำเภอ
รายละเอียดดังตารางที่ ๑
ตารางที่ ๓ สภาพปัญหาของทรัพยากรดิน อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

สภาพพื้นที่	สภาพปัญหา/ลักษณะพื้นที่	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ดอน	ดินตื้น	๒,๑๕๘	๐.๔๗
	ดินค่อนข้างเป็นทราย	๑๖,๓๐๑	๓.๕๘
	ดินตื้นและมีหินพื้นโผล่	๑๔,๓๐๙	๓.๑๔
	ดินตื้นปนกรวด	๑๘,๑๕๓	๓.๑๔
	ดินตื้นปนกรวดและมีหินพื้นโผล่	๑๐,๘๔๒	๒.๓๘
	ดินทรายจัด	๔๔,๘๒๘	๙.๘๕
	ดินมีหินพื้นโผล่	๑๕,๑๕๘	๓.๓๓
พื้นที่ลุ่ม	ดินไม่มีปัญหา	๙๑,๖๑๘	๒๐.๑๓
	ดินค่อนข้างเป็นทราย	๓,๕๑๙	๐.๗๗
	ดินไม่มีปัญหา	๔๙	๐.๐๑
ที่ดินดัดแปลง	-	๓๙๔	๐.๐๙
พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน	-	๑๖๑,๒๒๒	๓๕.๖๒
ที่ดินหินพื้นโผล่	-	๓๘,๓๖๘	๘.๔๓
หน้าผาชัน	-	๑๔	๐.๐๐
ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	-	๑๒๐๙๗	๒.๖๖
รวม		๔๕๕,๒๒๒	๑๐๐.๐๐

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๗

ภาพที่ ๕ ข้อมูลกลุ่มชุดดินอำเภอหนองบัวระเหว
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน,๒๕๖๗)

๓. สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศทั่วไปค่อนข้างแห้งแล้ง และมีฤดูหนาวและฝน ช่วงสั้น ๆ มีอุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี อยู่ที่ ๒๔ – ๓๔ องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยอยู่ที่ ๙๐๐ – ๑,๑๐๐ มิลลิเมตร /ปี

๓.๒ ฤดูกาล

มีลักษณะอากาศร้อนชื้น อยู่ในภูมิอากาศแบบมรสุมเขตร้อนมีฤดู ๓ ฤดู โดยระยะเวลาในแต่ละฤดูอาจคลาดเคลื่อนไปตามสภาพดินฟ้าอากาศของแต่ละปี มีอากาศหนาวจัด ในฤดูหนาว ร้อนจัดในฤดูร้อน และช่วงฝนสลับกับช่วงแห้งแล้งแตกต่างกันอย่างชัดเจนตามห้วงเวลาตามฤดูกาล ดังนี้

ฤดูหนาว ประมาณเดือน พฤศจิกายน – กุมภาพันธ์

ฤดูร้อน ประมาณเดือน มีนาคม – พฤษภาคม

ฤดูฝน ประมาณเดือน มิถุนายน – ตุลาคม

๓.๓ สถิติปริมาณน้ำฝน

จากสถิติน้ำฝนที่วัดโดยที่ว่าการอำเภอหนองบัวระเหว ตั้งแต่ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๖๘ ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปีมีค่าประมาณ ๖๗๒.๑๗ มิลลิเมตร โดยมีปริมาณฝนตกสูงสุดในเดือนกันยายน มีค่า ๓๑๘.๒ มิลลิเมตร (ตารางที่ ๔)

ตารางที่ ๔ แสดงสถิติปริมาณน้ำฝนรายเดือน อำเภอหนองบัวระเหว ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๖๘

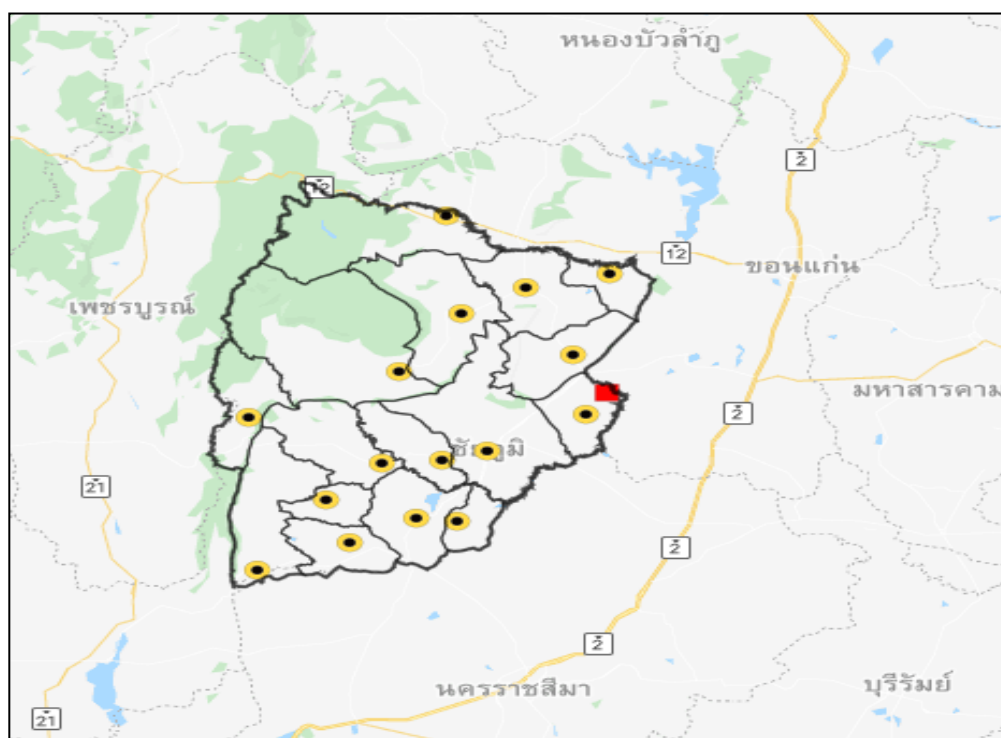
ที่	เดือน/พ.ศ.	ปริมาณน้ำฝนรายเดือน (หน่วย : มิลลิเมตร)		
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘
๑	มกราคม	๐	๐	๐
๒	กุมภาพันธ์	๐	๐	๐.๔
๓	มีนาคม	๐	๖๔	๙๖.๕
๔	เมษายน	๔๑.๓๑	๖	๒๖.๗
๕	พฤษภาคม	๑๔๔.๓	๑๕๓.๑	๑๕๕.๔
๖	มิถุนายน	๖๖.๖	๕๖	๒๑.๙
๗	กรกฎาคม	๘๐.๘๑	๑๘๗.๘	-
๘	สิงหาคม	๘๙.๘๑	๖๗.๔	-
๙	กันยายน	๓๑๘.๒	๒๑๒.๔	-
๑๐	ตุลาคม	๙๘.๗	๘๘.๒	-
๑๑	พฤศจิกายน	๔๑	๐	-
๑๒	ธันวาคม	๐	๐	-
รวมทั้งปี		๘๘๐.๗๓	๘๓๔.๙	๓๐๐.๙
เฉลี่ย (มม./ปี)		๗๓.๓๙๔๑๖๖๖๗	๖๙.๕๗๕	๒๕.๐๗๕

ที่มา : แบบบันทึกรายงานอุตุนิยมวิทยา สำหรับสถานีฝน ที่ทำการปกครองอำเภอหนองบัวระเหว

๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

อุณหภูมิ อุณหภูมิต่ำสุดอยู่ที่ ๑๑ องศาเซลเซียส อยู่ในช่วงเดือนมกราคมและธันวาคม อุณหภูมิสูงสุดอยู่ที่ ๓๘ องศาเซลเซียส อยู่ในช่วงเดือนมิถุนายน และอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีมีค่า ๒๗ องศาเซลเซียส

การเดินทางจากอำเภอหนองบัวระเหวเดินทางไปยังจังหวัดเพชรบูรณ์ ใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๒๕ เดินทางไปยังจังหวัดนครราชสีมา ใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๐๕ เดินทางไปยังจังหวัดขอนแก่น ใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๐๕ รายละเอียดดังภาพที่ ๘

ภาพที่ ๗ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด
(ที่มา : กระทรวงคมนาคม)

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

อำเภอหนองบัวระเหวเป็นพื้นที่ ที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ๆ หลายแห่ง ดังนี้

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง (ภาพที่ ๙)

แหล่งน้ำ มีทั้งแหล่งน้ำที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และมนุษย์สร้างขึ้นแสดงดังตารางที่ ๔

- แม่น้ำชี เป็นลำน้ำสายสำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต้นกำเนิดจากอำเภอหนองบัวแดง ไหลผ่านเส้นแบ่งเขตระหว่างอำเภอหนองบัวระเหว กับอำเภอบ้านเขว้า ไหลผ่านพื้นที่อำเภอหนองบัวระเหวเป็นระยะทางประมาณ ๔๐ กม. ขนาดความลึกเฉลี่ยประมาณ ๓ เมตร เป็นสายน้ำสำคัญสร้างความอุดมสมบูรณ์ให้กับพื้นที่ได้เป็นอย่างดี

- ลำห้วยเชียงทา ไหลผ่านบ้านท่าโป่ง ต.วังตะเฒ่า บ้านกระจวน บ้านโคกสะอาด บ้านหนองม่วง บ้านหนองจานและไหลลงลำน้ำชีที่บ้านละหานค้าย ความยาวประมาณ ๔๐ กม. ลึกเฉลี่ย ๓ เมตร

- ลำห้วยระเหว ไหลผ่านบ้านท่าช้าง บ้านโสกปลาดุกบ้านหนองตานา บ้านหนองบัวน้อย บ้านโนนหล้านาง บ้านหนองบัวระเหว ไหลลงเชียงทาที่บ้านหนองโจดมีความยาวประมาณ ๑๕ กม. ลึกเฉลี่ย ๓ เมตร

- ลำห้วยแ่ย์ ไหลผ่านบ้านห้วยแ่ย์ บ้านหนองกองแก้ว และไหลลงสู่ลำน้ำชี มีความยาวประมาณ ๑๒ กม. ลึกเฉลี่ย ๒ เมตร

- ลำห้วยตะโก ไหลผ่านบ้านห้วยสะพาน บ้านวังตะเฆ่ บ้านตะลอมฝั่ ไหลลงสู่ลำน้ำชี มีความยาวประมาณ ๑๕ กม. ลึกเฉลี่ย ๒ เมตร

- ลำห้วยไฮ ไหลผ่านบ้านห้วยไฮ ลงสู่แม่น้ำชี ยาวประมาณ ๑๐ กม.
- หนองบัว อยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอมะนัง มีเนื้อที่ประมาณ ๒๙ ไร่
- หนองละหานค้าย อยู่ในเขตบ้านละหานค้าย ตำบลโคกสะอาดมีเนื้อที่ประมาณ ๓๒๐ ไร่
- บึงหนองบัวระเหว อยู่ทางทิศเหนือของอำเภอมะนัง มีเนื้อที่ประมาณ ๒,๐๐๐ ไร่
- ลำห้วยตากลาน อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของอำเภอมะนัง อยู่ในพื้นที่ตำบลโสกปลาดุก ตำบลหนองบัวระเหว มีความยาวประมาณ ๑๕ กม.
- ลำห้วยวังเต่า อยู่ในพื้นที่ตำบลโสกปลาดุก ตำบลหนองบัวระเหว มีความยาวประมาณ ๑๐ กม.

- ลำห้วยพนักลาว อยู่ในพื้นที่ตำบลวังตะเฆ่ ต.โคกสะอาด มีความยาวประมาณ ๓๐ กม.

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ (โครงการชลประทาน) ได้แก่

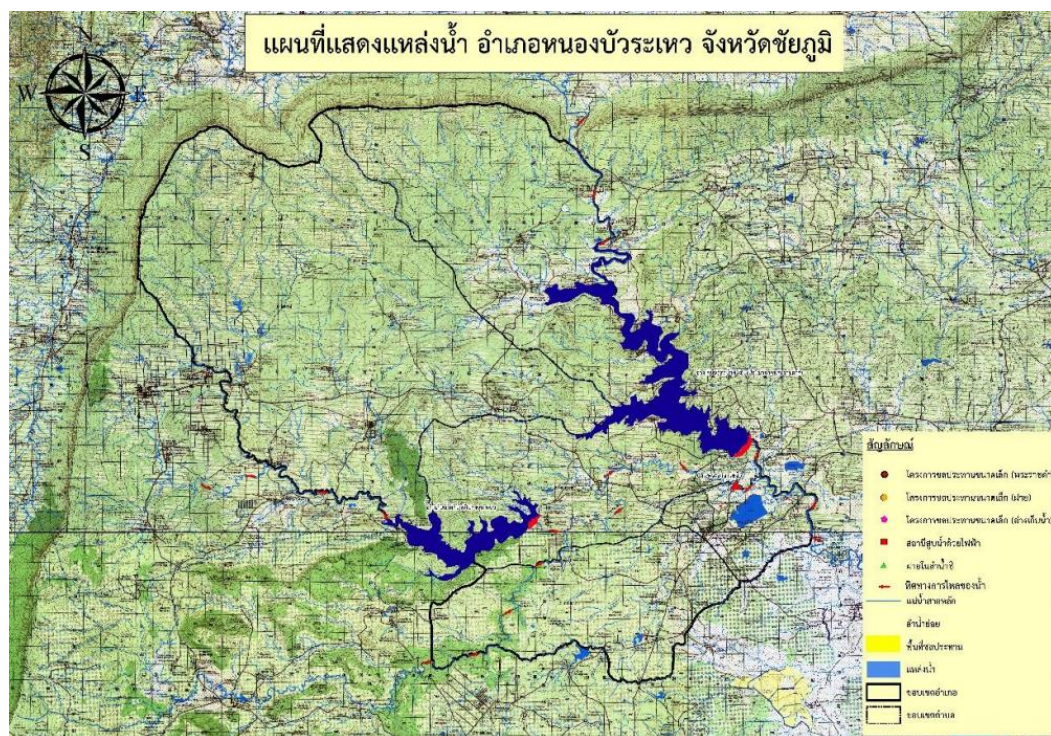
- ตำบลหนองบัวระเหว ได้แก่ โครงการชลประทานสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า บานชาด และสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบานหนองโจด ซึ่งมีพื้นที่รับประโยชน์ทั้งหมดประมาณ ๓๒๗ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๔๕ ของเนื้อที่ตำบล ฝ่ายหินทิ้งบานปากค้าย ประปาหุบบาน บอบาตาล และบ่อน้ำตื้น

- ตำบลโสกปลาดุก ได้แก่ อ่างเก็บน้ำบานทาซาง และอ่างเก็บน้ำบานวังกุ้ง ประปาหุบบาน บอบาตาล และบ่อน้ำตื้น

- ตำบลโคกสะอาด ได้แก่ โครงการชลประทานสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบานยางนาดี และสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบานหนองโจด ซึ่งมีพื้นที่รับประโยชน์ทั้งหมดประมาณ ๔๔๐ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๗๙ ของเนื้อที่ตำบล อ่างเก็บน้ำลำกระจวน อ่างเก็บน้ำห้วยทับนัย อ่างเก็บน้ำพรานสี และอ่างเก็บน้ำห้วยลิง ฝ่ายทดน้ำบานโคกสะอาด ประปาหุบบาน บอบาตาล และบ่อน้ำตื้น

- ตำบลห้วยแย้ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำคลองหินหอย อ่างเก็บน้ำซับห้วย อ่างเก็บน้ำเหวใหญ่ อ่างเก็บน้ำห้วยแย้ และอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำชนหัก ฝ่ายทดน้ำลำห้วยตะโก ฝ่ายทดน้ำบานหนองกองแก้ว ฝ่ายหลวง ฝ่ายวังบุญรอด ฝ่ายกรมพัฒนาที่ดิน ประปาหุบบาน บอบาตาล และบ่อน้ำตื้น

- ตำบลวังตะเฆ่ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำบานวังตะเฆ่ อ่างเก็บน้ำบานสำนักตุ้มกา อ่างเก็บน้ำวังน้ำเขียว อ่างเก็บน้ำโนนม่วง และอ่างหนองหญ้าปล้อง ฝ่ายทดน้ำโปงนคร ฝ่ายทดน้ำบานวังกะทะ และฝ่ายทดน้ำห้วยสะพานกลาง ประปาหุบบาน บอบาตาล และบ่อน้ำตื้น

ภาพที่ ๘ แหล่งน้ำธรรมชาติบริเวณอำเภอนองบัวระเหว
(ที่มา : ที่ว่าการอำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ, พ.ศ.๒๕๖๘)

๖. สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

ประชากรอำเภอนองบัวระเหว ประชากรมีอาชีพหลักคือ เกษตรกรรม มีพื้นที่การเกษตร ๒๑๒,๔๕๖ ไร่ (ร้อยละ ๔๐.๓๓ ของพื้นที่อำเภอ) โดยอยู่พื้นที่นอกเขตชลประทานทั้งหมด (ที่มา:ที่ว่าการอำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ, พ.ศ.๒๕๖๘) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมด้านเกษตร

ตารางที่ ๕ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอนองบัวระเหว ปี ๒๕๖๗

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)						
		ข้าวนาปี	อ้อยโรงงาน	มันสำปะหลัง	ยางพารา	ไม้ผล	พืชผัก	รวม
หนองบัวระเหว	๙,๑๖๓.๕๐	๖,๗๐๓.๗๕	๔๗๐	๑,๘๓๗	๒๒.๗๕	๒๒.๗๕	๒๖.๕๐	๙,๐๘๒.๗๕
โสกปลาดุก	๒๙,๒๒๗.๕๐	๘,๑๒๘.๕๐	๒,๒๐๒.๒๕	๑๘,๗๘๓	-	-	๑๒	๒๙,๑๒๕.๗๕
โคกสะอาด	๓๑,๖๔๗.๕๐	๙,๖๙๔.๕๐	๗๔๑.๕๐	๒๑,๐๖๑.๗๕	-	-	๘	๓๑,๕๐๕.๗๕
ห้วยแย้	๕๕,๙๔๒.๓๗	๑๑,๘๓๓.๓๙	๕๙๙.๗๕	๔๒,๑๓๓.๔๘	๘๑	๘๑	๓.๕๐	๕๕,๗๓๒.๑๒
วังตะเฆ่	๘๔,๘๐๗.๖๖	๑๓,๓๐๗.๒๕	๑,๕๐๔.๑๖	๖๗,๔๖๕.๒๐	๑,๔๔๕	๑,๔๔๕	๑.๘๘	๘๕,๑๖๘.๔๙
พื้นที่รวม	๒๑๐,๗๘๘.๕๓	๔๙,๖๖๗.๓๙	๕,๕๑๗.๖๖	๑๕๑,๒๘๐.๔๔	๑,๕๔๘.๗๕	๑,๕๔๘.๗๕	๕๑.๘๘	๒๐๙,๖๑๔.๘๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนองบัวระเหว,พ.ศ.๒๕๖๘

๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดชัยภูมิ/ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ.๒๕๖๖ เท่ากับ ๗๘,๖๖๕ ล้านบาท เทียบกับปีที่แล้ว (ปี ๒๕๖๕) มีมูลค่า เท่ากับ ๗๔,๖๙๒ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๓,๙๗๓ ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ ๑.๗

ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว (Per Capita GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ มีรายได้ต่อคนต่อปีเท่ากับ ๘๕,๙๕๑ บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว (ปี ๒๕๖๕) ที่มีรายได้ต่อคนต่อปี ๘๑,๑๒๙ บาท จำนวน ๔,๘๒๒ บาท คิดเป็นร้อยละ ๕.๖๑

ตารางที่ ๖ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๖

ที่	สาขาการผลิต	ปี (หน่วย: ล้านบาท)		
		๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖
๑	ภาคเกษตร	๑๘,๔๓๑	๑๙,๑๗๘	๒๐,๔๗๗
	- เกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้ และการประมง	๑๘,๔๓๑	๑๙,๑๗๘	๒๐,๔๗๗
๒	ภาคนอกเกษตร	๕๑,๐๙๓	๕๕,๕๑๔	๕๘,๑๘๘
	- อุตสาหกรรม	๑๓,๖๐๓	๑๖,๗๗๐	๑๗,๕๗๐
	- การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	๒๒	๑๔๙	๙๓
	- การผลิตอุตสาหกรรม	๙,๓๓๒	๑๑,๔๙๔	๑๑,๗๒๑
	- ไฟฟ้า ก๊าซ และระบบปรับอากาศ	๓,๖๐๔	๔,๔๐๙	๕,๐๖๖
	- การประปาและการจัดการของเสีย	๖๔๔	๗๑๗	๖๘๙
๓	บริการ	๓๗,๔๙๑	๓๘,๗๔๔	๔๐,๖๑๙
	- การก่อสร้าง	๒,๗๑๕	๒,๕๕๖	๓,๕๐๘
	- การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ และจักรยานยนต์	๘,๓๖๒	๘,๔๖๔	๘,๙๒๒
	- การขนส่ง และสถานที่เก็บสินค้า	๑,๖๘๗	๑,๗๘๓	๑,๘๔๔
	- ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	๙๗	๑๒๘	๑๓๑
	- ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๙๐๓	๘๗๔	๘๘๐
	- การเงินและการประกันภัย	๕,๐๕๕	๕,๖๙๙	๕,๘๖๗
	- กิจกรรมเกี่ยวกับสงฆ์หรือศาสนา	๒,๘๗๐	๓,๐๒๖	๓,๓๓๗
	- กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และกิจกรรมทางวิชาการ	๙	๑๒	๑๒
	- กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุนอื่น ๆ	๑๐๘	๑๐๕	๑๑๒
	- การบริหารราชการ การป้องกันประเทศฯ	๒,๘๑๒	๒,๗๒๙	๒,๕๔๒
	- การศึกษา	๙,๓๖๗	๙,๖๑๘	๙,๖๑๒
	- กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	๒,๕๐๗	๒,๖๔๗	๒,๗๕๒
	- ศิลปะ ความบันเทิงและนันทนาการ	๓๔๔	๓๗๙	๔๒๔
	- กิจกรรมการบริการด้านอื่น ๆ	๖๕๕	๗๒๖	๖๗๕
	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๖๙,๕๒๔	๗๔,๖๙๒	๗๘,๖๖๕
	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ต่อหัวบาท	๗๕,๐๘๑	๘๑,๑๒๙	๘๕,๙๕๑
	ประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๙๒๖	๙๒๑	๙๑๕

ที่มา: สำนักงานคลังจังหวัดชัยภูมิ,พ.ศ.๒๕๖๘

๖.๓ จำนวนครัวเรือน

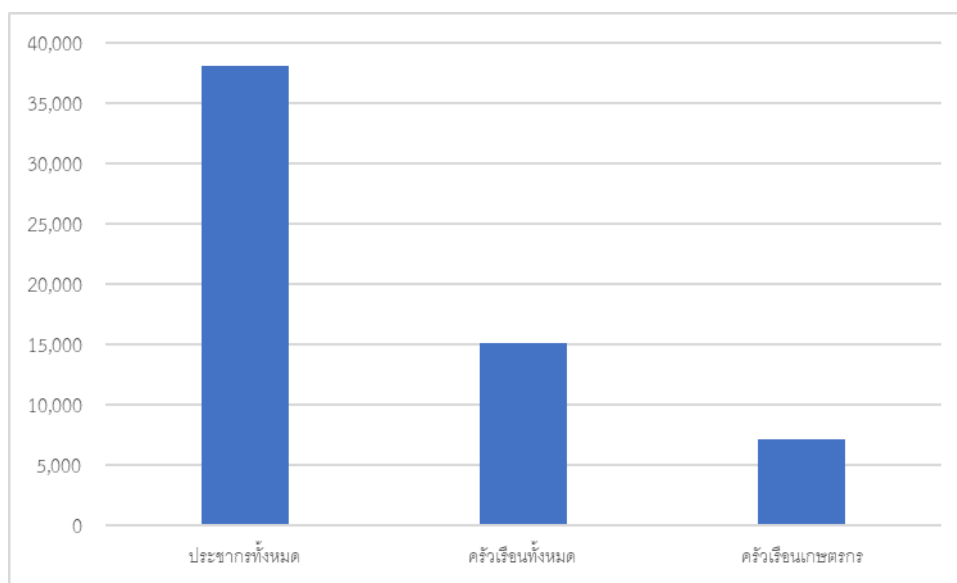
อำเภอนองบัวระเหว มีประชากรทั้งสิ้น ๓๘,๐๓๒ คน จำนวนครัวเรือน ๑๕,๐๒๒ ครัวเรือน แบ่งเป็นชาย ๑๘,๙๙๗ คน หญิง ๑๙,๐๓๕ คน ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอนับถือศาสนาพุทธ มีรายละเอียดแยกเป็นตำบล ดังนี้

ตารางที่ ๗ ตารางแสดงจำนวนประชากรในอำเภอนองบัวระเหว

ที่	ตำบล	ครัวเรือน ทั้งหมด	ครัวเรือน เกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	หนองบัวระเหว	๒,๘๔๖	๗๗๑	๒,๘๓๑	๒,๙๐๒	๕,๗๓๓
๒	โสภณปลาดุก	๑,๔๗๕	๘๘๕	๒,๑๔๓	๒,๑๘๓	๔,๓๒๖
๓	โคกสะอาด	๒,๖๑๙	๑,๑๒๓	๓,๑๕๘	๓,๒๐๗	๖,๓๖๕
๔	ห้วยแย้	๒,๕๗๖	๑,๕๙๓	๓,๗๒๕	๓,๕๖๔	๗,๒๘๙
๕	วังตะเฆ่	๕,๕๐๖	๒,๗๓๒	๗,๑๔๐	๗,๑๗๙	๑๔,๓๑๙
รวม		๑๕,๐๒๒	๗,๑๐๔	๑๘,๙๙๗	๑๙,๐๓๕	๓๘,๐๓๒

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอนองบัวระเหว,พ.ศ.๒๕๖๘

กราฟแสดงจำนวนประชากร ครัวเรือน และครัวเรือนเกษตรกรอำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

ภาพที่ ๙ แสดงจำนวนประชากร ครัวเรือน และครัวเรือนเกษตรกร อำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ
(ที่มา : กรมการปกครอง, พ.ศ.๒๕๖๘)

๖.๔ การศึกษา

อำเภอนองบัวระเหว มีสถานศึกษา หรือโรงเรียนทั้งสิ้น ๕๑ แห่ง แยกออกเป็น

- (๑) สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๓ โรงเรียนรัฐบาล จำนวน ๓๓ แห่ง
- (๒) สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓ จำนวน ๑ แห่ง
- (๓) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๒ แห่ง
- (๔) ห้องสมุดประชาชน จำนวน ๑ แห่ง

๖.๕ การสาธารณสุข

๑. สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุข

๑.๑ สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุขของรัฐ ประกอบด้วย

๑.๑.๑ สถานบริการ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่

- ๑) โรงพยาบาลชุมชน ขนาด ๓๐ เตียง ๑ แห่ง
- ๒) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ๑ แห่ง
- ๓) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ๖ แห่ง

๑.๒ สถานบริการสาธารณสุขเอกชน ประกอบด้วย

- ๑.๒.๑ คลินิกแพทย์ - แห่ง
- ๑.๒.๒ คลินิกพยาบาล ๕ แห่ง
- ๑.๒.๓ ร้านขายยาแผนปัจจุบัน ๕ แห่ง
- ๑.๒.๔ ร้านขายยาแผนโบราณ ๑ แห่ง

๑.๓ จำนวนบุคลากรทางการแพทย์

- ๑.๓.๑ แพทย์ จำนวน ๘ คน
- ๑.๓.๒ ทันตแพทย์ จำนวน ๓ คน
- ๑.๓.๓ เภสัชกร จำนวน ๓ คน
- ๑.๓.๔ พยาบาล จำนวน ๔๙ คน
- ๑.๓.๕ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน ๙ คน
- ๑.๓.๖ อาสาสมัครสาธารณสุข(อสม.) จำนวน ๑๔๒ คน

๖.๖ ประเพณีและวัฒนธรรม

๑) การนับถือศาสนา

อำเภอหนองบัวระเหว มีประชากรนับถือศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลาม

มีศาสนสถาน จำนวน ๔๖ แห่ง จำแนกเป็นวัด ๔๔ แห่ง คริสตจักร จำนวน ๑ แห่ง มัสยิด ๐ แห่ง

โดยมีวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ซึ่งจะเห็นได้จากประเพณีทำบุญในวันสำคัญทางพุทธศาสนาอันมีรากฐานมาจากความเชื่อในศาสนา ดังนั้น พุทธศาสนิกชนในพื้นที่ จึงได้มีการปฏิบัติตามวันสำคัญทางศาสนา ได้แก่ วันพระ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา ประชาชนก็จะไปวัด ฟังเทศน์ สวดมนต์ และเวียนเทียน เป็นต้น

๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

- งานพิธีสักการะเจ้าพ่อหลวงอภัย แม่өрพิม

จะเป็นประเพณีสักการะและแห่เจ้าพ่อหลวงอภัย เจ้าแม่өрพิม ซึ่งเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เคารพสักการะคู่บ้านคู่เมืองของ อ.หนองบัวระเหว โดยกิจกรรมจัดขึ้นทุกวันที่ ๑๑-๑๒ ธ.ค.ของทุกปีชาวอำเภอหนองบัวระเหวได้รวมใจแต่กายด้วยผ้าไหมหรือผ้าไทยพื้นถิ่นซึ่งเป็นอัตลักษณ์ประจำอำเภอสำหรับขบวนแห่ได้เริ่มจาก ศาลเจ้าพ่อหลวงอภัย เจ้าแม่өрพิม ซึ่งตั้งอยู่ที่หมู่ที่ ๖ ตำบลหนองบัวระเหว อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ โดยปกติจะมีพิธีบวงสรวงสักการะและแห่ไปตามชุมชนในเขตเทศบาลหนองบัวระเหว เป็นระยะทางกว่า ๕ กม. ระหว่างทางจะมีชาวบ้านนำอาหารคาวหวานน้ำดื่มมาตั้งที่บริเวณหน้าบ้าน เพื่อเป็นโรงทานให้กับผู้มาร่วมขบวนแห่ได้กินกันอย่างคึกคักตลอดเส้นทาง จากนั้นได้นำรูปปั้นเจ้าพ่อหลวงอภัย เจ้าแม่өрพิม มาตั้งภายในบริเวณงานถนนหน้าตลาดสดเทศบาล

ตำบลหนองบัวระเหว ซึ่งได้จัดสถานที่ตั้งไว้ให้ชาวบ้านได้สักการบูชาในขณะที่มาเที่ยวงานประจำปี เวลาากลางคืนก็จะมีการจัดมหรสพสมโภชนตลอดคืน

- งานพิธีสักการะเจ้าพ่อพญาแลประจำอำเภอนองบัวระเหว

จะเป็นประเพณีสักการะและแห่เจ้าพ่อหลวงอภัย เจ้าแม่อรพิม ซึ่งเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เคารพสักการะ คู่บ้านคู่เมืองของ อ.หนองบัวระเหว โดยกิจกรรมจัดขึ้นทุกวันที่ ๑๑-๑๒ ธ.ค.ของทุกปี ชาว อ.หนองบัวระเหวได้รวมใจแต่งกายด้วยผ้าไหมหรือผ้าไทยพื้นถิ่นซึ่งเป็นอัตลักษณ์ประจำอำเภอ สำหรับขบวนแห่ได้เริ่มจาก ศาลเจ้าพ่อหลวงอภัย เจ้าแม่อรพิมซึ่งตั้งอยู่ที่หมู่ที่ ๖ ต.หนองบัวระเหว อ.หนองบัวระเหว จ.ชัยภูมิ โดยปกติจะมีพิธีบวงสรวงสักการะและแห่ไปตามชุมชนในเขตเทศบาลหนองบัวระเหว เป็นระยะทางกว่า ๕ กม. ระหว่างทางจะมีชาวบ้านนำอาหารคาวหวานน้ำดื่มมาตั้งที่บริเวณหน้าบ้าน เพื่อเป็นโรงทานให้กับผู้มาร่วมขบวนแห่ได้กินกันอย่างอิ่มหนำสำราญ และคึกคักตลอดเส้นทาง จากนั้นได้นำรูปปั้นเจ้าพ่อหลวงอภัย เจ้าแม่อรพิม มาตั้งภายในบริเวณงานถนนหน้าตลาดสดเทศบาลตำบลหนองบัวระเหว ซึ่งได้จัดสถานที่ตั้งไว้ให้ชาวบ้านได้สักการบูชาในขณะที่มาเที่ยวงานประจำปี เวลาากลางคืนก็จะมีการจัดมหรสพสมโภชนตลอดคืน

- ผ้าไทยลายอัตลักษณ์ประจำอำเภอนองบัวระเหว

ใช้กระสอบผ้าแนวขวาง เช่น ดินขึ้น ชายเสื้อ

ภาพที่ ๑๐ ผ้าไทยลายอัตลักษณ์ประจำอำเภอนองบัวระเหว

(ที่มา : ที่ว่าการอำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ, พ.ศ.๒๕๖๘)

ความเป็นมาของลายผ้า

ผ้าทออัตลักษณ์ของอำเภอนองบัวบัวระเหว เกิดจากแนวคิดของภูมิปัญญาและการระดมความคิดเห็นจากหน่วยงานราชการ สถานศึกษารวมถึงภาคเอกชนในพื้นที่อำเภอนองบัวระเหว โดยการศึกษาประวัติศาสตร์ดั้งเดิม และมรดกทางวัฒนธรรม รวมทั้งวิถีชีวิตของชาวอำเภอนองบัวระเหว มาผสมผสานกัน ได้แก่ ดอกบัว ซึ่งแต่เดิมมีดอกบัวขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก และภาพไดโนเสาร์ ที่ค้นพบในพื้นที่บ้านพนังเสือ เป็นไดโนเสาร์จำพวกซอโรพอด เป็นสัตว์กินพืช คอยาว หางยาว พบซากดึกดำบรรพ์สะสมตัวในชั้นหินทรายอยู่ในหมวดหินโคกกรวด กลุ่มหินโคราช อายุทางธรณีกาลอยู่ในช่วงยุคครีเทเชียสตอนต้น ประมาณ ๑๐๐ ล้านปี จากซากดึกดำบรรพ์ที่ค้นพบและวิถีชีวิตของชาวบ้านหนองบัวระเหวที่มีดอกบัวขึ้นอยู่เป็นจำนวนมากในอดีต ภูมิปัญญาด้านผ้าทอและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่วิธีการอำเภอนองบัวระเหว สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอนองบัวระเหว และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงมีมติเห็นชอบให้นำมาออกแบบเป็นลวดลายผ้าอัตลักษณ์

ของอำเภอนองบัวระเหวที่สวยงามในปัจจุบัน

ความโดดเด่น/อัตลักษณ์เฉพาะ

ความโดดเด่นของลายผ้าทออัตลักษณ์ของอำเภอนองบัวระเหว ได้แก่ การมัดย้อมและทอ โดยกำหนดสีกรมท่าเป็นสีพื้น ทอลวดลายดอกบัวเป็นสีชมพูซึ่งเป็นสีของกลีบดอกบัว นอกจากนี้ในผืนผ้ายังประกอบด้วยลายไดโนเสาร์ ที่ได้จากการค้นพบซากดึกดำบรรพ์ของไดโนเสาร์ ชนิดกินพืช มี

ลักษณะขาหน้ายาวกว่าขาหลัง คอยาว ความโดดเด่นอีกประการหนึ่งคือ การทอจะใช้เส้นไหมประดิษฐ์ ซึ่งให้ความเงางาม สีสดและ สีไม่ตก

สำหรับการแต่งกายผ้าอัตลักษณ์ของอำเภอนองบัวระเหว ได้กำหนดไว้ดังนี้

- ชาย เสื้อเป็นผ้าฝ้ายหรือผ้าไหมตามความชอบของแต่ละบุคคล สีชมพูกลีบบัว เบอร์สี ๑๔ คอจีนแขนยาว กระดุม ๕ เม็ด สาบเสื้อใช้ลายอัตลักษณ์ มี ๓ กระเปาะ

- หญิง เสื้อเป็นผ้าฝ้ายหรือผ้าไหมตามความชอบของแต่ละบุคคล สีชมพูกลีบบัว เบอร์สี ๑๔ แบบคอกลม แขนกระบอก กระดุม ๕ เม็ด สาบเสื้อลายอัตลักษณ์กว้าง ๑.๕ ซม. สวมผ้าขึ้นสีกรมท่ายาว ๔ ส่วน ตีนขึ้นใช้ลายอัตลักษณ์กว้าง ๑๐ ซม

ผ้าทออัตลักษณ์ของอำเภอนองบัวระเหวเป็นผ้าทอที่ใช้เส้นใยฝ้ายและไหมประดิษฐ์เป็นวัตถุดิบ ซึ่งการดูแลรักษาจะทำได้ง่าย สีสดและไม่ตก สามารถนำไปตัดเย็บเป็นเสื้อหรือชุดสำเร็จรูปได้ สวมใส่ได้ทั้งสุภาพบุรุษและสุภาพสตรี ดังนั้นจึงเหมาะที่จะใช้สวมใส่ได้ในทุกโอกาส เช่น งานบุญ ประเพณีต่าง ๆ งานแต่ง งานบวช การเข้าร่วม

ประชุมหรือเข้าร่วมกิจกรรมพิธีเปิดงานกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนสามารถซื้อหาเพื่อเป็นของขวัญของรางวัลได้เป็นอย่างดี

ผู้นุรักษ์และผู้สืบทอด

๑. นางสาวณัฏฐา อนันตไพศาล ตำแหน่ง ประธานกลุ่มสตรีผลิตหัตถ์ทอผ้าจากด้ายประดิษฐ์ อายุ ๓๔ ปี บ้านเลขที่ ๒๑ หมู่ ๒ บ้านปากค่ายช่องแมว ตำบลหนองบัวระเหว อำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ โทร. ๐๙๖-๙๑๘๘๕๕๑

๒. นางสาวสารี ประกิจ อายุ ๗๗ ปี บ้านเลขที่ ๑๒๙/๑ หมู่ ๘ บ้านหนองบัวระเหว ตำบลหนองบัวระเหว อำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

๓. นางทองพูน กลิ่นไธสง อายุ ๖๒ ปี บ้านเลขที่ ๓ หมู่ที่ ๘ บ้านหนองบัวระเหว ตำบลหนองบัวระเหว อำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

๔. นางตุ้ นาลุ่ม อายุ ๕๗ ปี บ้านเลขที่ ๕๔๑ หมู่ที่ ๘ บ้านหนองบัวระเหว ตำบลหนองบัวระเหว อำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

๕. นางสาวพยุ่ง เกิดผล ตำแหน่ง รองประธานกลุ่มสตรีผลิตหัตถ์ทอผ้าจากด้ายประดิษฐ์ อายุ ๔๒ ปี บ้านเลขที่ ๖๘ หมู่ที่ ๒ บ้านปากค่ายช่องแมว ตำบลหนองบัวระเหว อำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ โทร. ๐๙๓-๔๙๖๕๘๖๔

๖. นางสาวปราณปรียา เกิดผล ตำแหน่ง คณะกรรมการกลุ่มสตรีผลิตหัตถ์ทอผ้าจากด้ายประดิษฐ์ อายุ ๓๑ ปี บ้านเลขที่ ๓๐/๑ หมู่ที่ ๒ บ้านปากค่ายช่องแมว ตำบลหนองบัวระเหว อำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ โทร. ๐๘๒-๑๔๐๒๘๒๖

๗. นางทองคำ จำทัน ตำแหน่ง สมาชิกกลุ่มสตรีผลิตหัตถ์ทอผ้าจากด้ายประดิษฐ์ อายุ ๖๒ ปี บ้านเลขที่ ๒๑ หมู่ที่ ๒ บ้านปากค่ายช่องแมว ตำบลหนองบัวระเหว อำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ โทร. ๐๙๓-๑๙๖๑๓๕๑

๘. นางจันทร์หอม ชาญตะคุ ตำแหน่ง สมาชิกกลุ่มสตรีผลิตหัตถ์ทอผ้าจากด้ายประดิษฐ์ อายุ ๕๕ ปี บ้านเลขที่ ๑๙๘ หมู่ที่ ๒ บ้านปากค่ายช่องแมว ตำบลหนองบัวระเหว อำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

แหล่งจำหน่าย

- กลุ่มสตรีผลิตหัตถ์มีดหมี่ทอผ้าจากด้ายประดิษฐ์ อายุ ๓๔ ปี บ้านเลขที่ ๒๑ หมู่ ๒ บ้านปากค่ายช่องแมว ตำบลหนองบัวระเหว อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ โทร. ๐๙๖-๙๑๘๙๕๕๑

- นางสาวณัฏยา อนันต์ไพศาล ตำแหน่ง ประธานกลุ่มสตรีผลิตหัตถ์มีดหมี่ทอผ้าจากด้ายประดิษฐ์ บ้านเลขที่ ๒๑ หมู่ ๒ บ้านปากค่ายช่องแมว ตำบลหนองบัวระเหว อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ โทร. ๐๙๖-๙๑๘๙๕๕๑

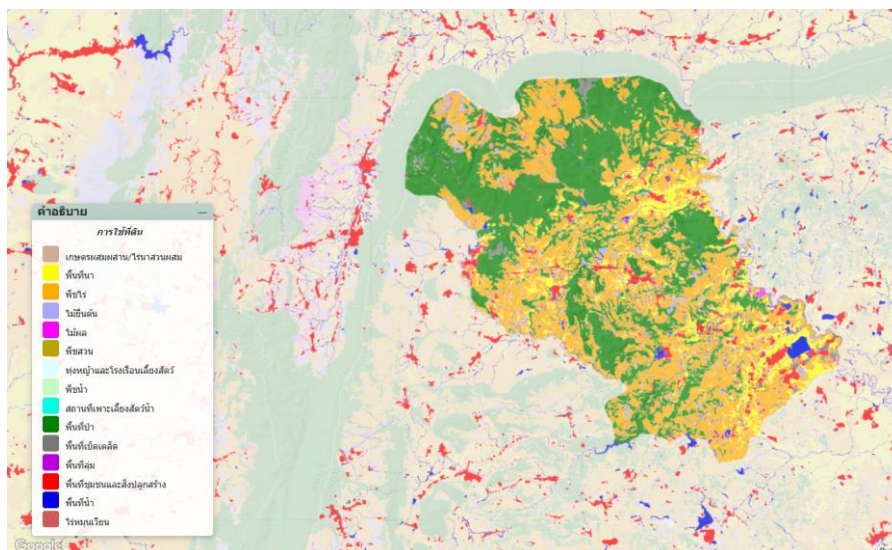
๗. การใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

อำเภอหนองบัวระเหว มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่พืชไร่ จำนวน ๑๙๖,๔๒๖.๕๖ ไร่ ร้อยละ ๔๓.๐๖ รองลงมาคือพื้นที่ป่า จำนวน ๑๗๑,๐๕๑.๘ ไร่ ร้อยละ ๓๗.๕ และพื้นที่นาจำนวน ๔๑,๙๙๒.๑๓ ไร่ ร้อยละ ๙.๒๑

ตารางที่ ๘ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

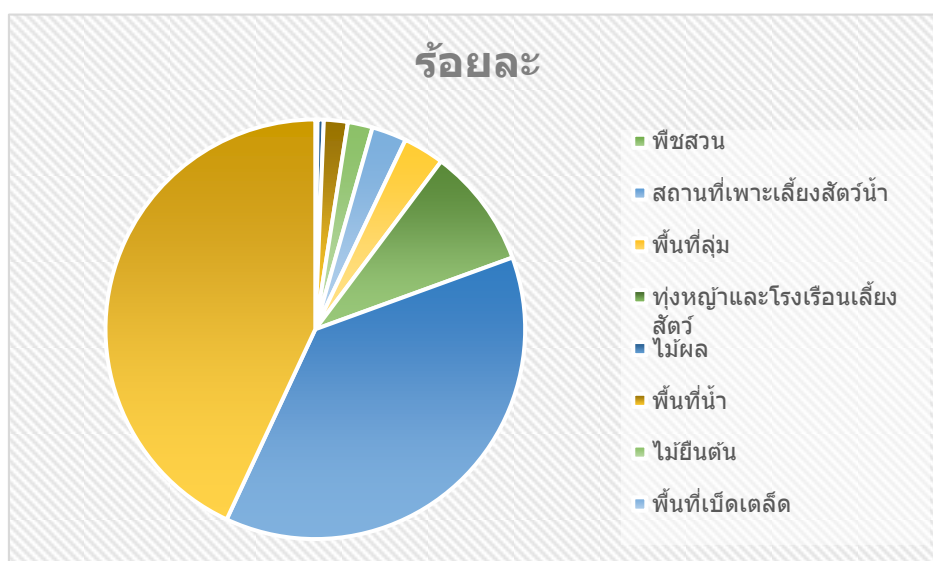
ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พืชสวน	๔๖.๐๓	๐.๐๑
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๑๔๗.๑๗	๐.๐๓
พื้นที่ลุ่ม	๒๗๕.๘๕	๐.๐๖
ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	๓๐๑.๙๔	๐.๐๗
ไม้ผล	๒๒๐๓.๑๖	๐.๔๘
พื้นที่น้ำ	๘๓๙๕.๓๘	๑.๘๔
ไม้ยืนต้น	๘๖๙๖.๓๒	๑.๙๑
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๑๒๒๐๒.๘๕	๒.๖๘
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๑๔๔๐๑.๑๔	๓.๑๖
พื้นที่นา	๔๑๙๙๒.๑๓	๙.๒๑
พื้นที่ป่า	๑๗๑๐๕๑.๘	๓๗.๕
พืชไร่	๑๙๖๔๒๖.๕๖	๔๓.๐๖

แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

ภาพที่ ๑๑ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

กราฟวงกลมแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

ภาพที่ ๑๒ กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘)

๘. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

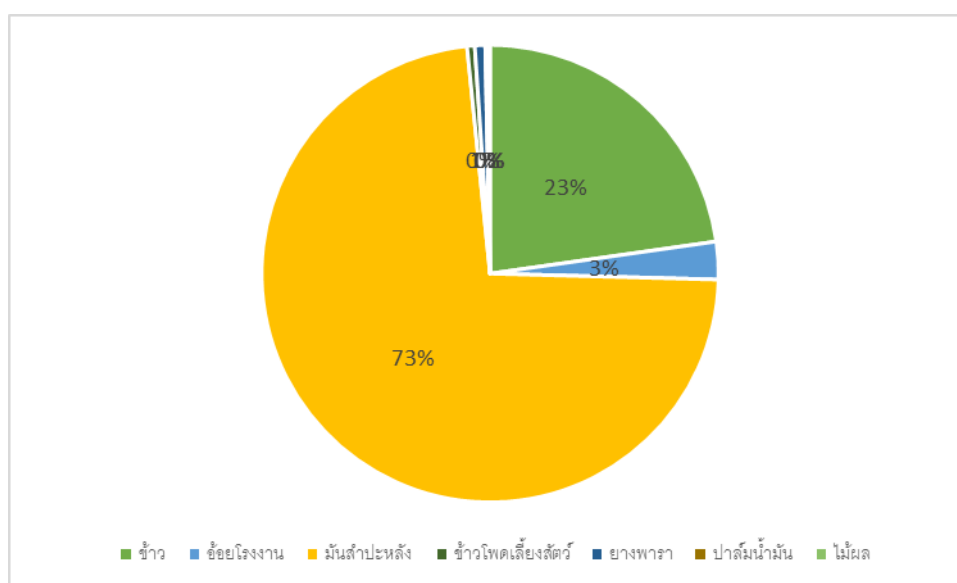
อำเภอหนองบัวระเหว พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ มันสำปะหลัง มีพื้นที่ปลูกมากจำนวน ๑๕๑,๒๘๕ ไร่ รองลงมา คือข้าว มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๔๗,๑๘๑ ไร่ และอ้อยโรงงาน มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๕,๕๒๐ ไร่ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ปลูกยางพารา ๑,๕๔๘.๗๕ ไร่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ๑,๑๒๖.๒๕ ไร่ ไม้ผล ๕๖๘.๗๕ และปาล์มน้ำมัน ๑๑๖.๒๑ ไร่

ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

ตำบล	ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร (ไร่) อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ								
	พื้นที่ทั้งหมด	ข้าว	อ้อยโรงงาน	มันสำปะหลัง	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	ยางพารา	ปาล์มน้ำมัน	ไม้ผล	รวมทั้งหมด
หนองบัวระเหว	๙,๑๖๓.๕๐	๔,๙๕๒.๕๐	๔๖๖.๕๐	๑,๘๖๑	๒๗.๒๘	๒๒.๗๕	-	๓๙.๗๕	๗,๓๖๙.๗๘
โสกปลาดุก	๒๙,๒๒๗.๕๐	๘,๑๑๓.๕๐	๒,๒๐๒.๒๕	๑๘,๗๘๓	๑๐	-	๑๗	๓๒.๒๕	๒๙,๑๕๘.๐๐
โคกสะอาด	๓๑,๖๔๗.๕๐	๘,๘๗.๗๕	๗๓๔.๕๐	๒๑,๐๓๒	๓๓.๕๐	-	-	๖๐	๒๑,๘๖๐.๐๐
ห้วยแย้	๕๕,๙๔๒.๓๗	๑๑,๘๒๗	๕๙๑.๗๕	๔๒,๑๑๓	๑,๐๐๘.๕๐	๘๑	๖๒.๒๕	๓๓	๕๕,๗๑๖.๕๐
วังตะเฒ่า	๘๔,๘๐๗.๖๖	๑๓,๓๐๐.๒๕	๑,๕๒๕	๖๗,๔๙๖	๔๗	๑,๕๔๕	๓๖.๙๖	๔๐๓.๗๕	๘๔,๒๕๓.๙๖
รวม	๒๑๐,๗๘๘.๕๓	๔๗,๑๘๑	๕,๕๒๐	๑๕๑,๒๘๕	๑,๑๒๖.๒๕	๑,๕๔๘.๗๕	๑๑๖.๒๑	๕๖๘.๗๕	๒๐๗,๓๔๕.๙๖

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง,กรมส่งเสริมการเกษตร,พ.ศ.๒๕๖๘

กราฟวงกลมแสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอหนองบัวระเหว

ภาพที่ ๑๓ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ
(ที่มา ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง,กรมส่งเสริมการเกษตร,พ.ศ.๒๕๖๘)

๙. องค์กรและสถาบันต่าง ๆ

อำเภอหนองบัวระเหว มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพการเกษตร ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ หลายกลุ่ม กลุ่มอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีกลุ่มต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ ๑๐ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/ เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๑	บริษัท ภูเขียงทา เอิร์บ แลนด์ จำกัด	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	Facial Serum Gel	๑๔๖	๓	โคกสะอาด
๒	บริษัท ภูเขียงทา เอิร์บ แลนด์ จำกัด	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	Organic Sacha Inchi Oil	๑๔๖	๓	โคกสะอาด
๓	กระบกเคลื่อนบ้านไร่รุ่งอรุณ	นางสาวรุ่งอรุณ ทิชาชาติ	กระบกแปรรูป	๑๖๒	๑๑	วังตะเฆ่
๔	กลุ่มแม่บ้านบ้านโสกปลาตุก	นางณิชนน เกียนสูงเนิน	กระเป๋ากัดยางพารา	๕๗/๒	๒	โสกปลาตุก
๕	กระเป๋ากัดกร่มบ้านภูเขาทอง	นางทองเปี่ยม มุ่งสระกลาง	กระเป๋ากัดกร่ม	๙๗	-	โคกสะอาด
๖	กลุ่มอาชีพการแปรรูปอาหารจากพืชและสัตว์บ้านตะลอมไผ่	นายสมควร พุทธแสน	กล้วยฉาบ	๙๔	๑	โคกสะอาด
๗	กลุ่มแปรรูปกล้วยฉาบ มันฉาบ เผือกฉาบ	นางเสงี่ยม เกษดา	กล้วยฉาบ มันฉาบ เผือกฉาบ	๕๒	๖	โคกสะอาด
๘	กลุ่มอาชีพการแปรรูปอาหารจากพืชและสัตว์บ้านตะลอมไผ่	นายสมควร พุทธแสน	กล้วยตากอินทรีย์	๙๔	๑	โคกสะอาด
๙	วิสาหกิจชุมชนภูเขียงทา	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	กล้วยอินทรีย์ตาก	๑๗๙	-	โคกสะอาด
๑๐	วิสาหกิจชุมชนภูเขียงทา	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	กาแฟสำเร็จรูปชนิดผง เชปอัพ ตราเอิร์บฟิต	๑๗๙	-	โคกสะอาด
๑๑	กลุ่มแปรรูปอาหาร	นางบังอร สาข้อง	ขนมนางเล็ด	๒๖๙	๒	โสกปลาตุก
๑๒	กลุ่มแปรรูปอาหาร	นางบังอร สาข้อง	ขนมไทย	๒๖๙	๒	โสกปลาตุก
๑๓	สมุนไพรรุ่งอรุณ	นางสาวอรุณรุ่ง จันนา	ขมิ้นชัน ชนิดผง	๑๓๑/๑	-	วังตะเฆ่

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/ เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๑๔	กลุ่มของที่ระลึก	นางดอกไม้ เรืองจันทิก	ของชำร่วย เช่น หมอมฟ้าทอง ตุ๊กตา พวงกุญแจ เป็นต้น	๙๐/๑	๖	โคกสะอาด
๑๕	บริษัท ภูเขียงทา เอิร์บ แลนด์ จำกัด	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	ซีฟู้ด บาร์ม	๑๔๖	-	โคกสะอาด
๑๖	กลุ่มข้าวอินทรีย์บ้านหนอง ม่วง	นายธวัชชัย พงษ์ประยูร	ข้าวหอมมะลิอินทรีย์	๑๑๑	๖	โคกสะอาด
๑๗	วิสาหกิจชุมชนฟาร์มเห็ด เพื่อสุขภาพและสมุนไพร เครื่องแกง	นางสาวสุทิสรา ไมขุนทด	ข้าวเหนียวเห็ด	๑๓๑	๕	โคกสะอาด
๑๘	กลุ่มผลิตข้าวโป่ง	นางเสถียร เรืองจันทิก	ข้าวโป่ง	๙๘	๖	โคกสะอาด
๑๙	บริษัท ภูเขียงทา เอิร์บ แลนด์ จำกัด	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	คริสมี	๑๔๖	๓	โคกสะอาด
๒๐	บริษัท ภูเขียงทา เอิร์บ แลนด์ จำกัด	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	ครีมνωดผสมสมุนไพร อัญชัน	๑๔๖	๓	โคกสะอาด
๒๑	บริษัท ภูเขียงทา เอิร์บ แลนด์ จำกัด	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	ครีมνωดผสมสมุนไพร เจียวกุหลาบ	๑๔๖	๓	โคกสะอาด
๒๒	กลุ่มจักสาน	ย้อม บำรุง	จักสาน (ตะกร้า , ชะลอม)	๘๑	๖	โคกสะอาด
๒๓	วิสาหกิจชุมชนสมุนไพร ผักหวานป่าไร่ปุ๋ย ๕ พลัง	นายพรชัย พลพวง	ชาผักหวานป่า ๕ พลัง	๕	-	วังตะเฆ่
๒๔	วิสาหกิจชุมชนภูเขียงทา	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	ชาสมุนไพรรวม สูตร ๒ พังเล็ดน้ำ	๑๗๙	๓	โคกสะอาด
๒๕	วิสาหกิจชุมชนภูเขียงทา	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	ชาสมุนไพรรวม สูตร ๓ กรีนรีแล็ค	๑๗๙	๓	โคกสะอาด
๒๖	วิสาหกิจชุมชนภูเขียงทา	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	ชาสมุนไพรเจียวกุ หลาบ สูตร ๑ บลูเมน อ๊ฟ	๑๗๙	๓	โคกสะอาด
๒๗	วิสาหกิจชุมชนภูเขียงทา	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	ชาสมุนไพรเจียวกุ หลาบ สูตร ๔ ดีที่อก	๑๗๙	๓	โคกสะอาด
๒๘	วิสาหกิจชุมชนภูเขียงทา	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	ชาสมุนไพรเจียวกุ หลาบ สูตรต้นตำรับ	๑๗๙	๓	โคกสะอาด

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/ เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๒๙	วิสาหกิจชุมชนภูเขียงทา	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	ชาสมุนไพรเจียวกู่ หลาน สูตรใบลั่น	๑๗๙	๓	โคกสะอาด
๓๐	วิสาหกิจชุมชนภูเขียงทา	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	ชาสมุนไพรเจียวกู่ หลาน เอิร์บพิต ใบ ลั่น ๙๐ กรัม	๑๗๙	๓	โคกสะอาด
๓๑	วิสาหกิจชุมชนภูเขียงทา	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	ชาสมุนไพรใบหม่อน ผสมตะไคร้ สูตร ๕ ปรับสมดุล	๑๗๙	๓	โคกสะอาด
๓๒	วิสาหกิจชุมชนภูเขียงทา	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	ชาสมุนไพรเจียวกู่ หลาน สูตรใบและลำ ต้น	๑๗๙	๓	โคกสะอาด
๓๓	กลุ่มอาชีพทำรากไม้ ประดิษฐ์ หมู่ที่ ๑๔ ต.วัง ตะเฒ่า	นายเสมอ พรหมศรี	ชุดโต๊ะรับประทานอาหาร	๑๓๕	-	วังตะเฒ่า
๓๔	บริษัทเฟลีนไพรออ์แกนิค วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด	นายณัฐม์ อภิชาติอำมฤต	ตรีผลา	๑๓๓	๓	หนองบัวระเหว
๓๕	กลุ่มสตรีบ้านโป่งนคร	นางประยูร แสนสุข	ตะกร้าใยสังเคราะห์	๑๔๓	๑๗	วังตะเฒ่า
๓๖	ร้านจิรารัตนสมุนไพร	นางจิรารัตน จันทรวง	ถั่วคั่ว (หมามุ่ยคั่ว)	๑๓๔/ ๑	-	โคกสะอาด
๓๗	ไร่สุปินเศรษฐกิจพอเพียง	นางดาวัน สุปิน	ถ่านอัดแท่ง	๒๐	๖	โคกสะอาด
๓๘	ทิพย์วลัย	นายธวัชชัย พงษ์ประยูร	ทิพย์วลัย	๑๑๑	-	โคกสะอาด
๓๙	กลุ่มน้ำผลไม้สมุนไพร	นายสงคราม แรมดอน	น้ำผลไม้สมุนไพร	๗๓	๖	โคกสะอาด
๔๐	โรงเรียนบ้านสำนักตุมกา	นายนครินทร์ อินทรสมบัติ	น้ำพริกนรกข่า	๔๙	๕	วังตะเฒ่า
๔๑	กลุ่มแปรรูปอาหาร	นางบังอร สาห่อง	น้ำพริกแมงดา	๒๖๙	๒	โสภโปลาตูก
๔๒	นางศิริราชต์ ชื่นใส	นางศิริราชต์ ชื่นใส	น้ำมันตะไคร้หอม	๑๘๔	๓	โสภโปลาตูก
๔๓	บริษัทเฟลีนไพรออ์แกนิค วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด	นายณัฐม์ อภิชาติอำมฤต	น้ำมันมะพร้าวผสม น้ำมันไพล	๑๓๓	๓	หนองบัวระเหว
๔๔	บริษัทเฟลีนไพรออ์แกนิค วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด	นายณัฐม์ อภิชาติอำมฤต	น้ำมันมะพร้าวสกัด เย็น	๑๓๓	๓	หนองบัวระเหว

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/ เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๔๕	บริษัทเพลินไพรออร์แกนิก วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด	นายณัฐม์ อภิชาติอำมฤต	น้ำมันมะรุม พลาสติก	๑๓๓	๓	หนองบัวระเหว
๔๖	บริษัทเพลินไพรออร์แกนิก วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด	นายณัฐม์ อภิชาติอำมฤต	น้ำมันหมักผม	๑๓๓	๓	หนองบัวระเหว
๔๗	วิสาหกิจชุมชนสมุนไพร บ้านดอนกอก	ว่าที่ร้อยตรีธนพล อัคร วานิชศิริกุล	น้ำมันเหลือง	๑๐๑	๗	โคกสะอาด
๔๘	บริษัทเพลินไพรออร์แกนิก วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด	นายณัฐม์ อภิชาติอำมฤต	บาล์มทาท้องลาย	๑๓๓	๓	หนองบัวระเหว
๔๙	บริษัทเพลินไพรออร์แกนิก วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด	นายณัฐม์ อภิชาติอำมฤต	บาล์มบำรุงผิว	๑๓๓	๓	หนองบัวระเหว
๕๐	กลุ่มปลาร้าบอง	นางคำปุ่น เกษดา	ปลาร้าบอง	๑๐๑	๖	โคกสะอาด
๕๑	นางสุพรรณ พุ่มพวง	นางสุพรรณ พุ่มพวง	ปลาร้าบองทรงเครื่อง	๗๐	๘	หนองบัวระเหว
๕๒	กลุ่มปลาแดดเดียว	นายเกียรติศักดิ์ หล้าหา	ปลาแดดเดียว	๓๑	๖	โคกสะอาด
๕๓	บริษัทเพลินไพรออร์แกนิก วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด	นายณัฐม์ อภิชาติอำมฤต	ผงงาดำ พลาสติก	๑๓๓	๓	หนองบัวระเหว
๕๔	บริษัทเพลินไพรออร์แกนิก วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด	นายณัฐม์ อภิชาติอำมฤต	ผงพอกหน้า	๑๓๓	๓	หนองบัวระเหว
๕๕	บริษัทเพลินไพรออร์แกนิก วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด	นายณัฐม์ อภิชาติอำมฤต	ผงมะระขี้้นก พลาสติก	๑๓๓	๓	หนองบัวระเหว
๕๖	บริษัทเพลินไพรออร์แกนิก วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด	นายณัฐม์ อภิชาติอำมฤต	ผงมะรุม พลาสติก	๑๓๓	๓	หนองบัวระเหว
๕๗	บริษัทเพลินไพรออร์แกนิก วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด	นายณัฐม์ อภิชาติอำมฤต	ผงยอ พลาสติก	๑๓๓	๓	หนองบัวระเหว
๕๘	บริษัทเพลินไพรออร์แกนิก วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด	นายณัฐม์ อภิชาติอำมฤต	ผงสมุนไพรย้อมผม	๑๓๓	๓	หนองบัวระเหว
๕๙	บริษัทเพลินไพรออร์แกนิก วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด	นายณัฐม์ อภิชาติอำมฤต	ผงเคล พลาสติก	๑๓๓	๓	หนองบัวระเหว
๖๐	กลุ่มจักสาน	นายประยูร ประกอบเพชร	ผลิตภัณฑ์จักสานไม้ ไผ่ (สุ่มไก่)	๑๑๕	๑๗	วังตะเฆ่
๖๑	นางหนูแดง สาดชัยภูมิ	นางหนูแดง สาดชัยภูมิ	ผลิตภัณฑ์จากกล้วย	๓๐๕	๑๗	วังตะเฆ่

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/ เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๖๒	นางบันเทิง อำนาจ	นางบันเทิง อำนาจ	ผลิตภัณฑ์จาก บร็อคโคลี่	๓๐๒	๑๗	วังตะเฆ่
๖๓	กลุ่มพริกไทย	นายสุนทร อำนาจ	ผลิตภัณฑ์จาก พริกไทย	๓๐๒	๑๗	วังตะเฆ่
๖๔	นางเชื้อ มุ่งซื่อนกลาง	นางเชื้อ มุ่งซื่อนกลาง	ผลิตภัณฑ์จากมัน พร้าว	๑๖๗	๑๗	วังตะเฆ่
๖๕	กลุ่มทอเสื่อกกบ้านโป่งนคร	นางทองสา กลอนค้ำพลู	ผลิตภัณฑ์จากเสื่อกก	๑๘๒	๑๗	วังตะเฆ่
๖๖	นายสมคิด แซ่โลง	นายสมคิด แซ่โลง	ผลิตภัณฑ์จากเห็ด	๑๓	๑๗	วังตะเฆ่
๖๗	บริษัทเพลินไพรออร์แกนิก วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด	นายนรุตม์ อภิชาติอำมฤต	ผลิตภัณฑ์ล้าง เครื่องสำอาง	๑๓๓	๓	หนองบัวระเหว
๖๘	วิสาหกิจชุมชนภูเขียงทา	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร บีแอลแมกซ์	๑๗๙	๓	โคกสะอาด
๖๙	บริษัทเพลินไพรออร์แกนิก วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด	นายนรุตม์ อภิชาติอำมฤต	ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ผงหม่อน พลัส ตรา เพลินไพร	๑๓๓	๓	หนองบัวระเหว
๗๐	วิสาหกิจชุมชนภูเขียงทา	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร เลอดูม่า	๑๗๙	๓	โคกสะอาด
๗๑	วิสาหกิจชุมชนภูเขียงทา	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	ผลิตภัณฑ์เสริม อาหารปัจจัยันท์ คิว เท็น พลัส	๑๗๙	๓	โคกสะอาด
๗๒	วิสาหกิจชุมชนภูเขียงทา	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร มะรุมนชนิดแคปซูล	๑๗๙	๓	โคกสะอาด
๗๓	วิสาหกิจชุมชนภูเขียงทา	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร เจียวกู่หลานชนิด แคปซูล	๑๗๙	๓	โคกสะอาด
๗๔	วิสาหกิจชุมชนภูเขียงทา	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ไฟโบรก้า	๑๗๙	๓	โคกสะอาด
๗๕	กลุ่มแปรรูปผลไม้	นายรัชชัย พงษ์ประยูร	ผลไม้แปรรูป	๑๑๑	๖	โคกสะอาด
๗๖	กลุ่มผักปลอดสารพิษ	นายย่อม บำรุง	ผักปลอดสารพิษ	๘๑	๖	โคกสะอาด
๗๗	วิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าห่ม บ้านหนองกองแก้ว	นางชมภู หมีนแสน	ผ้าห่ม	๘๐	๔	ห้วยแย้

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/ เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๗๘	วิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าห่ม บ้านห้วยไฮ	นางสาวจุฑารัตน์ หาญ มนต์	ผ้าห่ม	๑๙	๓	ห้วยแย้
๗๙	วิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าห่ม บ้านดอนชุมช้าง	นางบุญสิน สติยมัน	ผ้าห่ม	๘๐	๗	โสภณลาดุก
๘๐	วิสาหกิจชุมชนตัดเย็บผ้า	นางภัทริยา โพธิ์พันธ์	ผ้าห่ม	๒๖๙	๘	หนองบัวระเหว
๘๑	วิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าบ้าน ละหานค่าย	นางละมุล รุจาคม	ผ้าห่ม	๑	๒	โคกสะอาด
๘๒	วิสาหกิจชุมชนทอผ้าฝ้าย พื้นเมืองหนองม่วง	นางดอกไม้ เรืองจันทิก	ผ้าห่ม	๙๐/๑	๖	โคกสะอาด
๘๓	วิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าบ้าน โคกสะอาด	นางถาวร แก้วกุดตุ้ม	ผ้าห่ม	๑๓๔	๓	โคกสะอาด
๘๔	วิสาหกิจชุมชนทอผ้าฝ้าย หนึ่งห้าสามัคคี	นางเกษร ขุนจันทร์	ผ้าห่มนวม	๒๑๖/ ๒	-	หนองบัวระเหว
๘๕	วิสาหกิจชุมชนหนองบัวระ เหว หมู่ ๑	นางเบญจมาศ ฤกษ์	ผ้าห่มนวม	๙๘/๑	๑	หนองบัวระเหว
๘๖	วิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าห่ม บ้านนงเสือ	นางดวงจันทร์ ครอบบัว บาน	ผ้าห่มนวม	๔๖	๕	หนองบัวระเหว
๘๗	กลุ่มเย็บผ้าห่มนวมอำเภอ หนองบัวระเหว	นางสาวดวงกมล ครอบบัว บาน	ผ้าห่มนวม	๗๐๖	๙	หนองบัวระเหว
๘๘	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้าน เกษตรกรบ้านหนองบัว น้อย	นางประนอม ภิรมย์ภักดี	ผ้าห่มนวม	๓๓/๑	๔	โสภณลาดุก
๘๙	กลุ่มสตรีโครงการสร้างชีวิต ใหม่ให้สตรีในชนบทบ้าน หนองบัวระเหว	นางเกษร ขุนจันทร์	ผ้าห่มนวม	๒๑๖/ ๒	-	หนองบัวระเหว
๙๐	กลุ่มเย็บผ้าห่มนวมบ้าน หนองโจด	นางสมัย อุดทน	ผ้าห่มนวม	๑๐๔	๓	หนองบัวระเหว
๙๑	วิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าห่ม นวมบ้านท่าบอน	นางสาวเซตียา แพงจันทร์ ทิก	ผ้าห่มนวม	๑๐๔	๘	โสภณลาดุก
๙๒	กลุ่มเย็บผ้าห่มนวมบ้านโคก สะอาด	นางละเอียด ครอบบัวบาน	ผ้าห่มนวม	๑๔๖	๓	โคกสะอาด

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/ เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๙๓	กลุ่มส่งเสริมอาชีพเย็บผ้า ห่ม	นางสาวศรีนา บุญขุนทด	ผ้าห่มนวม	๕๐	๓	หนองบัวระเหว
๙๔	วิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าห่ม บ้านหนองจาน	นางเพลินจิตร พินิตมนตรี	ผ้าห่มนวม	๒๒	๕	โคกสะอาด
๙๕	กลุ่มอาชีพเย็บผ้าด้วยใย สังเคราะห์	นางสาวรัตนา มาสิงห์	ผ้าห่มนวม	๑๐๕	-	หนองบัวระเหว
๙๖	วิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าห่ม อำเภอหนองบัวระเหว	นางสาวดวงกมล ครอบบัว บาน	ผ้าห่มนวม	๗๐๖	๙	หนองบัวระเหว
๙๗	วิสาหกิจชุมชนชุมชนตัด เย็บที่นอนปิกนิกผ้ายัด	นางสายทอง วาทยธธา	ผ้าห่มนวม	๗๑/๑	-	หนองบัวระเหว
๙๘	วิสาหกิจชุมชนชุมชน ส่งเสริมอาชีพเย็บผ้าห่ม หนองโจด	นางสาวศรีนา บุญขุนทด	ผ้าห่มนวม	๕๐	๓	หนองบัวระเหว
๙๙	บริษัทเพลินไพรออร์แกนิก วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด	นายณัฐม์ อภิชาติอำมฤต	พรมมิพลัส	๑๓๓	๓	หนองบัวระเหว
๑๐๐	กลุ่มแม่บ้านบ้านโสกปลา ดุก	นางนิชมน เกียนสูงเนิน	พรมเอนกประสงค์	๕๗/๒	๒	โสกปลาดุก
๑๐๑	นางจำนงค์ อารณแก้ว	นางจำนงค์ อารณแก้ว	พรมเอนกประสงค์	๔๑	๔	โสกปลาดุก
๑๐๒	กลุ่มพรมเอนกประสงค์	นางประนอม ภิรมย์ภักดี	พรมเอนกประสงค์	๓๓/๑	๔	โสกปลาดุก
๑๐๓	บริษัท ภูเชียงทา เอิร์บ แลนด์ จำกัด	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	ภูเชียงทา เกรป ออรา มาส์ก	๑๔๖	๓	โคกสะอาด
๑๐๔	บริษัท ภูเชียงทา เอิร์บ แลนด์ จำกัด	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	ภูเชียงทา เฮอร์เบิล ฟุต ครีม	๑๔๖	๓	โคกสะอาด
๑๐๕	บริษัท ภูเชียงทา เอิร์บ แลนด์ จำกัด	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	ภูเชียงทา เฮอร์เบิล อโรมา แอนด์ ครีม	๑๔๖	๓	โคกสะอาด
๑๐๖	บริษัท ภูเชียงทา เอิร์บ แลนด์ จำกัด	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	ภูเชียงทา ไวท์เทนนิ่ง เนเชอรัล ครีม	๑๔๖	๓	โคกสะอาด
๑๐๗	บริษัท ภูเชียงทา เอิร์บ แลนด์ จำกัด	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	ภูเชียงทา ไวท์เทนนิ่ง เนเชอรัล ซีรัม เจล	๑๔๖	๓	โคกสะอาด

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/ เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๑๐๘	บริษัท ภูเขียงทา เอิร์บ แลนด์ จำกัด	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	ภูเขียงทา ไวท์เทนนิ่ง เนเชอรัล บอดี โลชั่น	๑๔๖	๓	โคกสะอาด
๑๐๙	บริษัท ภูเขียงทา เอิร์บ แลนด์ จำกัด	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	ภูเขียงทา ไวท์เทนนิ่ง เนเชอรัล เฟเชียลโฟม	๑๔๖	๓	โคกสะอาด
๑๑๐	บริษัท ภูเขียงทา เอิร์บ แลนด์ จำกัด	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	ภูเขียงทา ไวท์เทนนิ่ง แอนด์ เฟิร์มมิ่ง เน เชอรัล อายเจล	๑๔๖	๓	โคกสะอาด
๑๑๑	กลุ่มอาชีพการปลูกมะนาว ไร่เมล็ดบ้านคลองงูเหลื่อม	นายอัครา สัจเขต	มะนาวไร่เมล็ด	๑๐๕	๘	ห้วยแย้
๑๑๒	กลุ่มแปรรูปผลผลิตทาง การเกษตร	นางประภาศิริ ขดภูเขียว	มันฉาบ	๗๘/๒	๒	ห้วยแย้
๑๑๓	วิสาหกิจชุมชนสมุนไพร ผักหวานป่าไร่ปุ๋ย ๕ พลัง	นายพรชัย พลพวง	ยอดผักหวานสดไร่ปุ๋ย ๕ พลัง	๕	-	วังตะเฆ่
๑๑๔	สมุนไพร อรุณรุ่ง	นางสาวอรุณรุ่ง จันทนา	ยาต้มสมุนไพร อรุณ รุ่ง	๑๓๑/ ๑	-	วังตะเฆ่
๑๑๕	นายหนู หาญจันทร์	นายหนู หาญจันทร์	ยาต้มสมุนไพร	๑๗	๑๗	วังตะเฆ่
๑๑๖	นางศิริราชต์ ชื่นใส	นางศิริราชต์ ชื่นใส	ยาหม่องขี้ผึ้งชา วตะไคร้หอม	๑๘๔	๓	โสกปลาดุก
๑๑๗	วิสาหกิจชุมชนสมุนไพร บ้านดอนกอก	ว่าที่ร้อยตรีธนพล อัคร วาณิชสิริกุล	ยาหม่องสมุนไพร สูตรโบราณ	๑๐๑	๗	โคกสะอาด
๑๑๘	สมุนไพร อรุณรุ่ง	นางสาวอรุณรุ่ง จันทนา	รากสามสิบ อบแห้ง	๑๓๑/ ๑	-	วังตะเฆ่
๑๑๙	บริษัทเพลินไพรอร์แกนิก วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด	นายณัฐม อภิชาติอำมฤต	ลิปบาล์มดั้งเดิม	๑๓๓	๓	หนองบัวระเหว
๑๒๐	บริษัทเพลินไพรอร์แกนิก วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด	นายณัฐม อภิชาติอำมฤต	ลิปบาล์มผสมฟักข้าว	๑๓๓	๓	หนองบัวระเหว
๑๒๑	บริษัทเพลินไพรอร์แกนิก วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด	นายณัฐม อภิชาติอำมฤต	ลิปบาล์มผสมมะรุม	๑๓๓	๓	หนองบัวระเหว
๑๒๒	นางอาภาสิริ เสาโกมุต	นางอาภาสิริ เสาโกมุต	ลูกประคบสมุนไพร	๖๘	๑๖	วังตะเฆ่

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/ เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๑๒๓	วิสาหกิจชุมชนสมุนไพร บ้านดอนกอก	ว่าที่ร้อยตรีธนพล อัคร วานิชสิริกุล	ลูกประคบสมุนไพร ศรีไพร	๑๐๑	๗	โคกสะอาด
๑๒๔	สมุนไพร อรุณรุ่ง	นางสาวอรุณรุ่ง จันนา	ว่านนางคำ ชนิดผง	๑๓๑/ ๑	-	วังตะเฆ่
๑๒๕	กลุ่มแปรรูปสมุนไพร	นางช่อนกลิ่น มรรครมย์	สบู่	๒๒๖	๒	โสภปลาดุก
๑๒๖	วิสาหกิจชุมชนสมุนไพร บ้านดอนกอก	ว่าที่ร้อยตรีธนพล อัคร วานิชสิริกุล	สบู่กวาดเครือขาว	๑๐๑	๗	โคกสะอาด
๑๒๗	วิสาหกิจชุมชนสมุนไพร บ้านดอนกอก	ว่าที่ร้อยตรีธนพล อัคร วานิชสิริกุล	สบู่ว่านนางคำ	๑๐๑	๗	โคกสะอาด
๑๒๘	กลุ่มสมุนไพรบ้านวังน้ำ เขียว	นางสาวบุญเพ็ง พรชัย	สบู่สมุนไพร	๖๖	๑๐	วังตะเฆ่
๑๒๙	นางช่อนกลิ่น มรรครมย์	นางช่อนกลิ่น มรรครมย์	สบู่สมุนไพร	๙๒/๑	๒	โสภปลาดุก
๑๓๐	สมุนไพรสบู่ บ้านหนองบัว น้อย	นางสมจิตร รัตนวิชัย	สบู่สมุนไพร ไยบวบ	๓๖	๔	โสภปลาดุก
๑๓๑	นก ประเสริฐเดช	นก ประเสริฐเดช	สบู่สมุนไพรขัดผิว แม่ นก	๒๐๑/ ๔	๑๗	วังตะเฆ่
๑๓๒	ปองสป่า	นางจิรนันท์ กงชัยยา	สบู่สมุนไพรมะกรูด	๑๙๘/ ๑	-	วังตะเฆ่
๑๓๓	บริษัท เพลินไพรออร์แกนิก วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด	นายนรุตม์ อภิชาติอำมฤต	สบู่สมุนไพรขมิ้น มะขาม	๑๓๓	๓	หนองบัวระเหว
๑๓๔	กลุ่มสมุนไพรบ้านวังน้ำ เขียว	นางสาวบุญเพ็ง พรชัย	สบู่เหลว	๖๖	๑๐	วังตะเฆ่
๑๓๕	กลุ่มแปรรูปสมุนไพร	นางช่อนกลิ่น มรรครมย์	สบู่เหลว	๒๒๖	๒	โสภปลาดุก
๑๓๖	บริษัท ภูเชียงทา เอิร์บ แลนด์ จำกัด	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	สบู่เหลวสมุนไพรเขียว ภูหลาน	๑๔๖	๓	โคกสะอาด
๑๓๗	สมุนไพร อรุณรุ่ง	นางสาวอรุณรุ่ง จันนา	สมุนไพร ลดความ อ้วน	๑๓๑/ ๑	-	วังตะเฆ่
๑๓๘	วิสาหกิจชุมชนสมุนไพร บ้านดอนกอก	ว่าที่ร้อยตรีธนพล อัคร วานิชสิริกุล	สมุนไพรพอกหน้า	๑๐๑	๗	โคกสะอาด
๑๓๙	กลุ่มจักสานไม้ไผ่	นางกาหลง สาข้อง	ส้อมไผ่	๑๑๒	๒	โสภปลาดุก

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/ เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๑๔๐	บริษัทเพลินไพรออร์แกนิก วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด	นายณัฐม์ อภิชาติอำมฤต	สเปรย์กุหลาบบำรุง ผิวหน้า	๑๓๓	๓	หนองบัวระเหว
๑๔๑	วิสาหกิจชุมชนสมุนไพร บ้านดอนกอก	ว่าที่ร้อยตรีธนพล อัคร วานิชศิริกุล	สเปรย์ตะไคร้ไล่ยุง และแมลงต่าง ๆ	๑๐๑	๓	โคกสะอาด
๑๔๒	บริษัทเพลินไพรออร์แกนิก วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด	นายณัฐม์ อภิชาติอำมฤต	สเปรย์น้ำสกัด สมุนไพรฤทธิ์เย็น	๑๓๓	๓	หนองบัวระเหว
๑๔๓	นส.สายหยุด นาพุทธา	นางสาวสายหยุด นาพุทธา	หน่อไม้ดอง	๑๔๓	๑๗	วังตะเฒ่า
๑๔๔	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผ้า บ้านหนองโจด	นางทองย้วน หาญพล	ห้ำห่ม	๑๔๔	๓	หนองบัวระเหว
๑๔๕	วิสาหกิจชุมชนภูเขียวทา	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	เครื่องดื่มน้ำมัลเบอร์รี่ ออแกนิก	๑๔๕	๓	โคกสะอาด
๑๔๖	วิสาหกิจชุมชนภูเขียวทา	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	เครื่องดื่มน้ำสมุนไพร พืชมงคลสกัดเข้มข้น	๑๔๖	๓	โคกสะอาด
๑๔๗	วิสาหกิจชุมชนภูเขียวทา	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	เครื่องดื่มน้ำเงี้ยวกุ หลานสกัดเข้มข้น	๑๔๗	๓	โคกสะอาด
๑๔๘	บริษัทเพลินไพรออร์แกนิก วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด	นายณัฐม์ อภิชาติอำมฤต	เจลล้างหน้าว่านหาง จระเข้	๑๔๘	๓	หนองบัวระเหว
๑๔๙	วิสาหกิจชุมชนสมุนไพร บ้านดอนกอก	ว่าที่ร้อยตรีธนพล อัคร วานิชศิริกุล	เจลว่านนางคำ	๑๔๙	๗	โคกสะอาด
๑๕๐	วิสาหกิจชุมชนสมุนไพร บ้านดอนกอก	ว่าที่ร้อยตรีธนพล อัคร วานิชศิริกุล	เซรั่มผม	๑๕๐	๗	โคกสะอาด
๑๕๑	บริษัทเพลินไพรออร์แกนิก วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด	นายณัฐม์ อภิชาติอำมฤต	เพลินไพร น้ำมัน มะรุมสกัดเย็น (MorinG oil)	๑๕๑	๓	หนองบัวระเหว
๑๕๒	บริษัทเพลินไพรออร์แกนิก วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด	นายณัฐม์ อภิชาติอำมฤต	เพลินไพร น้ำสกัด กุหลาบบำรุงผิวหน้า (Rose Facial Essence)	๑๕๒	๓	หนองบัวระเหว
๑๕๓	บริษัท ภูเขียวทา เอิร์บ แลนด์ จำกัด	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	เมน ชีรัม เจล	๑๕๓	๓	โคกสะอาด
๑๕๔	บริษัท ภูเขียวทา เอิร์บ แลนด์ จำกัด	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	เลอดูมา บรีส ครีม	๑๕๔	๓	โคกสะอาด

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/ เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๑๕๕	กลุ่มทอเสื่อ	นางดอกไม้ เรืองจันทิก	เสื่อกก	๑๕๕	๖	โคกสะอาด
๑๕๖	กลุ่มทอเสื่อกก	นางอ้อย เปียदनอก	เสื่อกกพับ	๑๕๖	๔	โสภปลาดุก
๑๕๗	กลุ่มสมุนไพรบ้านวังน้ำ เขียว	นางสาว บุญเพ็ง พรชัย	แชมพูมะกรูด	๑๕๗	๑๐	วังตะเฆ่
๑๕๘	วิสาหกิจชุมชนสมุนไพร บ้านดอนกอก	ว่าที่ร้อยตรีธนพล อัคร วานิชสิริกุล	แชมพูมะคำดีควาย	๑๐๑	๗	โคกสะอาด
๑๕๙	วิสาหกิจชุมชนสมุนไพร บ้านดอนกอก	ว่าที่ร้อยตรีธนพล อัคร วานิชสิริกุล	แชมพูมะหาด	๑๐๑	๗	โคกสะอาด
๑๖๐	กลุ่มแชมพูสมุนไพร	นางช่อนกลิ่น มรรครมย์	แชมพูสมุนไพร	๒๒๖	๒	โสภปลาดุก
๑๖๑	ร้านแบ่งปัน	นายอนุพงษ์ คำสุภาพ	แชมพูสมุนไพร ใบ ย่านาง	๑๓๓	๒	โคกสะอาด
๑๖๒	บริษัท เพลินไพรออร์แกนิก วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด	นายนรุตม์ อภิชาติอำมฤต	แชมพูสมุนไพรถนอม เส้นผม	๑๓๓	๓	หนองบัวระเหว
๑๖๓	ร้านแบ่งปัน	นายอนุพงษ์ คำสุภาพ	แชมพูสมุนไพร มะกรูด ๑๐๐%	๑๓๓	๒	โคกสะอาด
๑๖๔	บริษัท ภูเชียงทา เอิร์บ แลนด์ จำกัด	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	แชมพูสมุนไพรอัญชัน	๑๔๖	๓	โคกสะอาด
๑๖๕	บริษัท ภูเชียงทา เอิร์บ แลนด์ จำกัด	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	แชมพูสมุนไพรเจียวกู่ หลาน	๑๔๖	๓	โคกสะอาด
๑๖๖	วิสาหกิจชุมชนสมุนไพร บ้านดอนกอก	ว่าที่ร้อยตรีธนพล อัคร วานิชสิริกุล	แชมพูใบหมี่	๑๐๑	๗	โคกสะอาด
๑๖๗	กลุ่มแม่บ้านบ้านโสภปลา ดุก	นางนิขมน เกียนสูงเนิน	แปลญวน	๕๗/๒	๒	โสภปลาดุก
๑๖๘	สมุนไพร อรุณรุ่ง	นางสาวอรุณรุ่ง จันนา	แป้งทานาคา ชนิดผง	๑๓๑/ ๑	-	วังตะเฆ่
๑๖๙	บริษัท เพลินไพรออร์แกนิก วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด	นายนรุตม์ อภิชาติอำมฤต	แป้งฟลาวมันพร้าว	๑๓๓	๓	หนองบัวระเหว
๑๗๐	ภูรังสรร	ทรงราชติลกจวัฒน์	แมคคาเดเมียอบ กรอบ	๒๐๗	๙	วังตะเฆ่

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/ เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๑๗๑	กลุ่มสมุนไพรบ้านวังน้ำเขียว	นางสาวบุญเพ็ง พรชัย	โลชั่นบำรุงผิว	๖๖	๑๐	วังตะเฆ่
๑๗๒	บริษัท ภูเขียงทา เอิร์บแลนด์ จำกัด	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	โอเอมวัน ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร น้ำสมุนไพร	๑๔๖	๓	โคกสะอาด
๑๗๓	ไขเคมอีสานออนซอน	นางสาวเฉลิมรัตน์ เทียมจิตรัฐ	ไขเคมอีสานออนซอน	๔๓๙/๑	๖	หนองบัวระเหว
๑๗๔	นางลำพึง สิงห์แก้ว	นางลำพึง สิงห์แก้ว	ไม้กวาดดอกหญ้า	๗๒/๑	๙	วังตะเฆ่
๑๗๕	บริษัท ภูเขียงทา เอิร์บแลนด์ จำกัด	นายวุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน	ไวท์เทนนิ่ง คอลลาเจน โซป บาร์	๑๔๖	๓	โคกสะอาด

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอหนองบัวระเหว,พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๑ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอหนองบัวระเหว

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
วิสาหกิจชุมชนผักปลอดสารพิษบ้านหัวหนอง หมู่ ๔	๒๑๒	๔	หนองบัวระเหว	๑๐	สมควร คงกะพี
วิสาหกิจชุมชนอุดมพรหัวหนอง หมู่ ๔	๔๗	๔	หนองบัวระเหว	๘	ดอกไม้ คงกะพี
วิสาหกิจชุมชนปลูกผักปลอดสารพิษระเหว	๒๕๕	๘	หนองบัวระเหว	๑๒	วิรัตน์ รัตนวิชัย
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผ้าบ้านหนองโจด	๑๒	๓	หนองบัวระเหว	๑๑	ทองย้วน หาญพล
วิสาหกิจชุมชนตัดเย็บผ้า	๒๖๘	๘	หนองบัวระเหว	๘	ภัทริยา โพธิ์พันธ์
วิสาหกิจชุมชนตัดเย็บที่นอนปิกนิกผ้ายัด	๗๑/๑	๓	หนองบัวระเหว	๑๑	แสงดาว บุญธรรม
วิสาหกิจชุมชนปุ๋ยชีวภาพนาโน	๖๘๗	๖	หนองบัวระเหว	๒๙	อุทิศ ประเสริฐศรี
เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนอาชีพเย็บผ้าห่มนวม อำเภอหนองบัวระเหว	๗๐๖	๙	หนองบัวระเหว	๓๘	ดวงกมล ครอบบัวบาน
วิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่หมู่ ๗ ตำบลหนองบัวระเหว	๓	๗	หนองบัวระเหว	๓๓	อภิชาติ คำบุญเรือง
วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงสุขภาพอำเภอหนองบัวระเหว	๓๓๔	๔	หนองบัวระเหว	๑๒	นรุตม์ อภิชาติอำมฤต
วิสาหกิจชุมชนอำเภอหนองบัวระเหว	๓๙๓	๕	หนองบัวระเหว	๓๑	สมภูมิ เคนเหลื่อม
วิสาหกิจชุมชนพัฒนาเกษตรผสมผสานบ้านปากค่ายช่องแมว	๑๖๘	๒	หนองบัวระเหว	๔๐	นิรันดร์ รัชชัย
วิสาหกิจชุมชนทอเสื่อหัวหนองร่วมใจ	๒๘๒	๔	หนองบัวระเหว	๗	พิชยา บุญภูมิ
วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพเย็บผ้าห่มหนองโจด	๕๐	๓	หนองบัวระเหว	๘	นันทวดี ไสภาลัย
วิสาหกิจชุมชนสตรีสหกรณ์บ้านปากค่ายช่องแมว	๓๐/๑	๒	หนองบัวระเหว	๑๓	ทองคำ จำั่น
วิสาหกิจชุมชนร้านค้าชุมชนบ้านหนองม่วง	-	๖	หนองบัวระเหว	๖๐	ลภัสพิมพ์ พงษ์ประยูร
วิสาหกิจชุมชนเพาะเห็ดฟางหนองโจด	๒	๓	หนองบัวระเหว	๑๒	ละเอียด สิทธิสูงเนิน
วิสาหกิจชุมชนทอผ้าฝ้ายหนึ่งห้าสามัคคี	๒๑๖/๒	๙	หนองบัวระเหว	๑๐	วาสนา สุบุญมี
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปุ๋ยชีวภาพหนองบัวระเหว	๑๔๐	๘	หนองบัวระเหว	๑๘	ถิอ กันทา
วิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าห่มอำเภอหนองบัวระเหว	๗๐๖	๙	หนองบัวระเหว	๔๓	ธัญยจิรา ปภาธนพัฒน์กุล
วิสาหกิจชุมชนเกษตรไถยังยืน	๒๑	๒	หนองบัวระเหว	๑๐	ถนอม จำั่น
วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรผักหวานป่าไร่ปุ๋ย ๕ พลัง	๕	๔	วังตะเฆ่	๗	พรชัย พลพวก
วิสาหกิจชุมชนคนอนุรักษ์ป่าไทรทอง	๑๕	๑๐	วังตะเฆ่	๘	อาทิตย์ ธงวาด

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตการเกษตรบ้านโนนม่วง	๒๔๘	๘	วังตะเฆ่	๒๐	สายสินธ์ บุญจิตร
วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลวังตะเฆ่	๓๐๒	๑๗	วังตะเฆ่	๓๑	สุนทร อำนาง
วิสาหกิจชุมชนเพื่อนภัยสำนักตุมกา	๑๘๐	๕	วังตะเฆ่	๙	เดชณรงค์ หลงสี
วิสาหกิจชุมชนเครือข่ายพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ	๒๑๗	๑๐	วังตะเฆ่	๘	สำลี เทียนชัย
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งยั่งยืนอำเภอหนองบัวระเหว	๒	๑๔	วังตะเฆ่	๑๕	นงลักษณ์ เพชรแก้ว
วิสาหกิจชุมชนเกษตรผสมผสานบ้านวังอุดม หมู่ ๑๓	๒๐๒	๑๓	วังตะเฆ่	๑๐	บัญญัติ ยะวัน
วิสาหกิจชุมชนเกษตรพืชผลไทรทอง	๑๓๓	๕	วังตะเฆ่	๑๖	อดุลย์ สีมาวงค์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มมันจาวมะพร้าวบ้านวังอ้ายจิต	๓๙๙	๓	วังตะเฆ่	๔๖	สมควร โชคชัยวุฒิกุล
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปสมุนไพร AA THAI HERBS	๓๕	๑๓	วังตะเฆ่	๗	ฤทธิเกียรติ ก้านขุนทด
วิสาหกิจชุมชนหัวสะพานยั่งยืน	๒๓๑	๖	วังตะเฆ่	๗	ละมัด เมืองแสน
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มรักสมุนไพรบ้านวังอุดม	๘๙	๑๓	วังตะเฆ่	๗	บุญศรี งอกกำไร
วิสาหกิจชุมชนวังตะเฆ่หม่อนไหม	๘๙	๑๕	วังตะเฆ่	๑๑	ธนพล ทาระแพน
วิสาหกิจชุมชนเกษตรร่วมใจบ้านวังกะทะ	๒	๑๔	วังตะเฆ่	๒๔	นงลักษณ์ เพชรแก้ว
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มหัตถกรรมไม้กวาดดอกหญ้าหลังสัน	๗๔/๑	๙	วังตะเฆ่	๑๐	ปราณี โพธิ์ราช
วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์วิถีพอเพียงบ้านปากดง	๑๖๒	๑๑	วังตะเฆ่	๙	รุ่งอรุณ ทิชาชาติ
วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรไม้เศรษฐกิจวังทอง	๑๘๒	๑๔	วังตะเฆ่	๑๔	หนู หาญจันทร์
วิสาหกิจชุมชนเกษตรก้าวหน้าวังอ้ายจิต	๓๔๖	๓	วังตะเฆ่	๑๒	กฤษฎา วงษ์ศิริ
วิสาหกิจชุมชนเลี้ยงโคพันธุ์พื้นเมืองวังนางคอย	๘	๓	วังตะเฆ่	๑๐	ประกายแก้ว สวงโท
เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนบ้านหลังสัน	๑๙๘	๙	วังตะเฆ่	๑๐	สัมพันธ์ เกียนนอก
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มประดิษฐ์เฟอร์นิเจอร์บ้านวังกะทะ	๙๕/๒	๒	วังตะเฆ่	๑๑	แอ๊ด เย็นชัยภูมิ
วิสาหกิจชุมชนบ้านหลังสัน	๑๙๗	๙	วังตะเฆ่	๑๗	สัมพันธ์ เกียนนอก
วิสาหกิจชุมชนบ้านวังอ้ายจิต	๓๙๙	๓	วังตะเฆ่	๑๑๘	อินตา หมั่นฤทธิ์
วิสาหกิจชุมชนรณนำเที่ยวทุ่งบัวสวรรค์-ผาทำหาด	๑๔๗/๑	๑๐	วังตะเฆ่	๒๓	ไสว งามล้วน
วิสาหกิจชุมชนแมคคาเดเมียบ้านหลังสัน	๔๐๐	๙	วังตะเฆ่	๒๑	ยุพิน เขียวกระโทก
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอนุรักษ์โคกระบือบ้านวังอ้ายจิต	๙๙	๓	วังตะเฆ่	๒๙	อุ้นนภา ไชขุนทด
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปแมคคาเดเมียหลังสัน	๓๙	๙	วังตะเฆ่	๑๐	ทรงราช ดิลกวัฒน์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอนุรักษ์โคพันธุ์พื้นเมืองบ้านวังอ้ายจิต	๑๑/๓	๓	วังตะเฆ่	๑๐	อุ้นนภา ไชขุนทด
วิสาหกิจชุมชนรวมพลคนเลี้ยงโคบ้านวังอ้ายจิต	๑๒๗	๓	วังตะเฆ่	๑๒	เล็ก สุเสนา
วิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกพริกไทยนครพอเพียงจังหวัดชัยภูมิ	๔๐๘	๑๗	วังตะเฆ่	๒๖	ประชาคม ประครองญาติ
วิสาหกิจชุมชนมันจาวมะพร้าวบ้านใหม่เจริญผล	๕	๕	วังตะเฆ่	๓๑	อนุรักษ์ เหลือมพล
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตผล-ผลิตภัณฑ์การเกษตรและแปรรูปไม้เพื่อประดิษฐ์กรรม	๔๕๓	๔	วังตะเฆ่	๑๒	ชนิกา นราพงษ์
วิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไหมไทยวังอ้ายจิต	๑๕	๓	วังตะเฆ่	๑๘	ดวงพร เลื่อนแก้ว

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มหนองไม้ฝรั่งยั่งยืนอำเภอนองบัวระเหว	๘๓	๑๓	ห้วยแย้	๒๘	ปราณี แต่งแดน
วิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าห่มบ้านห้วยไฮ	๑๙	๓	ห้วยแย้	๙	จุฑารัตน์ หาญมนต์
วิสาหกิจชุมชนปลูกหม่อนเลี้ยงไหมตำบลห้วยแย้	๒๑๑	๕	ห้วยแย้	๒๑	สุขสันติ ภักดีแพง
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปสมุนไพรบ้านคลองงูเหลือม	๘๙	๘	ห้วยแย้	๙	อรณัฐ ปักกาเร
วิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าห่มบ้านหนองกองแก้ว	๘๐	๔	ห้วยแย้	๑๐	ชมภู หมั่นแสน
วิสาหกิจชุมชนปลูกมันสำปะหลังบ้านใหม่สามัคคี	๔๕	๒	ห้วยแย้	๑๓	อุทัย เลื่อนนอก
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกมันสำปะหลังบ้านใหม่สามัคคี	๒๐	๒	ห้วยแย้	๑๐	บังอร อ่ำซื่อ
วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมเลี้ยงปลุกสัตว์ตำบลห้วยแย้	๑๙	๑๓	ห้วยแย้	๑๓	สมาน ปั่นแดง
วิสาหกิจชุมชนโกโก้และกาแฟชัยภูมิ	๒๘	๒	ห้วยแย้	๗	เจริญพร เสาโกมุท
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมปุ๋ยชีวภาพเพื่อเกษตรกรตำบลห้วยแย้	๑๔๐	๙	ห้วยแย้	๓๓	หนูวาท ราชวงษ์
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรตำบลห้วยแย้	๗๓	๑	ห้วยแย้	๑๒	สมจิต ผานิล
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงโคเนื้อบ้านห้วยยางดี	๑๗	๕	ห้วยแย้	๘	ประสาธ ชนะชัย
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปสมุนไพรพื้นบ้านห้วยยางดี	๘	๕	ห้วยแย้	๑๘	กนิษฐา คงแสนคำ
วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลห้วยแย้	๖๐๘	๑๑	ห้วยแย้	๓๙	อดุลย์ คำจันทร์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกตะไคร้ยั่งยืนบ้านภูเขาทอง	๑๒๖	๙	โคกสะอาด	๘	พันธ์ทิพย์ ศรีโยธา
วิสาหกิจชุมชนทอผ้าฝ้ายพื้นเมืองหนองม่วง	๙๐/๑	๖	โคกสะอาด	๑๐	น้อย หอกขุนทด
วิสาหกิจชุมชนภูเขียวทา	๑๗๙	๓	โคกสะอาด	๘	วุฒิพงศ์ ครอบบัวบาน
วิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าห่มบ้านหนองจาน	๒๒	๕	โคกสะอาด	๑๐	เพ็ญจิตร พินิตมนตรี
วิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าห่มบ้านตะลอมไผ่	๑๑๕	๑	โคกสะอาด	๑๑	ประนอม กิ่งขุนทด
วิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าบ้านโคกสะอาด	๑๓๔	๓	โคกสะอาด	๑๐	ถาวร แก้วกุดตูม
วิสาหกิจชุมชนเกษตรผสมผสานบ้านละหานค่าย	๕๕๓	๒	โคกสะอาด	๑๓	กัญญาดา เหล่าระเหว
วิสาหกิจชุมชนการเกษตรพอเพียง	๕๓	๓	โคกสะอาด	๑๐	เฉลิม หมั่นฤทธิ์
วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลโคกสะอาด	๑๙๑	๓	โคกสะอาด	๔๒	พร้อมพงษ์ เมตตาชาติ
วิสาหกิจชุมชนฟาร์มเห็ดเพื่อสุขภาพและสมุนไพรเครื่องแกง	๑๓๑	๕	โคกสะอาด	๒๓	สุทิสรา ไมขุนทด
วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลโคกสะอาด หมู่ ๔	๒๗๒	๔	โคกสะอาด	๕๔	สุดตา สุริย์
วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ชีวภาพบ้านตะลอมไผ่	๒๖	๑	โคกสะอาด	๑๗	สมศักดิ์ ชาติชนะ
วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรบ้านดอนกอก	๑๐๑	๗	โคกสะอาด	๓๓	ธนพล อัครวานิชสิริกุล
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตเกษตรอินทรีย์ตะลอมไผ่	๑๑๕	๑	โคกสะอาด	๑๑	สุระ พุทธแสน
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตปศุสัตว์ขนาดเล็กบ้านภูเขาทอง	๖๕	๙	โคกสะอาด	๑๑	ไพรวลัย บำรุงสวัสดิ์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตปศุสัตว์บ้านหนองจาน	๖	๕	โคกสะอาด	๒๐	พัฒนา ชาติชนะ

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
วิสาหกิจชุมชนไก่พื้นเมืองบ้านกระจวน	๖๒/๑	๔	โคกสะอาด	๓๔	สุดตา สุริย์
วิสาหกิจชุมชนร้านค้าชุมชนบ้านหนองจาน	๑๐๔	๕	โคกสะอาด	๖๑	อรุณ ครองสิงห์
วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรยั่งยืนบ้านกระจวน	๒๗๒	๔	โคกสะอาด	๗	สุดตา สุริย์
วิสาหกิจชุมชนตลาดเกษตรกรอำเภอหนองบัวระเหว	๑๕๑	๒	โคกสะอาด	๑๔	ละออง บุตรศรีภูมิ
วิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่บ้านหนองจาน	๑๐๔	๕	โคกสะอาด	๔๑	ศรีภูมิ สมบัติ
วิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่บ้านหนองม่วง	๔๓	๖	โคกสะอาด	๕๒	ทองดี หกขุนทด
วิสาหกิจชุมชนถ่านอัดแท่งปรับอากาศเอนกประสงค์	๑๐๒	๖	โคกสะอาด	๘	ดาหวัน สุบิน
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปเกษตรอินทรีย์	๑๐๐	๗	โคกสะอาด	๗	ชัยลักษณ์ อัครวานิชศิริกุล
วิสาหกิจชุมชนบ้านหีดและสมุนไพรหนองจาน	๑๐๕	๕	โคกสะอาด	๙	อนงค์นาฏ บำขุนทด
วิสาหกิจชุมชนศูนย์ข้าวชุมชนบ้านหนองจาน	๑๑๔	๕	โคกสะอาด	๓๔	มหันต์ ชาติชนะ
วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวกรีนรีแลกซ์	๒๘๗	๓	โคกสะอาด	๑๒	ปลื้ม ภิรมย์ภักดี
วิสาหกิจชุมชนเกษตรปลอดสารบ้านห้วยทับนาย	๙๖	๘	โคกสะอาด	๑๐	สายหยุด นาไพบวัน
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหนองบัวน้อย	๓๓/๑	๔	โคกสะอาด	๙	ประนอม ภิรมย์ภักดี
วิสาหกิจชุมชนศูนย์ข้าวชุมชนตำบลโคกสะอาด ม.๓	๑๘๘	๓	โคกสะอาด	๒๓	คำมัย โตละหาน
วิสาหกิจชุมชนดินปุ๋ยชุมชนบ้านหนองบัวน้อยตำบลโคกสะอาด	-	๔	โคกสะอาด	๓๐	มานะ ขิริมสันเทียะ
วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลโคกสะอาด	๑๗๘	๓	โคกสะอาด	๔๕	จอม โคตรสีเมือง
วิสาหกิจชุมชนปลูกมันสำปะหลังบ้านโคกสะอาด	๒๕๔/๑	๒	โคกสะอาด	๘	บุญจวน แก้วกัลยา
วิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงกระบือตำบลโคกสะอาด	๑๔๙	๒	โคกสะอาด	๑๘	หม่วย มาตรนอก

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอหนองบัวระเหว,พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๒ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรบ้านหนองม่วง	๙๐/๑	๖	โคกสะอาด	๓๐	นางณาดยา วิสิทธิ์สูงเนิน
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรบ้านดอนชุมช้าง	๑๙๔	๗	โสกปลาดุก	๓๐	นางละมัย ศักคำดวง
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรบ้านท่าบอน	๘๒/๑	๘	โสกปลาดุก	๓๐	นางวิไล พันศนา
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรบ้านโสกปลาดุก	๗๖/๑	๒	โสกปลาดุก	๓๐	นาง ขาตี นาวงค์
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรบ้านหนองคลอง	๑๐๕	๕	โสกปลาดุก	๓๐	นางหนูชิต สนแจ้ง
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรบ้านหลังสัน	๗๔/๑	๙	วังตะเฆ่	๒๖	นางยุพิน เขียวกระโทก
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรบ้านหัวสะพาน	๑๙/๑	๖	วังตะเฆ่	๒๖	น.ส.สมเกียรติ์ ลานอก
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรบ้านห้วยยางกลาง	๓๓๘/๑	๑๑	ห้วยแย้	๓๐	น.ส.สมหมาย มีสุวรรณ
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรบ้านห้วยยางดี	๑๗/๑	๕	ห้วยแย้	๓๐	นางสุนิต กองรักษา
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรบ้านห้วยแย้ ม. ๙	๗๗	๙	ห้วยแย้	๓๐	น.ส.สาคร ผลสุข
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรบ้านเหวใหญ่	๗	๑๒	ห้วยแย้	๒๙	น.ส.เกษร มาโคตร
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรบ้านกระจวน	๖๒	๔	โคกสะอาด	๓๐	นางพรรณา บำรุงสวัสดิ์
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรบ้านละหานค่าย	๑	๒	โคกสะอาด	๓๐	นางละออง บุตรศรีภูมิ
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรบ้านหนองจานร่วมใจ	๒๗	๕	โคกสะอาด	๓๐	นางลำไย ครองสิงห์
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรบ้านหนองโจด	๒	๓	โคกสะอาด	๓๐	นางสมัย อดทน
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรบ้านตะลอมไผ่	๑๑๓	๑	โคกสะอาด	๓๐	น.ส.ประนอม ไทยจันอัด
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรวังอ้ายจิด	๓๓๖	๓	วังตะเฆ่	๒๔	นางประกายแก้ว สวงโท
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรห้วยแย้	๑๐๓	๑๓	ห้วยแย้	๓๐	นางบัวหวาน ปั่นแดง
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรหนองบัวน้อย	๙๙	๔	โสกปลาดุก	๒๘	นางประนอม ภิรมย์ภักดี
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรบ้านปากค่ายช่องแมว	๕๒	๒	หนองบัวระเหว	๓๐	นางสุบิน ณ โนนชัย
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรบ้านพั่งลิ้ง	๕๐	๕	หนองบัวระเหว	๒๗	นางธมนวรรณ ด้วงปัญญา

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรบ้านหนองบัวระเหวหมู่ ๘	๒๖๙	๘	หนองบัวระเหว	๓๐	นางสุพรรณ พุ่มพวง
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรบ้านหนองบัวระเหว หมู่ ๙	๒๑๖/๒	๙	หนองบัวระเหว	๒๕	นางสมปอง พร้อมจิต
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรบ้านโป่งนคร	๑๗	๑๗	วังตะเฆ่	๓๐	นางบันเทิง อำนาจ
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรบ้านวังกะทะหมู่ ๑๔	๒๙	๑๔	วังตะเฆ่	๒๙	นางนงลักษณ์ เพชรแก้ว
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรบ้านวังตะเฆ่	๑๖๙	๑	วังตะเฆ่	๒๘	น.ส.เดือนภา นาคนิล
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาคาร	๒๙๖	๕	หนองบัวระเหว	๒๒	ด.ญ.บัณฑิตา ดั่งปัญญา
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนห้วยแอ๋วิทยา	๖๗๓	๑	ห้วยแอ๋	๒๕	นายธีรวัฒน์ พิบขุนทด
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านหนองตานา	-	๓	โสกปลาคุก	๓๖	ด.ญ.พรธิดา พัยควงษ์
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านดอนกอก	-	๗	โคกสะอาด	๓๘	ด.ญ.เดือนเพ็ญ พลเสน
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านตะลอมไผ่	-	๑	โคกสะอาด	๒๗	ด.ช.ณัฐกฤต แซ่ลี
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านโสกปลาคุก	-	๒	โสกปลาคุก	๒๗	ด.ช.ณัฏเทพ ประเสริฐ
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบัวระเหว	-	๘	หนองบัวระเหว	๓๑	ด.ญ.สิริกัญญา ดันชัยภูมิ
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านวังอ้ายจิต	-	๓	วังตะเฆ่	๒๒	ด.ช.เจษฎาพร หม่วยนอก
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนชุมชนห้วยแอ๋	-	๑	ห้วยแอ๋	๓๕	ด.ช.ประเมศวร์ ยวงทอ
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านโคกสะอาด	-	๙	โคกสะอาด	๑๖	ด.ช.อุดมลักษณ์ อ่อนชัย
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านวังตะเฆ่	-	๑๘	วังตะเฆ่	๒๕	ด.ญ.พิสมัย ภูบุญลาภ
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรปลูกผักปลอดภัยตำบลวังตะเฆ่	-	๖	วังตะเฆ่	๑๐	น.ส.สมเกียรติ์ ลานอก
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรปลูกผักปลอดภัยตำบลโคกสะอาด	-	๙	โคกสะอาด	๒๐	นายเสนอ เสาวจิต
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรผสมผสานบ้านห้วยแอ๋	๑๐๙	๑	ห้วยแอ๋	๑๐	นายอนันต์ แจ้งห้วย
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรศูนย์ข้าวชุมชนบ้านหนองจาน	๑๐๔	๕	โคกสะอาด	๒๐	นายมนต์ ชาติชนะ
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรผสมผสานบ้านวังกะทะ	๖๔๓	๑๔	วังตะเฆ่	๑๑	นายอังคาร สิงห์ลา

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) เกษตรกร

(๑) ครุฑเรือนเกษตรกร

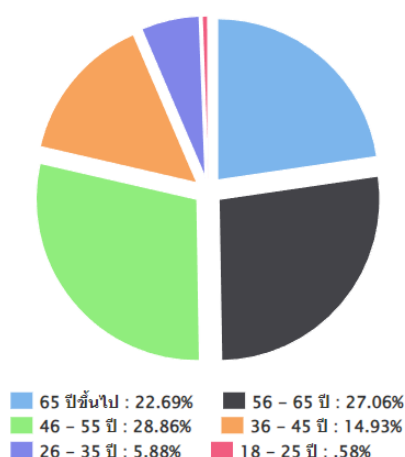
อำเภอหนองบัวระเหว มีครุฑเรือนเกษตรกร จำนวน ๖,๙๕๑ ครุฑเรือน โดยมีหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกร อายุระหว่าง ๔๖-๕๕ ปี จำนวน ๒,๐๐๖ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๘๑ รองลงมาอายุระหว่าง ๕๖-๖๕ ปี จำนวน ๑,๘๘๑ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๐๖ อายุ ๖๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๑,๕๗๗ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๖๙ อายุระหว่าง ๓๖ - ๔๕ ปี จำนวน ๑,๐๓๘ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๙๓ อายุระหว่าง ๒๖ - ๓๕ ปี จำนวน ๔๐๙ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕.๘๘ และอายุระหว่าง ๑๘ - ๒๕ ปี จำนวน ๔๐ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๘ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๓ แสดงหัวหน้าครุฑเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

ช่วงอายุ (ปี)	ครุฑเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๑,๕๗๗	๒๒.๖๙
๕๖ - ๖๕ ปี	๑,๘๘๑	๒๗.๐๖
๔๖ - ๕๕ ปี	๒,๐๐๖	๒๘.๘๑
๓๖ - ๔๕ ปี	๑,๐๓๘	๑๔.๙๓
๒๖ - ๓๕ ปี	๔๐๙	๕.๘๘
๑๘ - ๒๕ ปี	๔๐	๐.๕๘
รวม	๖,๙๕๑	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหนองบัวระเหว พ.ศ. ๒๕๖๘

หัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกร จำแนกช่วงอายุ

ภาพที่ ๑๔ แสดงหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

(ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง, กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๗)

(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

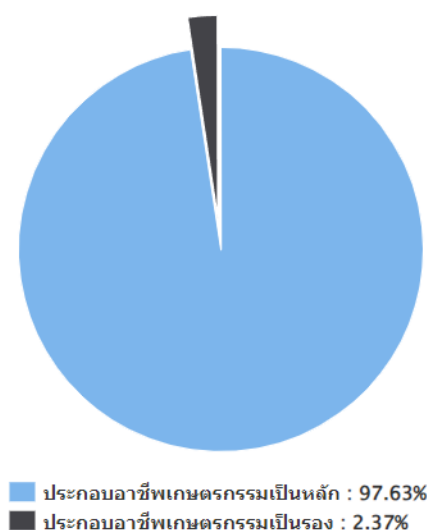
อำเภอหนองบัวระเหว มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๖,๗๘๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๖๓ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๑๖๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๗

ตารางที่ ๑๔ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๖,๗๘๖	๙๗.๖๓
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๑๖๕	๒.๓๗

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง,กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘

ลักษณะการประกอบอาชีพ

ภาพที่ ๑๕ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ
(ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง,กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘)

(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

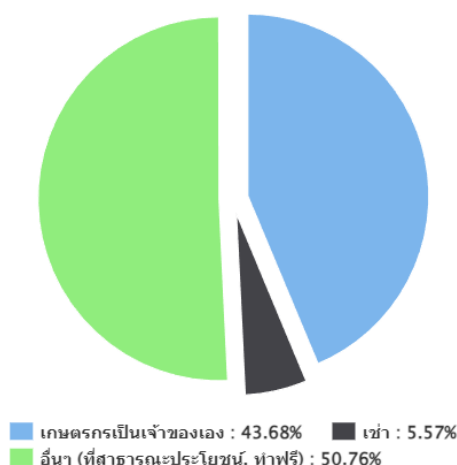
ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรอำเภอหนองบัวระเหว ส่วนใหญ่คืออื่นๆ (ที่สาธารณประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๔,๕๖๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๗๖ รองลงมาเกษตรกรเป็นเจ้าของ จำนวน ๓,๙๓๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๖๘ และเช่า จำนวน ๕๐๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕.๕๗ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๕ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง	๔,๕๖๘	๕๐.๗๖
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๓,๙๓๑	๔๓.๖๘
เช่า	๕๐๑	๕.๕๗

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง,กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘

ลักษณะการถือครองที่ดิน

ภาพที่ ๑๖ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

(ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง,กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘)

(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของเอง)

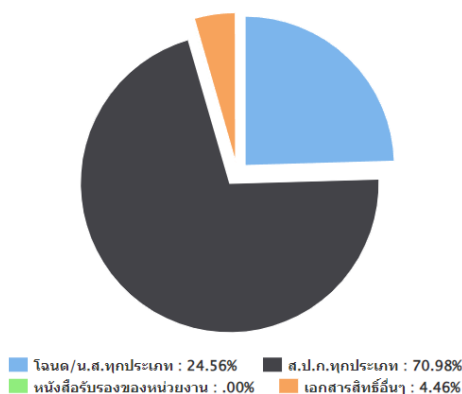
เกษตรกรอำเภอหนองบัวระเหว มีการถือครองที่ดินเอกสารสิทธิ์ประเภท ส.ป.ก. จำนวน ๓,๑๗๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๗๒ รองลงมา เอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด จำนวน ๑,๐๘๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๒๖ เอกสารสิทธิ์อื่นๆ จำนวน ๒๒๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕.๐๐ และหนังสือรับรองของหน่วยงาน ๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๒

ตารางที่ ๑๖ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๑,๐๔๗	๓,๐๒๖	๐	๑๙๐	๓,๙๓๑

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง,กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (คร่าว์เรือน)

ภาพที่ ๑๗ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ
(ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง,กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

อำเภอนองบัวระเหว มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๕ กลุ่ม มีสมาชิก ๗๑ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
เกษตรกร ๒๖ กลุ่ม สมาชิก ๗๕๒ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๑๑ กลุ่ม สมาชิก ๓๐๔ ราย วิสาหกิจชุมชน ๑๐๒ แห่ง
สมาชิก ๑,๙๓๒ ราย สหกรณ์จำนวน - แห่ง สมาชิก - ราย และกลุ่มเกษตรกร - กลุ่ม สมาชิก - ราย

ตารางที่ ๑๗ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุว		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
หนองบัวระเหว	-	-	๕	๑๔๒	๒	๕๓	๒๐	๓๖๔	-	-	-	-
โสกปลาดุก	-	-	๕	๑๔๘	๒	๖๓	๖	๑๓๓	-	-	-	-
โคกสะอาด	๒	๔๐	๕	๑๕๐	๓	๘๑	๒๗	๕๖๗	-	-	-	-
ห้วยแย้	๑	๑๐	๕	๑๔๙	๒	๖๐	๑๔	๒๓๐	-	-	-	-
วังตะเฆ่	๒	๒๑	๖	๑๖๓	๒	๔๗	๓๕	๖๓๘	-	-	-	-
รวม	๕	๗๑	๒๖	๗๕๒	๑๑	๓๐๔	๑๐๒	๑,๙๓๒	-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนองบัวระเหว, พ.ศ.๒๕๖๘

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

อำเภอนองบัวระเหวมีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม
ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๑ ศูนย์ และศพก. เครือข่าย ๒๕ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน
๑ ศูนย์ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๒ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๕ ศูนย์
ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง - ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ๑ ศูนย์

ตารางที่ ๑๘ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศคปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปกริป	
หนองบัวระเหว		๒			๑				
โสกปลาดุก		๔		๑	๑				
โคกสะอาด		๕	๑		๑				
ห้วยแย้		๙			๑				
วังตะเฆ่	๑	๕	๑		๑				๑
รวม	๑	๒๕	๒	๑	๕				๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหนองบัวระเหว, พ.ศ.๒๕๖๘

(๑) อาสาสมัครเกษตร

อำเภอหนองบัวระเหว มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๑๗๑ คน โดยมีเกษตรกรหมู่บ้านและหมอดินอาสาจำนวนมากที่สุด จำนวน ๕๘ ราย รองลงมาคืออาสาปศุสัตว์ ๔๔ ราย และอาสาสมัครปฏิรูปที่ดิน ๑๒ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ตารางที่ ๑๙ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
หนองบัวระเหว	๑			๘	๙	๙			
โสกปลาดุก				๗	๘	๘			๕
โคกสะอาด		๑		๙	๙	๙			๑
ห้วยแย้			๑	๘	๑๔	๑๔			๓
วังตะเฆ่	๑	๑	๒	๑๒	๑๘	๑๘		๑	๓
รวม	๒	๒	๓	๔๔	๕๘	๕๘	๐	๑	๑๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหนองบัวระเหว, พ.ศ. ๒๕๖๘

(๒) ปราชญ์ชาวบ้าน

อำเภอหนองบัวระเหว มีปราชญ์ชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกปราชญ์ชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของปราชญ์แต่ละคน ซึ่งในอำเภอหนองบัวระเหว มีปราชญ์ชาวบ้านจำนวน ๔ คน

ตารางที่ ๒๐ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ – สกุล	ที่อยู่	องค์ความรู้ด้าน
โคกสะอาด	๑	นายอุทัย สุบิน	๒๐ หมู่ที่ ๖ ตำบลโคกสะอาด อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	เกษตรทฤษฎีใหม่, การเกษตรแบบผสมผสาน
โสกปลาดุก	๑	นายเบ็ญจ รัชชัย	๙๕ หมู่ที่ ๔ ตำบลโสกปลาดุก อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	การเกษตรแบบผสมผสาน
ห้วยแย้	๑	นายदारรุ่ง แพน	๑๔๙ หมู่ที่ ๙ ตำบลห้วยแย้ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	การเกษตรแบบผสมผสาน
วังตะเฆ่	๑	นายสุนทร อำนาจ	๓๐๒ หมู่ที่ ๑๗ ตำบลวังตะเฆ่ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	การลดต้นทุนการผลิตและ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต มันสำปะหลัง
รวม	๔			

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหนองบัวระเหว, พ.ศ.๒๕๖๘

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายสุนทร อำนาจ

บ้านเลขที่ ๓๐๒ หมู่ที่ ๑๗ ตำบลวังตะเฆ่ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

สถานการณ์ของพื้นที่ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลวังตะเฆ่ ส่วนใหญ่ปลูกมันสำปะหลังร้อยละ ๙๕ และพื้นที่ที่ปลูกเหมาะสมกับการปลูกมันสำปะหลัง เหมาะสมปานกลาง (S๒) ซึ่งมันสำปะหลังเป็นพืชที่ปลูกง่าย มีตลาดรับซื้อตลอดทั้งปี แต่ยังประสบปัญหาในด้านต้นทุนการผลิตที่สูง พื้นที่ขาดความอุดมสมบูรณ์ ราคาปุ๋ย และค่าแรงสูงขึ้น

แนวทางการพัฒนา : ลดต้นทุนการผลิตโดยใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์และน้ำหมักชีวภาพ พร้อมทั้งการใช้ระบบน้ำหยดเพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้น การใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดโรคและแมลง

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : ๑. แปลงใหญ่มันสำปะหลัง ๒. ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

หลักสูตรเรียนรู้ : ๑. อบรมเกษตรกรเข้าสู่ระบบมาตรฐาน GAP และศึกษาดูงาน (แปลงใหญ่)

๒. จัดกระบวนการเรียนรู้การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน

๓. ถ่ายทอดความรู้เรื่องวิเคราะห์จัดทำแผนรายแปลงและจัดทำแผนธุรกิจ (แปลงใหญ่)

๔. ถ่ายทอดความรู้เรื่องการพัฒนาคุณภาพ ตลาด การบริหารจัดการกลุ่ม (แปลงใหญ่)

๕. สร้างการรับรู้และเข้าใจ ส่งเสริมการรวมกลุ่มและพัฒนาความรู้

๖. การจัดการดินปุ๋ยชุมชน (การใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิต)

๗. พัฒนาเกษตรกรปราชญ์ (Smart Farmer)

หลักสูตรบังคับ

๑. เกษตรทฤษฎีใหม่
๒. เศรษฐกิจพอเพียง
๓. เกษตรผสมผสานหลักสูตรเสริม

หลักสูตรเสริม

๑. การจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล IFPP และแผนธุรกิจกลุ่ม
๒. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรและเสริมสร้างความเข้มแข็งของวิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่
๓. ประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน
๔. พัฒนาเกษตรกรผู้นำ (จัดกระบวนการเรียนรู้ให้เกษตรกรผู้นำ)
๕. จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนากลุ่มแม่บ้านเกษตรกร (Smart Group)

ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๒๘ ศูนย์

ตารางที่ ๒๑ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุลประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ประธานศูนย์เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	ศูนย์บริหารศัตรูพืชชุมชน	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๑๗	วังตะเฒ่า	นายประจวบ มุ่งซ้อนกลาง	๐๙๘-๒๕๓๑๓๕๕
๒	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	๔	โสกปลาดุก	นายมานะ ขิริมสันเทียะ	๐๙๘-๒๕๓๑๓๕๕
๓	ศูนย์การเรียนรู้ด้านการทำเกษตรทฤษฎีใหม่	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๔	โสกปลาดุก	นายเบญจ รัชชัย	๐๘๗-๘๗๘๒๒๑๐
๔	มันสำปะหลังแปลงใหญ่ตำบลวังตะเฒ่า	ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชไร่	๑๗	วังตะเฒ่า	นายสุนทร อำนาจ	๐๘๗-๘๗๔๕๒๗๑
๕	ศูนย์บริหารจัดการศัตรูพืชชุมชน (เครือข่าย)	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๕	โคกสะอาด	นายทองคำ พันธุ์สำโรง	๐๙๓-๐๖๘๒๑๓๖
๖	ไร่นาสวนผสม	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑	หนองบัวระเหว	นายเส็ง นามหาญ	๐๘๘-๗๑๒๒๕๓๙
๗	เกษตรอินทรีย์	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๖	โคกสะอาด	นางดาหวัน สุบิน	๐๖๓-๐๒๕๙๐๓๕

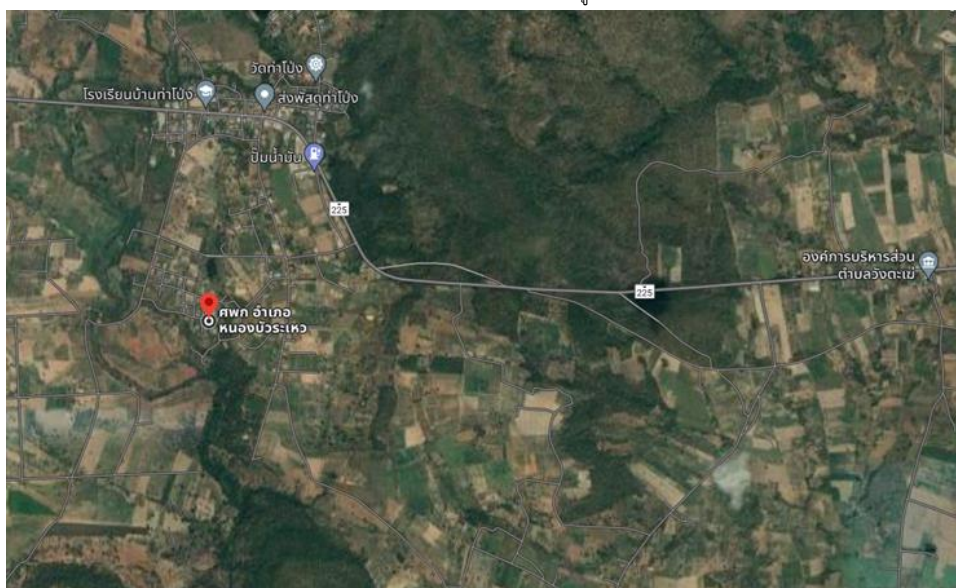
แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุลประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ประธานศูนย์เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๘	เกษตรทฤษฎีใหม่	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๙	ห้วยแย้	นางสาวบุปผา ไชขุนทด	๐๘๖-๒๕๕๖๓๓๑
๙	เกษตรผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๒	โสกปลาดุก	นางอัมพร มรรครมย์	๐๘๓-๔๓๖๗๘๐๓
๑๐	มันสำปะหลังแปลงใหญ่ตำบลโคกสะอาด	ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชไร่	๓	โคกสะอาด	นายหัน สำราญญาติ	๐๘๘-๗๑๔๓๖๓๔
๑๑	มันสำปะหลังแปลงใหญ่ตำบลห้วยแย้	ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชไร่	๑๑	ห้วยแย้	นายอดุลย์ คำจันทร์	๐๘๐-๙๓๓๖๗๙๖
๑๒	แปลงใหญ่กลุ่มศูนย์ข้าวชุมชนตำบลโคกสะอาด	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๕	โคกสะอาด	นายอรุณ ครองสิงห์	๐๘๙-๘๔๘๕๕๗๔
๑๓	ไร่นาสวนผสม	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๒	โคกสะอาด	นางดอกอ้อ อมฤก	๐๘๓-๓๘๓๘๘๓๑
๑๔	ไร่นาสวนผสม	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๙	ห้วยแย้	นายอนันต์ แจ้ห้วย	๐๘๕-๖๓๑๕๗๓๗
๑๕	เกษตรผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๒	วังตะเฆ่	นายอังคาร สิงห์ลา	๐๙๘-๖๐๖๐๑๙๗
๑๖	เกษตรผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๔	โสกปลาดุก	นางจำนงค์ อาภรณ์แก้ว	๐๘๕-๖๓๔๖๑๓๐
๑๗	เกษตรผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๘	ห้วยแย้	นายอัชมา สัจเขต	๐๘๗-๒๔๐๖๐๖๗
๑๘	มันสำปะหลังแปลงใหญ่ตำบลวังตะเฆ่	ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชไร่	๕	วังตะเฆ่	นายไสว ชาญตะคุ	๐๖๒-๑๐๗๓๓๘๖
๑๙	มันสำปะหลังแปลงใหญ่ตำบลห้วยแย้	ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชไร่	๗	ห้วยแย้	นายเลื่อนยศ โชคสวัสดิ์	๐๖๓-๐๓๖๐๙๐๒
๒๐	มันสำปะหลังแปลงใหญ่ตำบลห้วยแย้	ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชไร่	๑๓	ห้วยแย้	นายประสาธ ชนะชัย	๐๘๐-๓๗๙๓๓๘๖
๒๑	นาแปลงใหญ่ หมู่ ๗ ตำบลหนองบัวระเหว	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๗	หนองบัวระเหว	นายอภิชาติ คำบุญเรือง	๐๙๘-๘๐๒๑๒๓๕
๒๒	ผักปลอดภัย หมู่ ๖ ตำบลวังตะเฆ่	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	๖	วังตะเฆ่	นางสาวสมเกียรติ์ ลานอก	๐๘๓-๓๘๐๕๖๑๑

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุลประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ประธานศูนย์เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๒๓	เกษตรผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑	ห้วยแย้	นางรวิวรรณ พันธุ์ภักดี	๐๙๓-๙๖๘๘๘๐๒
๒๔	เกษตรผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๘	โสกปลาดุก	นางกันยา โพธิ์นอก	๐๙๓-๔๑๘๕๔๙๗
๒๕	นาแปลงใหญ่ หมู่ ๖ ตำบลโคกสะอาด	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๖	โคกสะอาด	นายทองดี หกขุนทด	๐๘๗-๐๑๕๔๒๐๘
๒๖	นาแปลงใหญ่ หมู่ ๗ ตำบลหนองบัวระเหว	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๗	หนองบัวระเหว	นายอภิชาติ คำบุญเรือง	๐๙๘-๘๐๒๑๒๓๕
๒๗	ผักปลอดภัย หมู่ ๖ ตำบลวังตะเฆ่	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	๖	วังตะเฆ่	นางสาวสมเกียรติ์ ลานอก	๐๘๓-๓๘๐๕๖๑๑
๒๘	นาแปลงใหญ่ตำบลวังตะเฆ่	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๑๔	วังตะเฆ่	นางนงลักษณ์ เพชรแก้ว	๐๘๕-๖๘๔๘๔๒๙
๒๙	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอหนองบัวระเหว	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๙	วังตะเฆ่	นางสาวชลธิชา ไพระระโท	๐๖๓-๑๓๔๙๔๙๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหนองบัวระเหว, พ.ศ.๒๕๖๘

แผนที่แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

ภาพที่ ๑๘ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่มันสำปะหลัง

อำเภอหนองบัวระเหว มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๘ กลุ่ม ได้แก่

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่มันสำปะหลัง

ที่อยู่ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

กิจกรรมของแปลงใหญ่

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๔,๕๕๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๔,๐๕๐ บาท (๑๐.๙๘%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๓,๕๐๐ /ไร่ เป็น ๕,๕๐๐/ไร่ (๕๗ %)
- เป้าหมายรายได้ ๑๑,๒๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการระบาย ๔,๐๕๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. ลดต้นทุนการผลิต
๒. เพิ่มคุณภาพผลผลิต
๓. เพิ่มผลผลิต
๔. ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
๕. ใช้ท่อนพันธุ์ที่ปลอดโรค
๖. รวมกลุ่มซื้อปัจจัยการผลิต

ตารางที่ ๒๒ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่มันสำปะหลัง จังหวัดชัยภูมิ

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการระบาย	ประมาณการรายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
๑.การเตรียมดิน - ไถดะ - ไถแปร			←→										๕๐๐ ๔๐๐	
๒.พันธุ์			←→										๑,๐๐๐	
๓.ปลูก			←→										๔๐๐	
๔.กำจัดวัชพืช							←→						๕๐๐	
๕.ใส่ปุ๋ย			←→										๗๐๐	
๖.ให้น้ำ			←→										๖๐๐	
๗.เก็บเกี่ยว			←→							←→			๕๐๐	
๘.จำหน่าย										←→				๑๑,๒๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหนองบัวระเหว, พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๒๓ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ประธาน	เบอร์โทรศัพท์ประธาน
๑	โคกสะอาด	แปลงใหญ่มันสำปะหลัง หมู่ 3 ตำบลโคกสะอาด อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	มันสำปะหลัง	50	462	นายหัน สำราญญาติ	0887143634
๒	โคกสะอาด	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ 5 ตำบลโคกสะอาด อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	ข้าว	45	456	นายอรุณ ครองสิงห์	0902764901
๓	วังตะเฆ่	แปลงใหญ่มันสำปะหลัง หมู่ 17 ตำบลวังตะเฆ่ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	มันสำปะหลัง	50	310	นายสุนทร อำนาจ	0870135459
๔	ห้วยแย้	แปลงใหญ่มันสำปะหลัง หมู่ 11 ตำบลห้วยแย้ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	มันสำปะหลัง	40	300	นายอดุลย์ คำจันทร์	0809236796
๕	โสกปลาดุก	แปลงใหญ่มันสำปะหลัง หมู่ 3 ตำบลโสกปลาดุก อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	มันสำปะหลัง	53	300	นายจอม โครตสีเมือง	0872525967
ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ประธาน	เบอร์โทรศัพท์ประธาน
๖	โคกสะอาด	แปลงใหญ่มันสำปะหลัง หมู่ 3 ตำบลโคกสะอาด อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	มันสำปะหลัง	40	37.25	นางสุบิน ณ โนนชัย	0854154070
๗	หนองบัวระเหว	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ 5 ตำบลโคกสะอาด อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	ข้าว	33	313	นายอภิชาติ คำบุญเรือง	0988031235

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ประธาน	เบอร์โทรศัพท์ประธาน
๘	วังตะเฆ่	แปลงใหญ่ มันสำปะหลัง หมู่ 17 ตำบลวังตะเฆ่ อำเภอหนองบัวระ เหว จังหวัดชัยภูมิ	มันสำปะหลัง	52	495	นายณพรัตน์ มาสงค์	0986791908
๙	โคกสะอาด	แปลงใหญ่ มันสำปะหลัง หมู่ 4 ตำบลโคกสะอาด อำเภอหนองบัวระ เหว จังหวัดชัยภูมิ	มันสำปะหลัง	55	450	นายสุดตา สุริย์	0833831025
๑๐	ห้วยแย้	แปลงใหญ่ มันสำปะหลัง หมู่ 13 ตำบลห้วยแย้ อำเภอหนองบัวระ เหว จังหวัดชัยภูมิ	มันสำปะหลัง	42	487	นายประสาธ ชนะชัย	0803793386
๑๑	ห้วยแย้	แปลงใหญ่ มันสำปะหลัง หมู่ 7 ตำบลห้วยแย้ อำเภอหนองบัวระ เหว จังหวัดชัยภูมิ	มันสำปะหลัง	43	588	นางจันทร์ฮวย ผลสุข	0645084213
๑๒	วังตะเฆ่	แปลงใหญ่ มันสำปะหลัง หมู่ 5 ตำบลวังตะเฆ่ อำเภอหนองบัวระ เหว จังหวัดชัยภูมิ	มันสำปะหลัง	59	590	นายไสว ชาญตะคุ	0621073386
๑๓	วังตะเฆ่	แปลงใหญ่อำเภอโค ก โด ม.๙ ต.วังตะเฆ่ อ.หนองบัวระเหว จ.ชัยภูมิ	อโวคาโด	45	141	นางสาวส้มจิ้น เกียนน อก	0981364427
๑๔	ห้วยแย้	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ 3 ตำบลห้วยแย้ อำเภอหนองบัวระ เหว จังหวัดชัยภูมิ	ข้าว	45	572	นายสิทธิกร ศรี ละหาน	0918824326
๑๕	หนองบัวระ เหว	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ 14 ตำบลวังตะเฆ่ อำเภอหนองบัวระ เหว จังหวัดชัยภูมิ	ข้าว	57	472	นางนงลักษณ์ เพชร แก้ว	0856848429

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ประธาน	เบอร์โทรศัพท์ประธาน
๑๖	โคกสะอาด	แปลงใหญ่พืชผัก หมู่ 2 ตำบลโคกสะอาด อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	พืชผัก	35	43.25	นายอนุ อมฤก	0981364426
๑๗	โคกสะอาด	แปลงใหญ่ตะไคร้ หมู่ 9 ตำบลโคกสะอาด อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	ตะไคร้	30	38	นางสายหยุด นาไพบวัน	0622949311

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหนองบัวระเหว, พ.ศ.๒๕๖๘

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

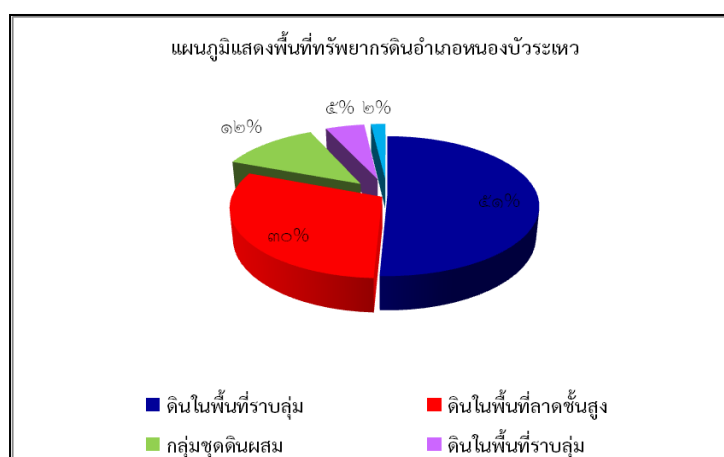
๑) ทรัพยากรดิน

ดินในพื้นที่อำเภอหนองบัวระเหว สภาพดินเป็นกลุ่มดินไร่ และกลุ่มดินภูเขา ในเขตตำบลโคกสะอาดและตำบลโสกลาตุก สภาพดินเป็นดินร่วนปนทราย สำหรับในเขตตำบลหนองบัวระเหว เป็นพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์เนื่องจากมีตะกอนดินจากแม่น้ำชีและลำห้วยสาขามาสะสม นอกจากนี้ ยังมีดินหรือหินลูกรังที่มีคุณภาพดีที่สุดแห่งหนึ่งของจังหวัดชัยภูมิ

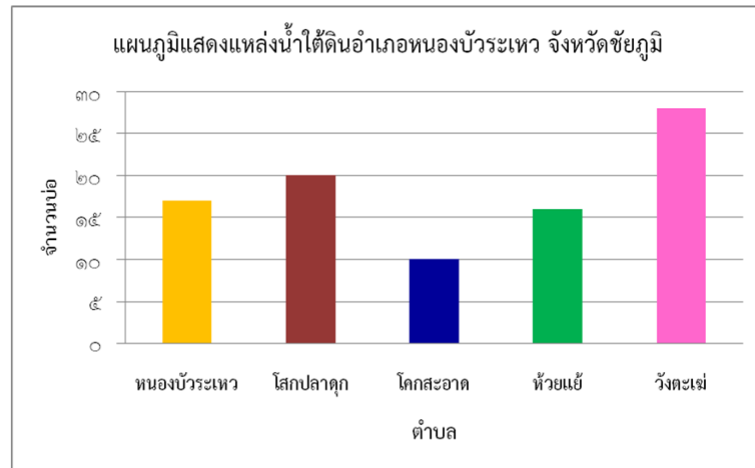
ตารางที่ ๒๔ แสดงทรัพยากรดินอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๒๓๑,๒๗๘	๕๐.๖๙
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	๑๓๗,๕๑๒	๓๐.๑๔
กลุ่มชุดดินผสม	๕๖,๓๕๑	๑๒.๓๕
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๒๒,๖๓๒	๔.๙๖
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๘,๔๔๕	๑.๘๕

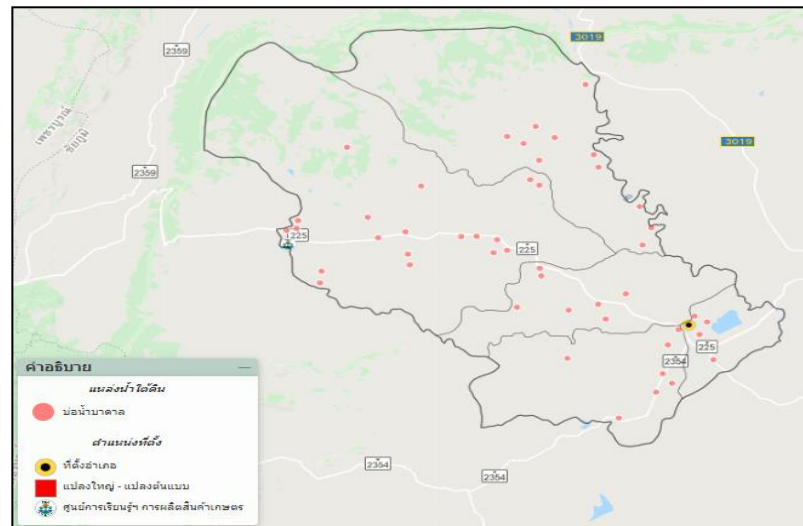
ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๘

ภาพที่ ๑๙ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

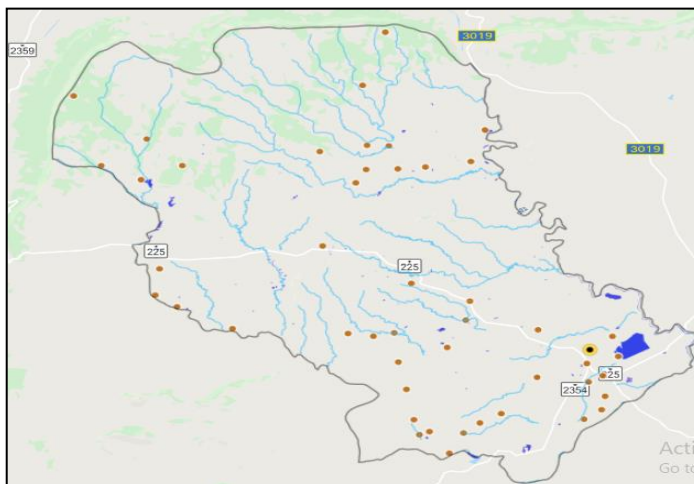

ภาพที่ ๒๑ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ
(ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล, พ.ศ.๒๕๕๘)

ภาพที่ ๒๒ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ
(ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล, พ.ศ. ๒๕๕๘)

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบและในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติ น้ำผิวดิน จะได้รับการเติมจากฝน อำเภอหนองบัวระเหว มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรดังนี้ แหล่งน้ำจากกรม พัฒนาที่ดิน จำนวน ๔๗ แห่ง โครงการชลประทานขนาดเล็ก จำนวน - แห่ง โครงการชลประทานขนาดกลาง จำนวน - แห่ง โครงการชลประทานใหญ่ จำนวน - แห่ง และ แหล่งน้ำจากสำนักงานปฎิรูปที่ดิน จำนวน - แห่ง

ภาพที่ ๒๓ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ
(ที่มา : กรมชลประทาน, พ.ศ.๒๕๕๙)

๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI (ถ้าไม่มี ให้ใส่ด้วยว่า ไม่มี)

ไม่มี

๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ (อย่างน้อย ๓ ชนิดสินค้าเกษตร)

๑.๔.๑ ชนิดสินค้าข้าว

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

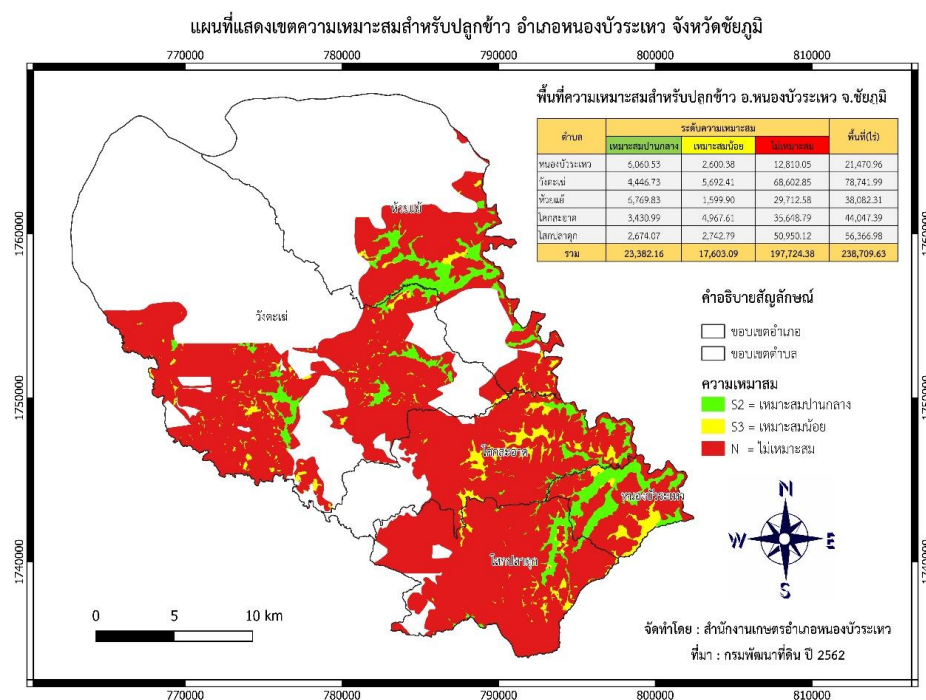
(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอหนองบัวระเหว มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ทั้งหมด จำนวน ๒๓๘,๗๐๙.๖๓ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๒๓,๓๘๒.๑๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙.๘๐ เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๗,๖๐๓.๐๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗.๓๗ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๙๗,๗๒๔.๓๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๘๓

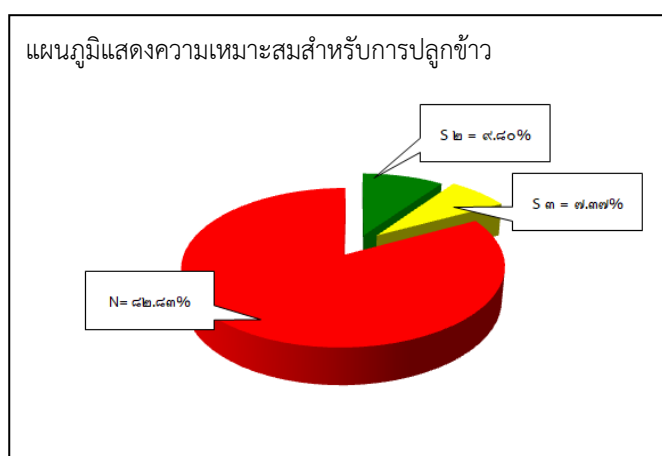
ตารางที่ ๒๕ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอหนองบัวระเหว	-	๒๓,๓๘๒.๑๖	๑๗,๖๐๓.๐๙	๑๙๗,๗๒๔.๓๘	๒๓๘,๗๐๙.๖๓
หนองบัวระเหว	-	๖,๐๖๐.๕๓	๒,๖๐๐.๓๘	๑๒,๘๓๙.๐๙	๒๑,๔๙๐.๙๖
วังตะเฆ่	-	๔,๔๔๖.๗๓	๕,๖๙๒.๔๑	๖๘,๖๐๒.๘๕	๗๘,๗๔๑.๙๙
ห้วยแย้	-	๖,๙๖๙.๘๓	๑,๕๕๙.๙๐	๒๙,๗๑๒.๕๘	๓๘,๐๔๒.๓๑
โคกสะอาด	-	๓,๔๓๐.๙๙	๔,๙๖๗.๖๑	๓๕,๖๔๘.๗๙	๔๔,๐๔๗.๓๙
โสกปลาทุก	-	๒,๖๗๔.๐๗	๒,๗๔๒.๗๙	๕๐,๙๕๐.๑๒	๕๖,๓๖๖.๙๘

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๒

ภาพที่ ๒๔ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอหนองบัวระเหว (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๒)

ภาพที่ ๒๕ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว อำเภอหนองบัวระเหว (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหนองบัวระเหว, พ.ศ.๒๕๖๒)

(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

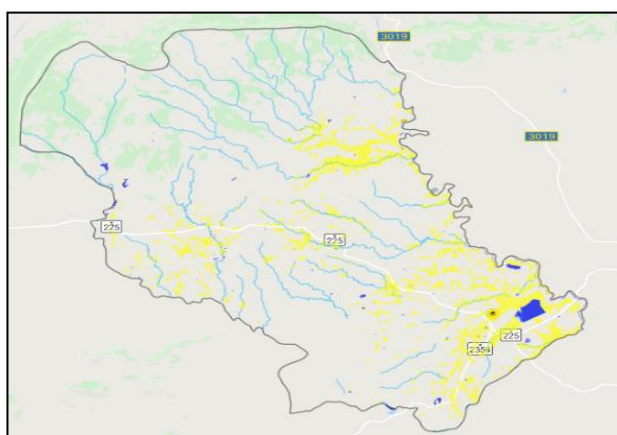
อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๔๗,๑๘๑ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลวังตะเฆ่ จำนวน ๑๓,๓๐๐.๒๕ ไร่ รองลงมาคือตำบลห้วยแย้ จำนวน ๑๑,๘๒๗ ไร่ ตำบลโคกสะอาด จำนวน ๘,๘๗.๗๕ ไร่ ตำบลโคกกลาง ๘,๑๓๓.๕๐ ไร่ และตำบลหนองบัวระเหว จำนวน ๔,๙๕๒.๕๐ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๖ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกข้าว (ไร่)
๑	วังตะเฆ่	๑๓,๓๐๐.๒๕
๒	ห้วยแย้	๑๑,๘๒๗
๓	โคกสะอาด	๘,๘๗.๗๕
๔	โสกปลาดุก	๘,๑๑๓.๕๐
๕	หนองบัวระเหว	๔,๙๕๒.๕๐
	รวม	๔๗,๑๘๑

ที่มา: ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกรกลาง,กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๗

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว

ภาพที่ ๒๖ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอหนองบัวระเหว

(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๔)

(๓) พื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม

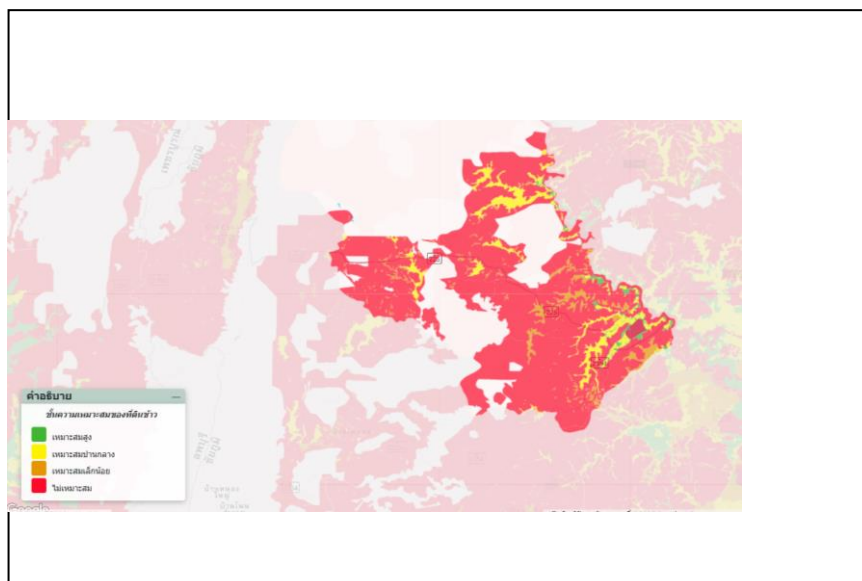
อำเภอหนองบัวระเหว มีพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๒๓๔,๖๖๑.๐๓ ไร่ แบ่งเป็น พื้นที่เหมาะสมมาก (S๑) ๓,๗๖๗.๙๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๖๑ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๘,๔๖๒.๑๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗.๘๗ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) ๑๒,๘๓๕.๐๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕.๔๗ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๙,๙๕๕.๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘.๕๖

ตารางที่ ๒๗ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

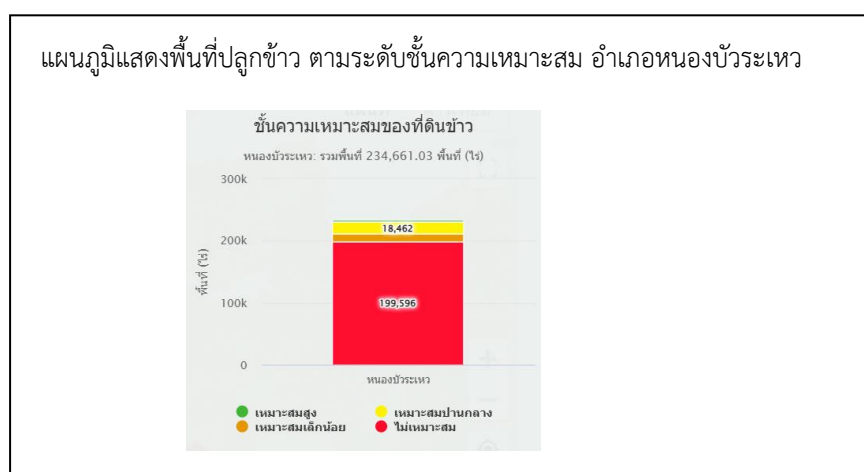
ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอหนองบัวระเหว	๓,๗๖๗.๙๒	๑๘,๔๖๒.๑๗	๑๒,๘๓๕.๐๔	๑๙,๙๕๕.๙	๒๓๔,๖๖๑.๐๓

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๘

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิชัยภูมิ

ภาพที่ ๒๗ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนองบัวระเหว
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๗)

ภาพที่ ๒๘ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนองบัวระเหว
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๗)

๒) ปริมาณการผลิต

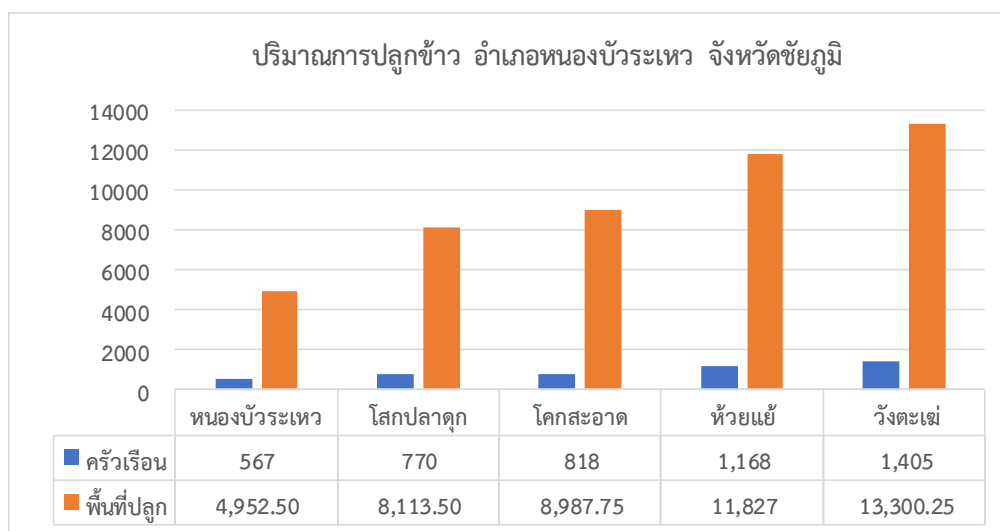
อำเภอนองบัวระเหว มีพื้นที่การปลูกข้าว จำนวน ๔๗,๑๘๑ ไร่ ๔,๖๑๐ ไร่ ๔๖๑๐ ไร่ โดยพื้นที่ปลูกมากตำบลวังตะเฆ่ จำนวน ๑๓,๓๐๐.๒๕ ไร่ จำนวน ๑,๔๐๕ ไร่ รองลงมาคือตำบล ห้วยไผ่ จำนวน ๑๑,๘๒๗ ไร่ ๑,๑๖๘ ตำบลโคกสะอาด จำนวน ๘,๙๘๗.๗๕ ไร่ จำนวน ๘๑๘ ไร่ ตำบลโสกลี้นาดุก จำนวน ๘,๑๑๓.๕๐ ไร่ จำนวน ๗๗๐ ไร่ และตำบลนongบัวระเหว จำนวน ๔,๙๕๒.๕๐ ไร่ ๕๖๗ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๘ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
วังตะเฒ่า	๑,๔๐๕	๑๓,๓๐๐.๒๕	๑๓,๓๐๐.๒๕	๕,๓๒๐.๑	๐.๔
ห้วยแย้	๑,๑๖๘	๑๑,๘๒๗	๑๑,๘๒๗	๔,๗๓๐.๘	๐.๔
โคกสะอาด	๘๑๘	๘,๙๘๗.๗๕	๘,๙๘๗.๗๕	๓,๕๙๕.๑	๐.๔
โสกปลาดุก	๗๗๐	๘,๑๑๓.๕๐	๘,๑๑๓.๕๐	๓,๒๔๕.๔	๐.๔
หนองบัวระเหว	๕๖๗	๔,๙๕๒.๕๐	๔,๙๕๒.๕๐	๑,๙๘๑	๐.๔
รวม	๔,๖๑๐	๔๗,๑๘๑	๔๗,๑๘๑	๑๘,๘๗๒.๔	

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง,กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๗

แผนภูมิแสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

ภาพที่ ๒๙ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหนองบัวระเหว, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

(๑) การใช้พันธุ์ดี เลือกใช้เมล็ดพันธุ์ดีมีลักษณะ ดังนี้

- เมล็ดพันธุ์บริสุทธิ์ไม่น้อยกว่า ๙๘ เปอร์เซ็นต์
- สิ่งเจือปนสูงสุดไม่เกิน ๒ เปอร์เซ็นต์มีเมล็ดพันธุ์อื่น (พันธุ์ปน) สูงสุดไม่เกิน ๒๐

เมล็ดต่อจำนวนเมล็ด ๒๐๐ กรัม ข้าวแดงปน สูงสุดไม่เกิน ๑๐ เมล็ดต่อจำนวนเมล็ด ๕๐๐ กรัม

- ความงอกไม่ต่ำกว่า ๘๐ เปอร์เซ็นต์
- ความชื้นไม่เกิน ๑๔ เปอร์เซ็นต์

(๒) การเตรียมดิน

- การไถตะ และไถแปร เป็นการไถครั้งแรกพลิกดินขึ้นมาแล้วเว้นช่วงให้เมล็ดวัชพืชงอก แล้วไถครั้งที่ ๒ หรือไถแปรฝังกลบต้นวัชพืชลงในดิน จะช่วยลดปริมาณวัชพืชได้มาก ช่วงเวลาระหว่างไถครั้งแรกกับครั้งที่ ๒ ขึ้นอยู่กับปัจจัยการงอกของเมล็ดวัชพืชโดยเฉพาะความชื้น ถ้ามีความชื้นพอเหมาะจะทำให้งอกได้ดี และใช้เวลาไม่นานโดยทั่วไปประมาณ ๗ วัน

(๓) การปลูก

โดยทั่วไปเกษตรกรกรอำเภอหนองบัวระเหว ใช้วิธีปลูกข้าวโดยการทำนาดำ และนาหว่าน

- การทำนาดำ เป็นการดำนาที่มีการนำเมล็ดข้าวไปเพาะในแปลงที่เตรียมไว้ (แปลงกล้า) ให้งอกเป็นต้นกล้าแล้วถอนต้นกล้าไปปักดำในกระถางนาที่เตรียมไว้และมีการดูแลรักษาจนให้ผลผลิตอัตราเมล็ดพันธุ์ที่ใช้เพาะกล้า ๕ กิโลกรัมต่อไร่

- การทำนาหว่าน เป็นการปลูกข้าวโดยการหว่านเมล็ดลงไปในพื้นที่เตรียมพื้นที่ไว้แล้วโดยตรง ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมมากในปัจจุบัน เนื่องจากประหยัดแรงงานและเวลา อัตราเมล็ดพันธุ์ที่ใช้ ไร่ละ ๑๒-๑๕ กิโลกรัมต่อไร่

(๔) ระบบการให้น้ำ

น้ำมีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตของข้าว โดยปริมาณน้ำที่เหมาะสม มีดังนี้

- ระยะข้าวแตกกอ ควรรักษาระดับ ๒.๕ เซนติเมตร
- ระยะปักดำถึงข้าวแตกกอ ควรรักษาระดับ ๘ เซนติเมตร
- ระยะแตกกอสูงสุด ควรรักษาระดับ ๑๐ เซนติเมตร
- ก่อนหว่านปุ๋ยทุกครั้งควรมีน้ำอยู่ในระดับ ๔-๑๐ เซนติเมตร
- ควรระบายน้ำออกจากแปลงหลังข้าวออกดอกประมาณ ๑๕ วัน ในกรณีที่เป็นดิน

เหนียว หรือประมาณ ๒๐ วันกรณีที่เป็นดินทราย

(๕) การดูแลรักษา

(๖) การใส่ปุ๋ย

ปัจจัยที่เกษตรกรควรคำนึงถึงการใส่ปุ๋ยในนาข้าวให้มีประสิทธิภาพ มี ๒ ปัจจัย ดังนี้

๑. พันธุ์ข้าวที่เกษตรกรต้องการปลูกเป็นพันธุ์ข้าวชนิดใด

๑.๑ ข้าวไวต่อช่วงแสง จะตอบสนองต่อปุ๋ยต่ำ ให้ผลผลิตปานกลางและปลูกได้เพียงปีละครั้งเฉพาะในฤดูฝนเท่านั้น ระยะเวลาที่ใส่ปุ๋ยควรใส่ ๒ ครั้ง คือ นาดำใส่ระยะแรกของช่วงปักดำ และระยะที่ข้าวกำลังแตกกอ ส่วนในนาหว่านใส่ระยะหลังข้าวออกแล้ว ๑๕-๒๐ วัน และระยะที่ข้าวกำลังแตกกอ

๑.๒ ข้าวไม่ไวต่อแสง จะตอบสนองต่อปุ๋ยสูง ให้ผลผลิตสูง และปลูกได้ตลอดทั้งปี ระยะเวลาที่ควรใส่ปุ๋ยควรใส่ ๓ ระยะคือ นาดำใส่ระยะแรก ที่มีการปักดำ ระยะที่ข้าวแตกกอสูงสุด และระยะที่ข้าวกำลังแตกกอ ส่วนในนาหว่านใส่ครั้งแรกหลังข้าวออกแล้ว ๑๕-๒๐ วัน ระยะที่ข้าวแตกกอสูงสุด และระยะที่ข้าวกำลังแตกกอ

(๗) การเก็บเกี่ยว

- เก็บเกี่ยวโดยแรงงานคน : ใช้เวลาเก็บเกี่ยวนาน ขาดแคลนแรงงาน และค่าจ้างสูง
- เก็บเกี่ยวโดยใช้เครื่องนวด : ใช้เวลาเก็บเกี่ยวเร็ว แต่ข้าวมีความชื้นสูง ประมาณ

๒๐-๓๐%

- ถ้าเก็บเกี่ยวเร็วหรือซ้ำเกินไปจะมีผลต่อคุณภาพเมล็ด

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

- การกำจัดวัชพืช โดยวิธีเขตกรรม เช่น ไถตะ ไถแปร ไถพรวน และการคราด
- การไถกลบตอซังข้าว เพื่อกำจัดวัชพืชไปพร้อมๆกัน
- การปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยมูลสัตว์ และปุ๋ยคอก

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู

การป้องกันกำจัดโรคแมลง

การรักษาสมดุลธรรมชาติ เพื่อให้ศัตรูธรรมชาติ (Natural enemies) ของแมลงศัตรูพืช ทั้งตัวห้ำ (Predators) และตัวเบียน (Parasites) ควบคุมแมลงศัตรูข้าวตามธรรมชาติ รวมทั้งการรักษาความสมดุลของธาตุอาหารในดิน และการจัดการน้ำที่ช่วยให้ต้นข้าวมีความแข็งแรง ทนทานต่อการทำลายของโรคและแมลงได้ดี การปลูกพืชหมุนเวียน เช่น ถั่วเขียวก่อนข้าว เป็นการตัดวงจรชีวิตของแมลงและการแพร่ระบาดของโรคได้ดี การกำจัดวัชพืชที่อาจเป็นพืชอาหารหรือพืชอาศัยของศัตรูข้าว รวมทั้งกำจัดเศษซากพืชที่เป็นโรค ช่วยป้องกันศัตรูข้าวได้ในระดับหนึ่ง

การป้องกันกำจัดศัตรูข้าว

หนูเป็นศัตรูข้าวที่สำคัญมาก แนะนำให้ใช้วิธีควบคุมโดยใช้ศัตรูธรรมชาติ ซึ่งเป็นวิธีที่ประหยัด รักษาระบบนิเวศ และมีประสิทธิภาพในระยะยาว ศัตรูธรรมชาติของหนูที่สำคัญ ได้แก่ แมว สุนัข งู นกเค้าแมว และเหยี่ยว เป็นต้น นอกจากนี้อาจใช้วิธีกล เช่น กับดัก และรื้อกันหนูสัตว์ศัตรูข้าว เช่น หนู หอยเชอรี่ แนะนำให้กำจัดโดยวิธีกล หรือจับทำลาย และอาจพิจารณาใช้สารที่อนุญาตให้ใช้ได้ ในการป้องกันกำจัด

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอหนองบัวระเหว มีการปลูกข้าว ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าว												
■ ปลูก						△						
■ ใส่ปุ๋ย												
■ ให้น้ำ												
■ กำจัดวัชพืช												
■ เก็บเกี่ยว												
■ ปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว												
■												

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๓๐ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหนองบัวระเหว, พ.ศ.๒๕๖๘)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอหนองบัวระเหว มีต้นทุนการผลิตข้าว เป็นเงิน ๔,๖๐๐ บาท/ไร่

ตารางที่ ๒๙ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๗ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

รายการ	บาทต่อไร่
๑. ค่าแรงงาน	
๑.๑ ค่าเตรียมดิน	๓๐๐
๑.๒ ค่าปลูก รวมค่าเตรียมพันธุ์	๓๕๐
๑.๓ ค่าดูแลรักษา	๒๕๐
๑.๔ ค่าเก็บเกี่ยว รวบรวม	๕๕๐
๒. ค่าวัสดุ	
๒.๑ ค่าพันธุ์	๕๕๐
๒.๒ ค่าปุ๋ย	๑,๕๐๐
๒.๓ ค่ายาปราบศัตรูพืชและวัชพืช	๖๐๐
๒.๔ ค่าวัสดุอื่นๆ น้ำมันเชื้อเพลิง และค่าซ่อมแซมอุปกรณ์	๕๐๐
๓. ค่าเช่าที่ดิน	-
ต้นทุนรวมต่อไร่	๔,๖๐๐

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหนองบัวระเหว, พ.ศ.๒๕๖๘)

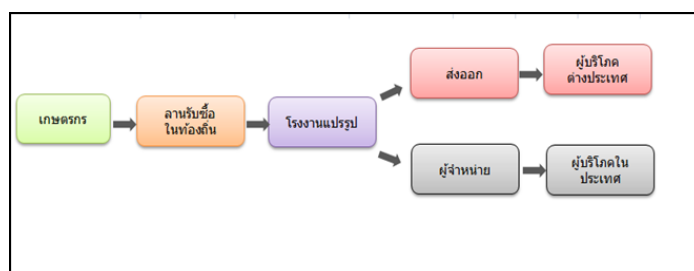
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของอำเภอ)

สถานการณ์ราคาข้าวเปลือกยังทรงตัว ไม่น่าปรับตัวขึ้นสูงมากจากราคาปัจจุบัน โดยข้าวขาย ต้นละ ๗,๐๐๐-๘,๐๐๐ บาท ข้าวหอมมะลิต้นละ ๑๐,๐๐๐ บาท และข้าวหอมปทุม ต้นละ ๙,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท ส่วน สถานการณ์ราคาข้าวสาร เช่น ข้าวขาว ๑๐-๑๕ บาทต่อ กก. (ต้นละ ๑๐,๐๐๐-๑๕,๐๐๐ บาท) ข้าวหอมมะลิ ๒๖.๓๐ บาทต่อ กก. (ต้นละ ๒๖,๓๐๐) ข้าวเหนียว ๒๑-๒๒ บาทต่อ กก. (ต้นละ ๒๑,๐๐๐-๒๒,๐๐๐ บาท) ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น โดยเฉพาะราคาปุ๋ย

(๑) วิธีการตลาด (เป็นวิธีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

เกษตรกรอำเภอหนองบัวระเหว สามารถขายผลผลิตข้าวให้กับผู้รับซื้อในพื้นที่ใกล้เคียงและอำเภอใกล้เคียง ได้แก่ ลานนิคมพัฒนา ตำบลโคกสะอาด อำเภอหนองบัวระเหว

แผนภูมิแสดงเส้นทางวิธีตลาดของอำเภอหนองบัวระเหว

ภาพที่ ๓๑ แสดงวิธีการตลาดของข้าว อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหนองบัวระเหว, พ.ศ.๒๕๖๘)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอหนองบัวระเหว มีโรงงานและลานรับซื้อผลผลิต รวม ๑ แห่ง

๑.๔.๒ ชนิดสินค้ามันสำปะหลัง

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

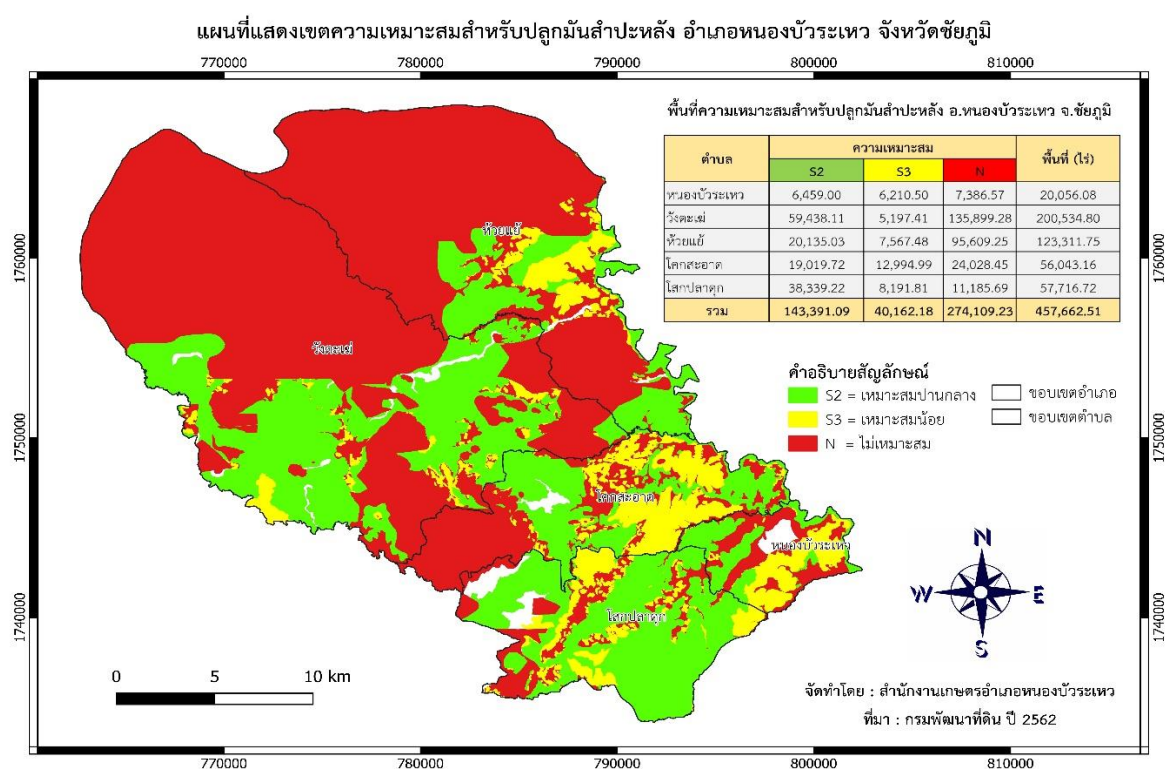
(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอหนองบัวระเหว มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๔๕๗,๖๖๒.๕๑ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๔๓,๓๙๑.๐๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๑๖ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๔๐,๑๖๒.๑๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘.๗๖ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒๗๔,๑๐๙.๒๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๑๘

ตารางที่ ๓๑ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

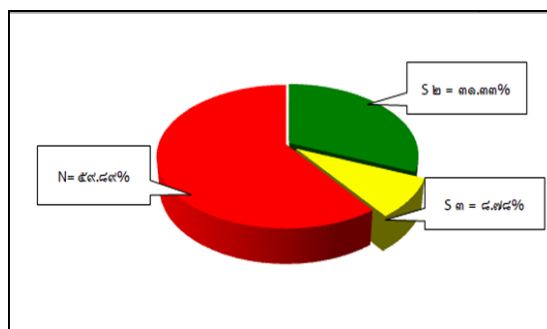
ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอหนองบัวระเหว		๑๔๓,๓๙๑.๐๙	๔๐,๑๖๒.๑๘	๒๗๔,๑๐๙.๒๓	๔๕๗,๖๖๒.๕๑

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๒

ภาพที่ ๓๓ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอหนองบัวระเหว (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๒)

แผนภูมิแสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง

ภาพที่ ๓๔ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอนองบัวระเหว
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนองบัวระเหว, พ.ศ.๒๕๖๒)

(๒) พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง

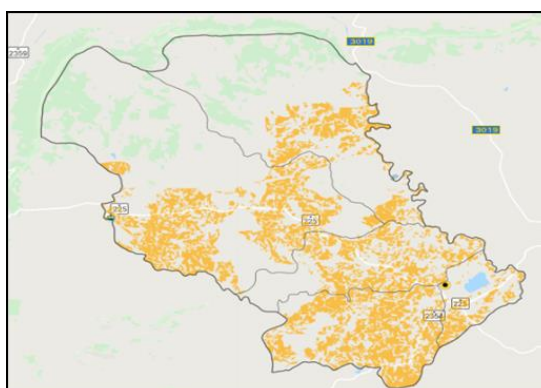
อำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๑๕๑,๒๘๕ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ ตำบลวังตะเฆ่ จำนวน ๖๗,๔๙๖ ไร่ รองลงมาคือตำบลห้วยแย้ จำนวน ๔๒,๑๑๓ ไร่ ตำบลโคกสะอาด ๒๑,๐๓๒ ไร่ ตำบลโสกปลาดุก ๑๘,๗๘๓ ไร่ และตำบลนองบัวระเหว จำนวน ๑,๘๖๑ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๒ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง อำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (ไร่)
๑	นองบัวระเหว	๑,๘๖๑
๒	โสกปลาดุก	๑๘,๗๘๓
๓	โคกสะอาด	๒๑,๐๓๒
๔	ห้วยแย้	๔๒,๑๑๓
๕	วังตะเฆ่	๖๗,๔๙๖
	รวม	๑๕๑,๒๘๕

ที่มา: ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง,กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๗

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง

ภาพที่ ๓๕ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอนองบัวระเหว
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๔)

(๓) พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอหนองบัวระเหว มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๒๓,๘๔๑๗.๕๑ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๙,๒๗๓.๗๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๘๙ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๓๒,๙๓๒.๒๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๗๖ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๓๐,๔๗๓.๑๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๗๘ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๖๕,๗๓๘.๓๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๕๗

ตารางที่ ๓๓ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอหนองบัวระเหว	๙,๒๗๓.๗๖	๑๓๒,๙๓๒.๒๒	๓๐,๔๗๓.๑๖	๖๕,๗๓๘.๓๘	๒๓๘,๔๑๗.๕๑

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๒

๒) ปริมาณการผลิต

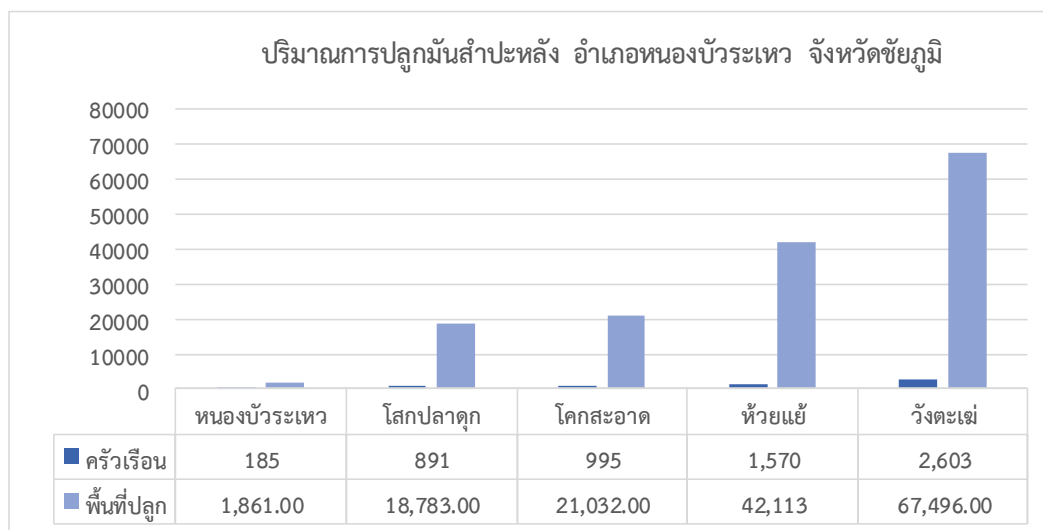
อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๑๕๑,๒๘๕ ไร่ ๖,๑๒๐ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ ตำบลวังตะเฒ่า จำนวน ๖๗,๔๙๖ ไร่ จำนวน ๒,๖๐๓ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลห้วยแย้ จำนวน ๔๒,๑๑๓ ไร่ จำนวน ๑,๕๗๐ ครัวเรือน ตำบลโคกสะอาด ๒๑,๐๓๒ ไร่ จำนวน ๙๙๕ ครัวเรือน ตำบลโสกปลาดุก ๑๘,๗๘๓ ไร่ จำนวน ๘๙๑ ครัวเรือน และตำบลหนองบัวระเหว จำนวน ๑,๘๖๑ ไร่จำนวน ๑๘๕ ครัวเรือนตามลำดับ

ตารางที่ ๓๔ แสดงปริมาณการผลิตมันสำปะหลัง อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
หนองบัวระเหว	๑๘๕	๑,๘๖๑	๑,๘๖๑	๖,๕๑๓.๕	๓.๕
โสกปลาดุก	๘๙๑	๑๘,๗๘๓	๑๘,๗๘๓	๖๕,๗๔๐.๕	๓.๕
โคกสะอาด	๙๙๕	๒๑,๐๓๒	๒๑,๐๓๒	๗๓,๖๑๒	๓.๕
ห้วยแย้	๑,๕๗๐	๔๒,๑๑๓	๔๒,๑๑๓	๑๔๗,๓๙๕.๕	๓.๕
วังตะเฒ่า	๒,๖๐๓	๖๗,๔๙๖	๖๗,๔๙๖	๒๓๖,๒๓๖	๓.๕
รวม	๖,๑๒๐	๑๕๑,๒๘๕	๑๕๑,๒๘๕	๕๒๙,๔๙๗.๕	

ที่มา ะบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง,กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘

แผนภูมิแสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

ภาพที่ ๓๖ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหนองบัวระเหว,พ.ศ.๒๕๖๘)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอและระบุรายละเอียดในแต่ละหัวข้อด้วย)

(๑) การใช้พันธุ์ดี

- คัดเลือกพันธุ์ อายุ ๘-๑๒ เดือนใหม่ และสด
- ตัดท่อนพันธุ์ยาว ๒๐-๒๕ เซนติเมตร
- แช่ท่อนพันธุ์ ด้วยสารเคมีเพื่อป้องกันเพลี้ยแป้งและแมลงอื่นๆ

(๒) การเตรียมดิน

- ไถด้วยพาสสาม ๑ ครั้ง ลึก ๒๐-๓๐ เซนติเมตร ตากดินไว้ ๗-๑๐ วัน พรวนด้วยพาสเจ็ด ๑ ครั้ง แล้วคราดเก็บเศษซาก ราก เหง้า หัว และไหลของวัชพืชข้ามปีออกจากแปลง

- พื้นที่ลุ่มหรือลาดเอียง ให้ยกร่องขวางแนวลาดเอียง ความสูงสันร่อง ๓๐-๔๐ เซนติเมตร ระยะระหว่างร่อง ๘๐ เซนติเมตร สำหรับพื้นที่ราบไม่ต้องยกร่อง

- พื้นที่ลาดเอียงมากกว่า ๓ เปอร์เซ็นต์ ควรปลูกแฝกตามแนวระดับ ระหว่างแถวมันสำปะหลังเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดินทุกระยะ ๒๐-๓๐ เมตร ระยะระหว่างหลุมแฝก ๑๐ เซนติเมตร หลุมละ ๑ ต้น

- พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังที่ปลูกต่อเนื่องเป็นเวลานาน ควรเพิ่มอินทรีย์วัตถุเพื่อปรับปรุงดินโดยหว่านปุ๋ยมูลไก่ที่ย่อยสลายดีแล้ว อัตรา ๑,๐๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ ทุก ๒ ปี หรือควรปลูกพืชบำรุงดิน เช่น ปอเทือง หรือถั่วพุ่ม อัตรา ๕ กิโลกรัมต่อไร่ โดยโรยเป็นแถว ระยะระหว่างแถว ๕๐ เซนติเมตร หรือปลูกถั่วพุ่ม อัตรา ๑๕ กิโลกรัมต่อไร่ ระยะระหว่างแถว ๕๐-๑๐๐ เซนติเมตร แล้วไถกลบเป็นปุ๋ยพืชสดเมื่ออายุประมาณ ๒ เดือน ก่อนปลูกมันสำปะหลังทุกปี

(๓) การปลูก

- ระยะปลูก ๘๐x๘๐ หรือ ๘๐x๑๐๐ หรือ ๑๐๐x๑๐๐ เซนติเมตร จำนวน ๑,๖๐๐-๒,๕๐๐ ต้นต่อไร่ การปลูกห่างจะทำให้มีวัชพืชเพิ่มขึ้น

- กรณียกร่องปลูก ให้ปลูกบนสันร่อง

- เลือกต้นพันธุ์ใหม่และสด หรือตัดไว้นานไม่เกิน ๑๕-๓๐ วัน ตามที่ระบุในข้อ ๒.๒ จากต้นที่สมบูรณ์ อายุ ๘-๑๒ เดือน ปราศจากโรคใบไหม้ หรือการทำลายของแมลงศัตรูพืช หรือได้รับความเสียหายจากสารกำจัดวัชพืช

- ตัดท่อนพันธุ์ยาวประมาณ ๒๐ เซนติเมตร มีจำนวนไม่น้อยกว่า ๕ ตา

- ปักท่อนพันธุ์ให้ตั้งตรง ลึกประมาณ ๑๐ เซนติเมตร

(๔) ระบบการให้น้ำ

(๕) การดูแลรักษา ...

(๖) การใส่ปุ๋ย

- ให้ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๗-๑๘ หรือ ๑๕-๑๕-๑๕ หรือ ๑๖-๘-๑๔ อัตรา ๗๐ กิโลกรัมต่อไร่ สำหรับดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย และอัตรา ๑๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ สำหรับดินทราย

- ให้ปุ๋ยครั้งเดียวหลังปลูก ๑-๒ เดือน เมื่อดินมีความชื้นเพียงพอ โดยโรยสองข้างของต้นตามแนวกว้างของพุ่มใบ แล้วพรวนดินกลบ

(๗) การเก็บเกี่ยว

- อายุการเก็บเกี่ยว ๘-๑๒ เดือน

- หากไม่สามารถเก็บเกี่ยวได้ อาจทิ้งผลผลิตไว้ในดินได้อายุไม่เกิน ๑๘ เดือน

- วิธีการเก็บเกี่ยว ใช้แรงงานคนหรือใช้เครื่องจักรกล

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

- ต้องขนส่งหัวมันสดเข้าโรงงานแปรรูปทันทีที่เก็บเกี่ยว

- ควรตัดเหง้าออกและกำจัดดินทรายที่ติดกับหัวมันให้มากที่สุด

- กิ่งพันธุ์ที่จะใช้ทำพันธุ์ต่อ สามารถเก็บรักษาไว้ไม่เกิน ๑๕ วัน ดังนั้นจึงควรทำ

แปลงพันธุ์ไว้

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู

ศัตรูที่สำคัญ แมลงศัตรูพืช ได้แก่ เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง ไรแดง แมลงหวี่ขาว โรคพืช ได้แก่ ใบไหม้ โรครากเน่าและหัวเน่า

การป้องกันกำจัด แซ่ท่อนพันธุ์ด้วยสารเคมีเพื่อป้องกันเพลี้ยแป้ง และเดินสำรวจแปลงในระหว่างปี หากพบเพลี้ยแป้งสีชมพูต้องรีบกำจัดและปล่อยแตนเบียนและแมลงช้างปีกใส

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอหนองบัวระเหว มีการปลูกมันสำปะหลัง ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
มันสำปะหลัง												
▪ เตรียมดิน	←→											
▪ เตรียมท่อนพันธุ์/ ปลูก	←			→	△							
▪ ดูแลรักษากำจัด วัชพืช				←								→
▪ เก็บเกี่ยว/ขนย้าย ผลผลิต		←.....→	▽									

สัญลักษณ์

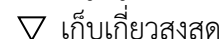
ช่วงฤดูปลูก

ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๓๗ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมันสำปะหลังในอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหนองบัวระเหว, พ.ศ.๒๕๖๘)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอหนองบัวระเหว มีต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง เป็นเงิน ๔,๘๕๐ บาท/ไร่

ตารางที่ ๓๕ แสดงต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๗ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

รายการ	บาทต่อไร่
เตรียมดิน (ไถ)	๕๐๐
ยกร่อง	๒๕๐
พันธุ์	๕๐๐
ค่าแรงปลูก	๖๐๐
ยาคุมหญ้า/ยาฆ่าหญ้า	๓๐๐
ปุ๋ย	๑,๓๐๐
ดายหญ้า	๓๐๐
เก็บเกี่ยวเหมา (รถชุด+บรรทุก)	๕๐๐
ค่าแรงเก็บเกี่ยว	๓๐๐
ค่าอื่นๆ (น้ำมันเชื้อเพลิง)	๓๐๐
รวม	๔,๘๕๐

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหนองบัวระเหว, พ.ศ.๒๕๖๘)

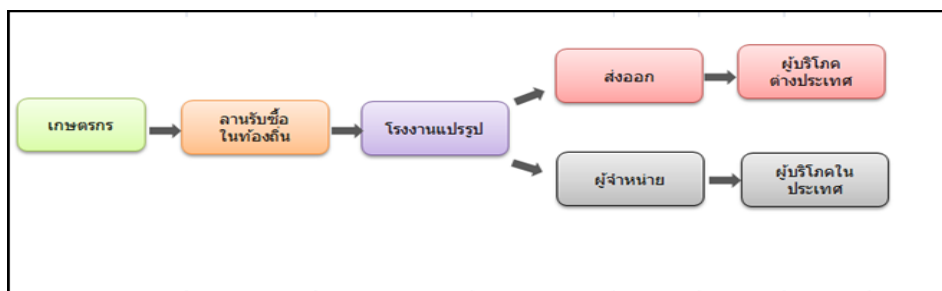
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของอำเภอ)

เกษตรกรในพื้นที่อำเภอหนองบัวระเหว สามารถขายผลผลิตมันสำปะหลังให้กับจุดรับซื้อในพื้นที่ใกล้เคียงและอำเภอใกล้เคียง ได้แก่ บริษัทแป้งมันแสงเพชร จำกัด อำเภอหนองบัวระเหว บริษัท สยามคลอรีนสตาร์ จำกัด อำเภอบำเหน็จณรงค์ และลานรับซื้อที่กระจายอยู่ในพื้นที่

(๑) วิธีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

แผนภูมิแสดงเส้นทางวิถีตลาดของอำเภอหนองบัวระเหว

ภาพที่ ๓๘ แสดงวิธีการตลาดของมันสำปะหลัง อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหนองบัวระเหว, พ.ศ.๒๕๖๘)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ มีจุดรับซื้อมันสำปะหลัง จำนวน ๔ แห่ง โดยตั้งอยู่ตำบลหนองบัวระเหว ๑ แห่ง ตำบลโสกลาตุก ๑ แห่ง และตำบลโคกสะอาด ๒ แห่ง

ภาพที่ ๓๙ แสดงแหล่งรับซื้อมันสำปะหลัง อำเภอหนองบัวระเหว

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหนองบัวระเหว, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอหนองบัวระเหว มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบ ด้านการผลิตมันสำปะหลัง จำนวน ๘ ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer จำนวน ๘ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

การเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลัง ด้วยการเลือกใช้ต้นพันธุ์ที่สมบูรณ์และการไถระเบิดดินดาน ปรับปรุงบำรุงดินด้วยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หลังจากนั้นจึงมีการไถพรวนดินอีกครั้งหนึ่งและดำเนินการไถกร่อง เพื่อเตรียมพื้นที่ในการปลูกมันสำปะหลัง นอกจากการใช้พันธุ์ที่ดีที่สมบูรณ์ร่วมกับการเตรียมดินที่ดีและการใช้น้ำหมักชีวภาพแล้วยังมีการการจัดการดูแลที่ดีด้วย โดยเริ่มตั้งแต่ ฤดูการปลูกที่เหมาะสม การเตรียมดินดีการเตรียมท่อนพันธุ์ปลูก ระยะปลูกที่เหมาะสมตลอดจนการใช้ปุ๋ยเคมีในอัตราที่เหมาะสม การกำจัดวัชพืชซึ่งเป็นปัจจัยที่จะทำให้ผลผลิตสูงขึ้นโดยเฉพาะการเอาใจใส่ในการเตรียมท่อนพันธุ์การแช่ท่อนพันธุ์ป้องกันเพลี้ยแป้ง จะมีผลทำให้อัตราความอยู่รอดปลอดภัยจากเพลี้ยแป้งซึ่งเป็นศัตรูที่สำคัญของมันสำปะหลัง สูงขึ้นส่งผลให้ผลผลิตของมันสำปะหลังเพิ่มขึ้น

ตารางที่ ๓๖ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตมันสำปะหลัง อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายสุนทร อำนาจ	๑๗	วังตะเฆ่	หนองบัวระเหว	๒๕๖๑	มันสำปะหลัง
๒	นายจอม โคตรศรีเมือง	๓	โสกปลาตุก	หนองบัวระเหว	๒๕๖๑	มันสำปะหลัง
๓	นายอดุลย์ คำจันทร์	๑๑	ห้วยแย้	หนองบัวระเหว	๒๕๖๑	มันสำปะหลัง
๔	นายหัน สำราญญาติ	๑	โคกสะอาด	หนองบัวระเหว	๒๕๖๑	มันสำปะหลัง
๕	นายสุดตา สุริย์	๔	โคกสะอาด	หนองบัวระเหว	๒๕๖๒	มันสำปะหลัง
๖	นายไสว ชาญตะคุ	๕	วังตะเฆ่	หนองบัวระเหว	๒๕๖๔	มันสำปะหลัง
๗	นางจันทร์ฮวย ผลสุข	๗	ห้วยแย้	หนองบัวระเหว	๒๕๖๔	มันสำปะหลัง
๘	นายประสาธ ชนะชัย	๑๓	ห้วยแย้	หนองบัวระเหว	๒๕๖๔	มันสำปะหลัง
๑	นายสุนทร อำนาจ	๑๗	วังตะเฆ่	หนองบัวระเหว	๒๕๖๑	มันสำปะหลัง

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหนองบัวระเหว, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๑.๔.๓ ชนิดสินค้าอ้อยโรงงาน

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

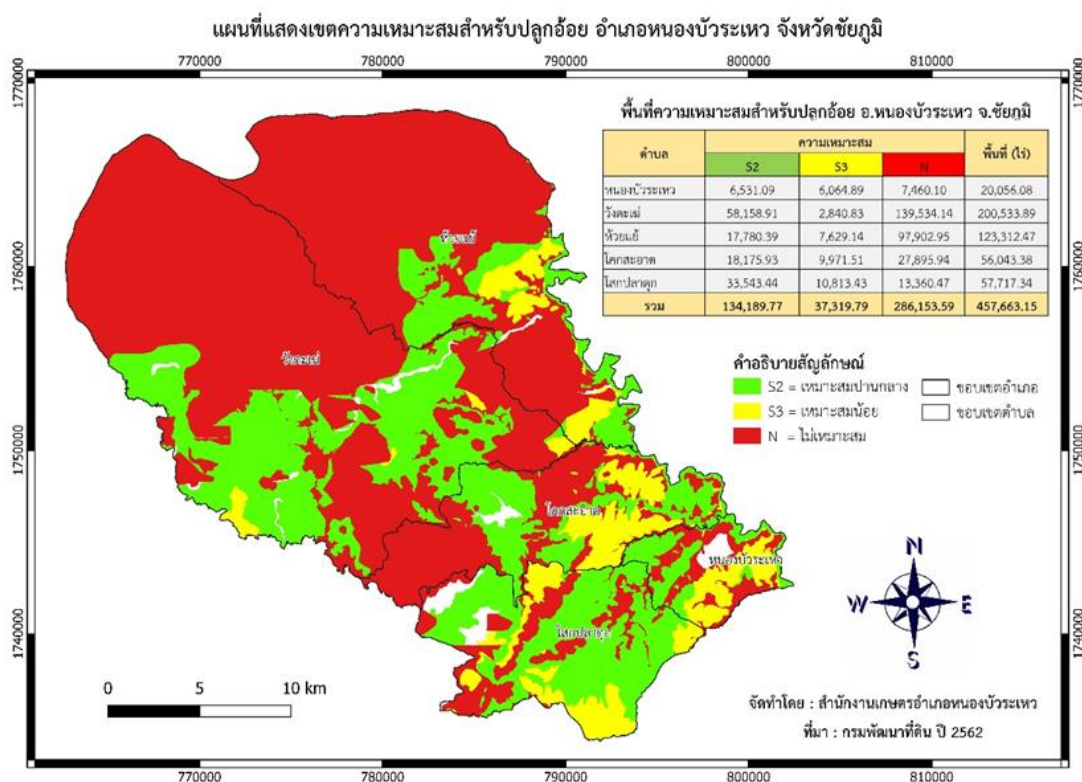
(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอหนองบัวระเหว มีพื้นที่ ที่เหมาะสมสำหรับปลูกอ้อยโรงงาน จำนวน ๔๕๗,๖๖๓.๑๕ ไร่ แบ่งพื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๓๔,๑๘๙.๗๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๓๒ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๓๗,๓๑๙.๗๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘.๑๕ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒๘๖,๑๕๓.๕๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๕๒

ตารางที่ ๓๗ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกอ้อยโรงงาน อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

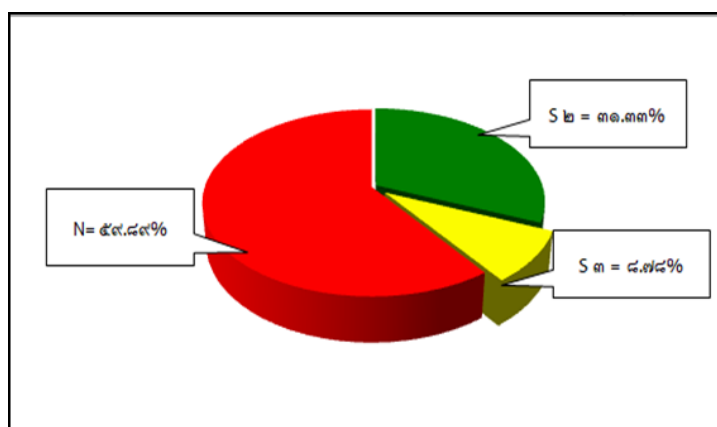
ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกอ้อยโรงงาน (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอหนองบัวระเหว	-	๑๓๔,๑๘๙.๗๗	๓๗,๓๑๙.๗๙	๒๘๖,๑๕๓.๕๙	๔๕๗,๖๖๓.๑๕

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๒

ภาพที่ ๔๐ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกอ้อยโรงงาน อำเภอหนองบัวระเหว (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๒)

แผนภูมิแสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกอ้อยโรงงาน

ภาพที่ ๔๑ แสดงร้อยละแต่ละระดับขึ้นความเหมาะสมสำหรับการปลูกอ้อยโรงงาน อำเภอหนองบัวระเหว

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหนองบัวระเหว, พ.ศ.๒๕๖๒)

(๒) พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน

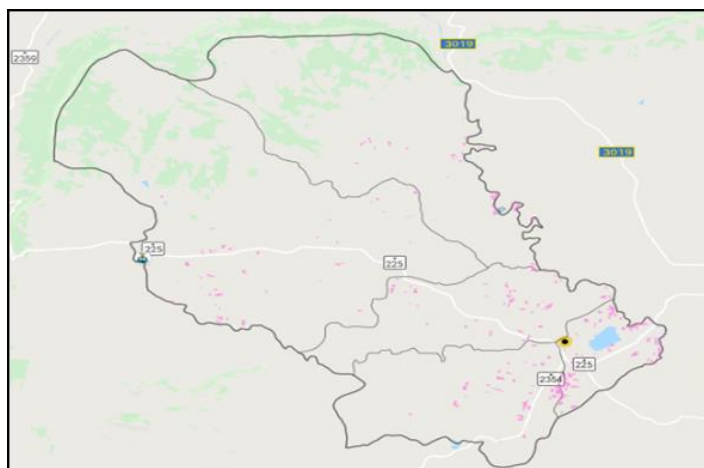
อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ มีพื้นที่อ้อยโรงงาน จำนวน ๕,๕๒๐ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ ตำบลโสกปลาดุก จำนวน ๒,๒๐๒.๒๕ ไร่ รองลงมาคือตำบลวังตะเฆ่ จำนวน ๑,๕๒๕ ไร่ ตำบล โคกสะอาด จำนวน ๗๓๔.๕๐ ไร่ ตำบลห้วยแย้ จำนวน ๕๙๑.๗๕ ไร่ และตำบลหนองบัวระเหว จำนวน ๔๖๖.๕๐ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๘ แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน (ไร่)
๑	หนองบัวระเหว	๔๖๖.๕๐
๒	โสกปลาดุก	๒,๒๐๒.๒๕
๓	โคกสะอาด	๗๓๔.๕๐
๔	ห้วยแย้	๕๙๑.๗๕
๕	วังตะเฆ่	๑,๕๒๕
	รวม	๕,๕๒๐

ที่มา: ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกรกลาง,กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน

ภาพที่ ๔๒ แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอหนองบัวระเหว

(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๔)

(๓) พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตามระดับชั้นความเหมาะสม

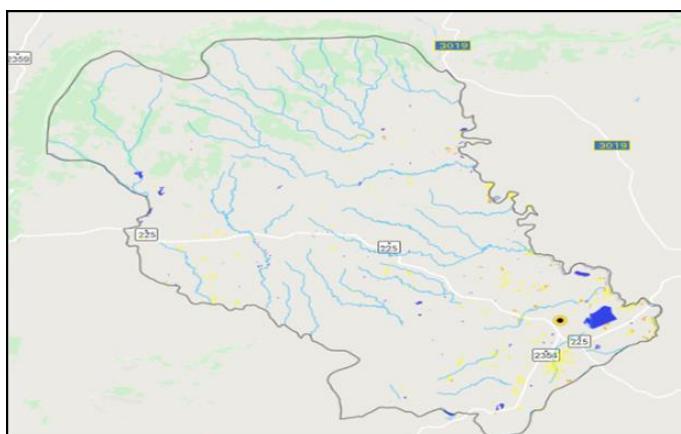
อำเภอหนองบัวระเหว มีพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตามระดับชั้นความเหมาะสม

จำนวน ๔,๗๔๖ ไร่ โดยไม่มีพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) มีพื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๔,๐๕๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๔๓ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๖๘๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๔๗ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๘

ตารางที่ ๓๙ แสดงพื้นที่ปลูกมันอ้อยโรงงานตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกอ้อยโรงงาน (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอหนองบัวระเหว	๙,๒๗๓.๗๖	๑๓๒,๙๓๒.๒๒	๓๐,๔๗๓.๑๖	๖๕,๗๓๘.๓๘	๒๓๘,๔๑๗.๕๑

(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๒)

ภาพที่ ๔๓ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอหนองบัวระเหว

(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๒)

๒) ปริมาณการผลิต

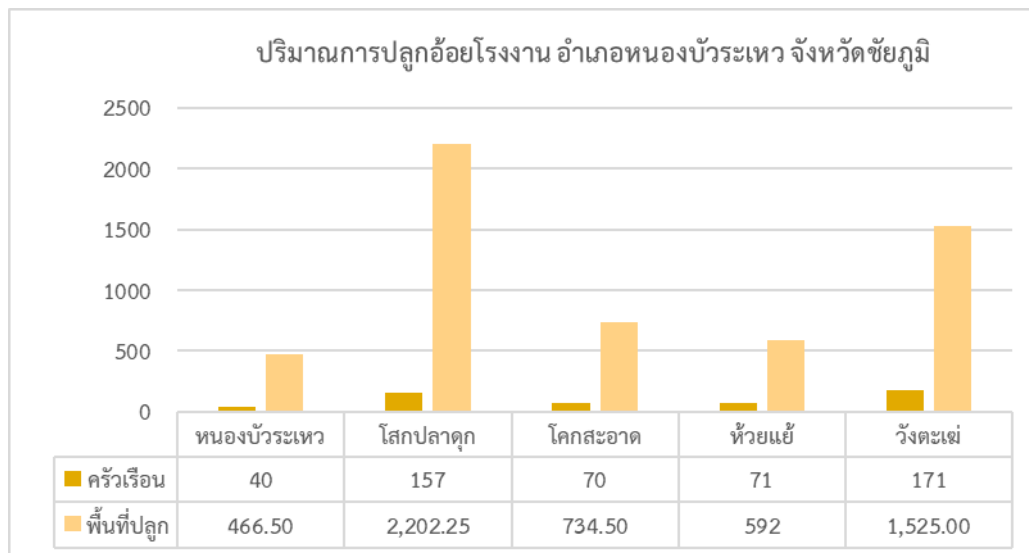
อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ มีพื้นที่อ้อยโรงงาน จำนวน ๕,๕๒๐ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ ตำบลโสกปลาดุก จำนวน ๒,๒๐๒.๒๕ ไร่ จำนวน รองลงมาคือตำบลวังตะเฒ่า จำนวน ๑,๕๒๕ ไร่ ตำบล โคกสะอาด จำนวน ๗๓๔.๕๐ ไร่ ตำบลห้วยแย้ จำนวน ๕๙๑.๗๕ ไร่ และตำบลหนองบัวระเหว จำนวน ๔๖๖.๕๐ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔๐ แสดงปริมาณการปลูกอ้อยโรงงาน อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
หนองบัวระเหว	๔๐	๔๖๖.๕๐	๔๖๖.๕๐	๕,๐๓๘.๒	๑๐.๘
โสกปลาดุก	๑๕๗	๒,๒๐๒.๒๕	๒,๒๐๒.๒๕	๒๓,๗๘๔.๓	๑๐.๘
โคกสะอาด	๗๐	๗๓๔.๕๐	๗๓๔.๕๐	๗,๙๓๒.๖	๑๐.๘
ห้วยแย้	๗๑	๕๙๑.๗๕	๕๙๑.๗๕	๖,๓๙๐.๙	๑๐.๘
วังตะเฒ่า	๑๗๑	๑,๕๒๕	๑,๕๒๕	๑๖,๔๗๐	๑๐.๘
รวม	๕๐๑	๕,๕๒๐	๕,๕๒๐	๕๙,๖๑๖	

ที่มา ระเบียบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง, กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๗

แผนภูมิแสดงปริมาณการปลูกอ้อยโรงงาน อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

ภาพที่ ๔๔ แสดงปริมาณการปลูกอ้อยโรงงาน อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหนองบัวระเหว, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอและระบบรายละเอียดในแต่ละหัวข้อด้วย)

(๑) การใช้พันธุ์ดี

ปัจจุบันพันธุ์อ้อยมีหลายพันธุ์ ควรเลือกพันธุ์ที่มีลักษณะการเจริญเติบโตดี ให้ผลผลิตสูงและมีความหวานสูงด้วย โดยพิจารณาจากสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

๑. พันธุ์อ้อยมีความสมบูรณ์ตรงตามพันธุ์ อายุประมาณ ๘-๑๐ เดือน ควรเป็นอ้อยปลูกใหม่ มีการเจริญเติบโตดีปราศจากโรคและแมลง

๒. ตาอ้อยต้องสมบูรณ์ ควรมีกาบใบหุ้มเพื่อป้องกันการชำรุดของตาและเมื่อจะปลูกจึงค่อยลอกออก

๓. ขนาดท่อนพันธุ์ที่ใช้ปลูกควรมีตา ๒-๓ ตา หรือจะวางทั้งลำก็ได้

(๒) การเตรียมดิน

๑. ควรเลือกที่ดิน น้ำไม่ขัง ดินร่วนซุย มีความอุดมสมบูรณ์ดี หน้าดินลึกอย่างน้อย ๒๐ นิ้ว

pH ๕-๗.๗ แสงแดดจัด ปริมาณน้ำฝนควรมากกว่าปีละ ๑,๕๐๐ มิลลิเมตร และมีการกระจายของฝนสม่ำเสมอ ถ้าฝนน้อยกว่านี้ควรจะมีการชลประทานช่วย การคมนาคมสะดวก และอยู่ห่างจากโรงงานน้ำตาลไม่เกิน ๕๐ กิโลเมตร

๒. ควรปรับระดับพื้นที่และแบ่งแปลงปลูกอ้อย เพื่อความสะดวกในการใช้เครื่องจักรในการเตรียมดินปลูก และเก็บเกี่ยว ตลอดจนการระบายน้ำ

๓. การไถ ควรไถอย่างน้อย ๒ ครั้ง หรือมากกว่า ความลึกอย่างน้อย ๒๐ นิ้ว หรือ มากกว่า เพราะอ้อยมีระบบรากยาว ประมาณ ๒-๓ เมตร และทำร่องปลูก

(๓) การปลูก

๑. ปลูกด้วยแรงคน คือหลังจากเตรียมดินร่อง ระยะระหว่างร่อง ๑-๑.๕ เมตร แล้วนำท่อนพันธุ์มาวางแบบเรียงเดี่ยวหรือคู่ ปัจจุบันเกษตรกรนิยมปลูกโดยวางอ้อยทั้งลำเลื้อยกันลงในร่อง เสร็จแล้วกลบดินให้หนาประมาณ ๓-๕ เซนติเมตร ถ้าปลูกปลายฤดูฝนควรกลบดินให้หนาเป็น ๒ เท่าของการปลูกต้นฤดูฝน

๒. การปลูกอ้อยโดยใช้เครื่องปลูก จะช่วยประหยัดแรงงานและเวลา เพราะจะใช้แรงงานเพียง ๓ คนเท่านั้น คือคนขับ คนป้อนพันธุ์อ้อย และคนเตรียมอุปกรณ์อย่างอื่นถ้าเป็นเครื่องปลูกแถวเดียว แต่ถ้าเป็นเครื่องปลูกแบบ ๒ แถว ก็ต้องเพิ่มคนขึ้นอีก ๑ คน โดยจะรวมแรงงานตั้งแต่ยกร่อง สับท่อนพันธุ์ ใส่ปุ๋ย และกลบร่อง มารวมในครั้งเดียว ซึ่งสามารถปลูกอ้อยได้วันละ ๘-๑๐ ไร่ แต่จะต้องมีการปรับระดับพื้นที่และเตรียมดินเป็นอย่างดีด้วย

(๔) ระบบการให้น้ำ

(๕) การดูแลรักษา

๑. ทำการตัดแต่งตออ้อยหลังจากตัดทันทึ หรือเสร็จภายใน ๑๕ วัน ถ้าตัดอ้อยชิดดิน ก็ไม่ต้องตัดแต่งตออ้อย ทำให้ประหยัดเงินและเวลา

๒. ใช้พรวนเอนกประสงค์ ๑-๒ ครั้ง ระหว่างแถวอ้อยเพื่อตัดและคลุกใบ หรือใช้คราดคราดใบอ้อยจาก ๓ แถวมารวมไว้แถวเดียว เพื่อพรวนดินได้สะดวก

๓. ใช้รีเปอร์หรือไถสั้วลงระหว่างแถวอ้อย เพื่อเปิดดินดาน ต้องระมัดระวังในเรื่องความชื้นในดินด้วย

๔. การใส่ปุ๋ย ควรใส่มากกว่าอ้อยปลูก ใช้สูตรเช่นเดียวกับอ้อยปลูก

๕. ในแปลงที่ไม่เผาใบอ้อยและตัดอ้อยชิดดิน ก็จะปล่อยทิ้งไว้ตามธรรมชาติ และเริ่มคายหญ้าใส่ปุ๋ยเมื่อเข้าฤดูฝน

๖. การไว้ต่ออ้อยได้นานแค่ไหนขึ้นกับหลุมตายของอ้อยว่ามีมาน้อยเพียงใด ถ้ามีหลุมตายมาก ก็จะรื้อปลูกใหม่

(๖) การใส่ปุ๋ย

ควรมีการใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยพืชสดร่วมกับปุ๋ยเคมี เพื่อปรับสภาพทางกายภาพ ของดิน ปริมาณปุ๋ยที่ใส่ควรดูตามสภาพความอุดมสมบูรณ์ของดิน และการเจริญเติบโตของอ้อย ถ้ามีการวิเคราะห์ดินด้วยยี่ห้อ ปุ๋ยเคมีที่ใส่ควรมีธาตุอาหารครบทั้ง ๓ อย่าง คือ ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโปแตสเซียม (เอ็น พี เค) ควรแบ่งใส่ ๒ ครั้ง คือ

๑. ใส่ปุ๋ยรองพื้น ใส่ก่อนปลูกหรือพร้อมปลูก ใช้ปุ๋ยที่มีธาตุอาหาร เอ็น พี เค ทั้ง ๓ ตัว เช่น ๑๕-๑๕-๑๕, ๑๖-๑๖-๑๖ หรือ ๑๒-๑๐-๑๘ อัตรา ๕๐-๑๐๐ กิโลกรัม/ไร่

๒. ใส่ปุ๋ยแต่งหน้า อ้อยอายุไม่เกิน ๓ - ๔ เดือน ควรเป็นปุ๋ยไนโตรเจนอย่างเดียว เช่น ๒๑-๐-๐ อัตรา ๕๐ กิโลกรัม/ไร่

(๗) การเก็บเกี่ยว

๑. เก็บเกี่ยวอ้อยที่อายุ ๑๐-๑๔ เดือนหลังปลูก สังเกตจากยอดอ้อย จะมีข้อถี่กว่าปกติ

๒. น้ำอ้อยมีความหวานมากกว่า ๑๐ ซีซีเอส หรือมีค่าบrixของส่วนกลางและปลายลำอ้อย แตกต่างกันน้อยกว่า ๒ องศาบrix

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

๑. การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

-อ้อยที่ใช้แรงงานตัด ต้องส่งเข้าโรงงานภายใน ๑-๒ วัน

-อ้อยที่ตัดโดยเครื่องเก็บเกี่ยว ต้องส่งเข้าโรงงานภายใน ๒๔ ชั่วโมง

๒. การขนส่ง

-เตรียมยานพาหนะในการขนส่งไว้ ล้างหน้าก่อนการเก็บเกี่ยว

-รถบรรทุกอ้อยต้องสะอาด ไม่ควรเป็นรถที่ใช้บรรทุกดิน สัตว์ มูลสัตว์ ปุ๋ยเคมี และสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช เพราะอาจมีการปนเปื้อนได้ ต้องไม่มีดิน และหินติดไปกับลำอ้อย

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู

๑. โรคใบขาว ป้องกันกำจัดโดยหมั่นตรวจแปลง และขุดทำลายต้นที่เป็นโรคใช้ท่อนพันธุ์สะอาด

๒. หนอนกอลายจุดใหญ่ หนอนกอลายจุดเล็ก ป้องกันกำจัดโดยใช้พันธุ์ทนทานใช้ศัตรูธรรมชาติ

๓. แมลงหนูลวง ป้องกันกำจัดโดยไถพรวนดินหลายครั้ง ทำลายหนอนดักแด่ในดิน ปลูกพืชอาศัยอื่นหล่อแมลงหนูลวง

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอหนองบัวระเหว มีการปลูกอ้อยโรงงาน ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
อ้อยโรงงาน												
■ เตรียมดิน		←→										
■ เตรียมท่อนพันธุ์/ ปลูก				△	←→							
■ ดูแลรักษากำจัด วัชพืช				←→								
■ เก็บเกี่ยว/ขนย้าย ผลผลิต										←→	▽	

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๔๕ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกอ้อยโรงงานในอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหนองบัวระเหว, พ.ศ.๒๕๖๘)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอหนองบัวระเหว มีต้นทุนการผลิตอ้อยโรงงาน เป็นเงิน ๖,๔๐๕ บาท/ไร่

ตารางที่ ๔๑ แสดงต้นทุนการผลิตอ้อยโรงงาน ปี ๒๕๖๗ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

รายการ	บาท
๑.ค่าจ้าง	
๑.๑ เตรียมดิน	๖๐๐
๑.๒ เตรียมพันธุ์	๑๔๕
๑.๓ ปลูก	๔๕๐
๑.๔ กำจัดวัชพืช	๑๖๐
๑.๕ พรวนดิน	๒๐๐
๑.๖ เก็บเกี่ยวขนส่ง	๑,๒๕๐
๒.ค่าวัสดุ	
๒.๑ เครื่องจักร	๑๐๐
๒.๒ พันธุ์อ้อย	๑,๒๐๐
๒.๓ ปุ๋ย	๑,๕๐๐
๒.๔ สารเคมีกำจัดวัชพืช	๔๐๐
๒.๕ น้ำมันเชื้อเพลิง	๒๐๐
๓.ค่าเสื่อมอุปกรณ์	๒๐๐
รวม	๖,๔๐๕

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหนองบัวระเหว, พ.ศ.๒๕๖๘)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของอำเภอ)

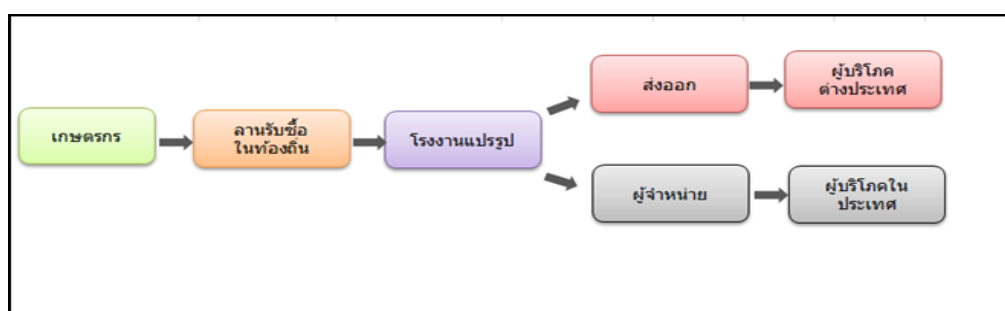
สถานการณ์อ้อยโรงงานที่ผ่านมา คาดว่าผลผลิตจะสูงกว่าฤดูกาลผลิตที่ผ่านมา เนื่องจากสภาพอากาศเอื้ออำนวยต่อการเพาะปลูกจากปริมาณน้ำฝนที่เพิ่มมากขึ้น ประกอบกับการสร้างความเชื่อมั่นด้วยการประกันราคารับซื้ออ้อยให้แก่ชาวไร่อ้อยในราคาขั้นต่ำที่ ๑,๐๐๐ บาทต่อตัน ณ ค่าความหวาน ๑๐ ซี.ซี.เอส. เพื่อสร้างแรงจูงใจในการเพาะปลูก

เกษตรกรในพื้นที่อำเภอหนองบัวระเหว สามารถขายผลผลิตอ้อยโรงงานให้กับจตุรรับซื้อในพื้นที่ใกล้เคียง ได้แก่ บริษัท น้ำตาลราชสีมา จำกัด อำเภอแก่งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา และลานรับซื้อที่กระจายอยู่ในพื้นที่

(๑) วิธีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

แผนภูมิแสดงเส้นทางวิถีตลาดของอำเภอหนองบัวระเหว

ภาพที่ ๔๖ แสดงวิถีการตลาดของอ้อยโรงงาน อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหนองบัวระเหว, พ.ศ.๒๕๖๘)

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอหนองบัวระเหว มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านการผลิตอ้อยโรงงาน จำนวน ๔ ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านการผลิตอ้อยโรงงาน จำนวน ๔ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

๑) การปรับปรุงบำรุงดิน

๒) จัดแปลงพันธุ์สะอาดปลอดโรคใบขาว

๓) ไถระเบิดดินดาน

๔) การจัดการระบบน้ำที่ดี

๕) เทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตและคุณภาพ

ตารางที่ ๔๒ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตอ้อยโรงงาน อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายเจริญ อ่อนตา	๒	โสกปลาดุก	หนองบัวระเหว	๒๕๖๑	อ้อย
๒	นายพัฒน์ บัวจตุรัส	๑	ห้วยแย้	หนองบัวระเหว	๒๕๖๑	อ้อย
๓	นางสายัน หงษ์ทอง	๑๓	ห้วยแย้	หนองบัวระเหว	๒๕๖๑	อ้อย
๔	นายประสาท ชนะชัย	๑๓	ห้วยแย้	หนองบัวระเหว	๒๕๖๑	อ้อย

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหนองบัวระเหว, พ.ศ. ๒๕๖๑)

๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๔๓ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านการผลิตสินค้าและ การตลาด ๑. ข้าว ๒. มันสำปะหลัง ๓. อ้อยโรงงาน	๑. ภัยพิบัติ (แล้ง) ๒. การระบาดของโรคและ แมลงศัตรูพืช ๓. ต้นทุนการผลิตสูง ๔. ราคาผลผลิตตกต่ำ ๕. ขาดแคลนแหล่งเงินทุน	๑. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีระบบน้ำหยด ๒. จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ด้านการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ๓. ให้ความรู้ด้านการป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกวิธี ๔. จัดทำแปลงพยานเพื่อเตือนการระบาดของศัตรูพืช ๕. ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มผลิต พันธุ์ เมล็ดพันธุ์ ใช้เอง ๖. รวมกลุ่มกันจำหน่ายผลผลิต ๗. ปรับปรุงสร้างมูลค่าเพิ่ม เช่น ผลิตมันเส้นแทนการจำหน่ายมันสด ผลิต น้ำตาลปึก จำหน่าย ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มเพื่อจัดหาปัจจัย การผลิตราคาถูก ๘. ให้ความรู้ด้านการลดต้นทุน ๙. รณรงค์การใช้สารชีวภาพและชีวภัณฑ์ทดแทนการใช้เคมี ๑๐. รณรงค์และส่งเสริมการประกอบอาชีพการเกษตรตามแนวทางปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง ๑๑. ภาครัฐกำหนดมาตรการควบคุมราคาปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ยเคมีและ สารเคมี อย่างจริงจัง ๑๒. รัฐมีการกำหนดราคาขั้นต่ำ และมีมาตรการบังคับใช้ ๑๓. ส่งเสริมสนับสนุนการรวมกลุ่มเพื่อแปรรูปเพิ่มมูลค่า	ทุกตำบล	มาก

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านเกษตรกรและองค์กร เกษตรกร	. ๑. เกษตรกรส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่ม ผู้สูงอายุ ๒. กลุ่มเกษตรกรขาดความ เข้มแข็งและความต่อเนื่อง ๓. เกษตรกรขาดองค์ความรู้ และ ทักษะในการทำการเกษตร ทางด้านการปลูกพืช	๑. พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่เข้ามาช่วยเหลือเกษตรกร รุ่นเก่า ๒. ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาช่วยในการส่งเสริมการปฏิบัติ ๓. จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ต้นแบบเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการ ผลิต ที่เหมาะสมให้แก่เกษตรกร รวมทั้งการสร้างต้นแบบในการปฏิบัติที่ เหมาะสมเพื่อสร้างแรงจูงใจและให้เกษตรกรเกิดความเชื่อมั่นในการ ตัดสินใจปฏิบัติตาม	ทุกตำบล	มาก
ด้านการแปรรูปผลผลิต และผลิตภัณฑ์	๑. ขาดเครื่องมือวัสดุ อุปกรณ์ ๒. ขาดมาตรฐานการรับรอง คุณภาพ ๓. ผลผลิตไม่ต่อเนื่อง ไม่เพียงพอ ๔. เกษตรกรไม่ให้ความ สนใจในการแปรรูป เนื่องจากขั้นตอนยุ่งยาก เสียเวลา	๑. สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ให้กับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร ๒. สนับสนุนการผลิตสู่การรับรองมาตรฐาน ๓. วางแผนการผลิตทั้งในส่วนด้านการปลูกพืชและการแปรรูปให้ สอดคล้องกัน ๔. สร้างแรงจูงใจและการรับรู้ให้เกษตรกรเห็นถึงความแตกต่างของราคา ก่อนการแปรรูปและหลังแปรรูปจำหน่าย	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร/ กลุ่มส่งเสริมอาชีพ และ วิสาหกิจชุมชน	ปานกลาง

๓. การจัดทำ TOWS Matrix

๘๕

๓.๑ การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของอำเภอหนองบัวระเหว

ตารางที่ ๔๔ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
	๑. เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรเศรษฐกิจที่สำคัญ ๒. ผู้นำท้องที่/ท้องถิ่น อาสาสมัคร เกษตร ชัมแข็ง ๓. การคมนาคมสะดวก ๔. มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ๕. มีเกษตรกรต้นแบบ มีองค์ความรู้ ๖. มีแหล่งเรียนรู้ ศพก. และเครือข่าย ๗. มีโรงงานแปรรูปสินค้าเกษตร สถานที่ รับซื้อผลิตเกษตร ๘. สภาพพื้นที่เหมาะสมในการทำ การเกษตร ๙. พื้นที่เหมาะสมกับการใช้ เครื่องจักรกล ๑๐. กลุ่มเกษตรกรเข้มแข็ง ๑๑.สภาพภูมิประเทศเอื้อต่อการ ประกอบอาชีพด้านการเกษตร ๑๒. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานครอบคลุมทั่วพื้นที่	๑. เกษตรกร ๑.๑ เกษตรกรขาดการปรับปรุงบำรุงดิน ๑.๒. เกษตรกรส่วนใหญ่สูงอายุ ๑.๓ เกษตรกรไม่มีแผนการผลิต ๑.๔ เกษตรกรไม่ให้ความสำคัญกับ สิ่งแวดล้อม ๑.๕ ไม่มีมาตรฐานการผลิต ๑.๖ เกษตรกรใช้สารเคมีเกินความ จำเป็น ๑.๗ ขาดการนำเทคโนโลยีไปใช้ ๒. ขาดแคลนแหล่งน้ำ ๓. ผลผลิตต่อไร่ต่ำ ๔.ขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร ๕. ต้นทุนการผลิตสูง ๖. เน้นทำเกษตรเชิงเดี่ยว ๗. มีเงินทุนประกอบอาชีพไม่เพียงพอ ๘. หนี้สินครัวเรือน ๙. ข้อมูลด้านการเกษตรไม่มีความถูกต้องการบริหารจัดการฐานข้อมูลให้เป็น ระบบ ๑๐.พื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์
โอกาส (O)	กลยุทธ์เชิงรุก (SO)	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO)
๑. นโยบายและมาตรการภาครัฐที่ สนับสนุนด้านการเกษตร ๒. มีหน่วยงานราชการในสังกัด กระทรวงเกษตรฯ/อื่นๆ และ สถาบันการศึกษา ให้การสนับสนุน ๓. มีภาคเอกชน สนับสนุน การผลิตและการตลาด ๔. มีแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำเพื่อ การเกษตร ๕. มีระบบสารสนเทศครอบคลุมทุก พื้นที่และง่ายต่อการเข้าถึง ๖. กระแสนิยมท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๗. เส้นทางเศรษฐกิจ ๘. ผู้บริโภคนิยมอาหารปลอดภัย เพิ่มขึ้น	๑. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตร (S๑ S๓ S๕ S๖ S๗ S๘ S๙ S๑๐ S๑๑ S๑๒ O๑ O๒ O๓ O๔ O๕ O๗ O๘) ๒. พัฒนาศักยภาพเกษตรกร และ องค์กร เกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง (S๒ S๕ S๖ S๑๒ O๑ O๒ O๓ O๕) ๓. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรต้นแบบ (S๕ S๖ S๑๒ O๑ O๒ O๓ O๕) ๔. พัฒนาแหล่งเรียนรู้ (S๖ S๑๒ O๑ O๒ O๓ O๕)	๑. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการผลิต พืช อาหารปลอดภัย (W๑ O๑ O๘) ๒. ลดต้นทุนการผลิต (W๑ W๕ O๑ O๒ O๓) ๓. ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ(W๑ O๑ O๒ O๓ O๘) ๔. ส่งเสริมการปลูกพืชตามระบบ เกษตรดีที่ เหมาะสม (GAP) (W๑ O๑ O๘)

ภัยคุกคาม (T)	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST)	กลยุทธ์เชิงรับ (WT)
๑. มีการแข่งขันทางการตลาดสูง ๒. ราคาผลผลิตตกต่ำ ๓. ภัยธรรมชาติ โรคและแมลงศัตรูพืช ๔. ปัจจัยการผลิตด้านเกษตรสูง ๕. ค่าจ้างแรงงานสูง ๖. การกีดกันทางการค้า ๗. การส่งเสริมการตลาดसारเคมีสูง (โปรโมชั่น) ๘. ความไม่ต่อเนื่องของนโยบาย	๑. ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงาน (S๘ T๕)	๑. ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ (W๒ T๑ T๒ T๔ T๕) ๒. ๖. บริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ (W๗T๘)

๓.๒ การกำหนดกลยุทธ์ที่ได้จากการทำ TOWS Matrix ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

- ๑.๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
- ๑.๒ พัฒนาศักยภาพเกษตรกร และองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง
- ๑.๓ เพิ่มศักยภาพอาสาสมัครและเกษตรกรต้นแบบ

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

- ๒.๑ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการผลิตพืชอาหารปลอดภัย
- ๒.๒ ลดต้นทุนการผลิต
- ๒.๓ ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
- ๒.๔ ส่งเสริมการปลูกพืชตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP)

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

- ๓.๑ ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงาน

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

- ๔.๑ ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้
- ๔.๒ บริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

๓.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)

๓.๑.๑ ข้าว

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น อาชีพมั่นคง และรายได้จากการทำการเกษตรเพิ่มขึ้น
๒. เพื่อให้เกษตรกรมีแหล่งผลิตพันธุ์พืชไว้ในท้องถิ่น
๓. เพื่อให้ภาคเกษตรกรรมได้รับองค์ความรู้ใหม่ๆ และสามารถนำไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๑ การเพิ่มประสิทธิภาพ การยกระดับคุณภาพการผลิตข้าว

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว

๓.๑.๒ มันสำปะหลัง

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น อาชีพมั่นคง และรายได้จากการทำการเกษตรเพิ่มขึ้น
๒. เพื่อให้เกษตรกรมีแหล่งผลิตพันธุ์พืชไว้ในท้องถิ่น
๓. เพื่อให้ภาคเกษตรกรรมได้รับองค์ความรู้ใหม่ๆ และสามารถนำไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างองค์ความรู้และถ่ายทอดให้แก่เกษตรกรอย่างทั่วถึงและยั่งยืน

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตมันสำปะหลัง

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการไถระเบิดดินดาน

๓.๑.๓ อ้อยโรงงาน

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น อาชีพมั่นคง และรายได้จากการทำการเกษตรเพิ่มขึ้น
๒. เพื่อให้เกษตรกรมีแหล่งผลิตพันธุ์พืชไว้ในท้องถิ่น
๓. สินค้าเกษตรที่สำคัญได้รับการพัฒนาการผลิตและมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างองค์ความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกร

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตอ้อยโรงงานแปลงใหญ่

๓.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรรมมีความรู้ความสามารถ พึ่งพาตนเองได้ มีการดำเนินกิจการอย่างต่อเนื่องและมีรายได้เพิ่มขึ้น

๒. เพื่อให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรรมได้รับองค์ความรู้ใหม่ๆ และสามารถนำไปปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ

๓. เพื่อสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ให้มีความรู้เข้าสู่ภาคการเกษตร

๓.๒.๑ Young Smart Farmer (YSF)

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรมีความรู้ความสามารถ พึ่งพาตนเองได้ มีการดำเนินกิจการอย่างต่อเนื่องและมีรายได้เพิ่มขึ้น
๒. เพื่อให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรได้รับองค์ความรู้ใหม่ๆ และสามารถนำไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ
๓. เพื่อสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ เข้าสู่ภาคการเกษตร กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน พัฒนาศักยภาพเกษตรกร และองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาเยาวชนภาคเกษตรให้มีความรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อ สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Smart Farmer

๓.๒.๒ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร/กลุ่มส่งเสริมอาชีพ

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรมีความรู้ความสามารถ พึ่งพาตนเองได้ มีการดำเนินกิจการอย่างต่อเนื่องและมีรายได้เพิ่มขึ้น
๒. เพื่อให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรได้รับองค์ความรู้ใหม่ๆ และสามารถนำไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ
๓. เพื่อสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ เข้าสู่ภาคการเกษตร
๔. มีแหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อแก้ไขปัญหาพร้อมทั้งพัฒนาให้กับเกษตรกรได้นำปฏิบัติในพื้นที่ของตนเอง กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน พัฒนาศักยภาพเกษตรกร และองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง

กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพ

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

๓.๒.๓ แหล่งเรียนรู้/เกษตรกรต้นแบบ

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถประยุกต์ใช้กับอาชีพเกษตรกรได้อย่างยั่งยืน
๒. มีแหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อแก้ไขปัญหาพร้อมทั้งพัฒนาให้กับเกษตรกรได้นำปฏิบัติในพื้นที่ของตนเอง
๓. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการประกอบอาชีพ กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน พัฒนาแหล่งเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาศูนย์เรียนรู้ต้นแบบด้านการเกษตรในพื้นที่ เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่ เกษตรกรได้นำไปปฏิบัติในพื้นที่ของตนเอง

โครงการที่ ๑ โครงการศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

๓.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

๓.๓.๑ ที่ดิน เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกให้แก่เกษตรกรในการไม่เผาเศษวัสดุเหลือใช้จากการเกษตรในไร่นา และ อนุรักษ์ให้มีการปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

กลยุทธ์ที่ ๑ การเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินและอนุรักษ์ดิน

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการไถระเบิดดินดาน

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด

โครงการที่ ๓ โครงการผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ

กลยุทธ์ที่ ๓ การป้องกันกำจัดศัตรูพืช

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์

๓.๓.๒ แหล่งน้ำ

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้ในการผลิตสินค้าเกษตรได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอ

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

โครงการที่ ๑ โครงการขุดสระน้ำขนาดเล็ก

โครงการที่ ๒ โครงการฝายเก็บกักน้ำเพื่อการเกษตร

โครงการที่ ๓ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ (ปรับปรุงสระเก่า)

๒. ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	
พัฒนา เกษตรกร/ กลุ่ม/องค์กร	๑. โครงการพัฒนา เกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer.															
	๒. โครงการพัฒนา ศักยภาพศูนย์เรียนรู้การ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร		๑ ศพก.หลัก	บ้านโป่งนคร ต.วังตะเฆ่	สนับสนุน พัฒนาศูนย์					๑	๕,๐๐๐					
พัฒนาพื้นที่ ทรัพยากร การเกษตร	๑. โครงการส่งเสริมการไถ ระเบิดดินดาน															
	๒. โครงการขุดสระขนาดเล็ก															
การแปรรูป ผลผลิต และพัฒนา ผลิตภัณฑ์	๑. โครงการส่งเสริมและ พัฒนาศักยภาพวิสาหกิจ ชุมชน															
	๒. โครงการพัฒนาบรรจุ ภัณฑ์ แปรรูปข้าว		๑ กลุ่ม	วิสาหกิจชุมชนฟาร์ม เห็ดเพื่อสุขภาพ และสมุนไพร เครื่องแกง	๑. อบรม ๒. ศึกษาดูงาน ๓. สนับสนุน บรรจุภัณฑ์						๑	๔๐,๐๐๐				

บรรณานุกรม

- กรมการปกครอง. ๒๕๖๘. ฝ่ายทะเบียนและบัตรอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ. **จำนวนประชากรใน อำเภอหนองบัวระเหว**. กระทรวงมหาดไทย.
- กระทรวงคมนาคม. **ชั้นข้อมูลเส้นทางถนน** (ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์)
- กรมพัฒนาที่ดิน. **ชั้นข้อมูลชุดดิน** (ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์)
- กรมพัฒนาที่ดิน. **การใช้ประโยชน์ที่ดิน** (ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์)
- กรมพัฒนาที่ดิน. **ระดับความเหมาะสมของพื้นที่** (ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์)
- กรมการปกครอง. ๒๕๖๘. **แผนพัฒนาอำเภอหนองบัวระเหว**
- กรมพัฒนาที่ดิน. ๒๕๕๑. **เขตการใช้ที่ดินตำบลหนองบัวระเหว อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ**.
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- กรมพัฒนาที่ดิน. ๒๕๕๑. **เขตการใช้ที่ดินตำบลโสกปลาดุก อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ**.
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- กรมพัฒนาที่ดิน. ๒๕๕๑. **เขตการใช้ที่ดินตำบลโคกสะอาด อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ**.
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- กรมพัฒนาที่ดิน. ๒๕๕๑. **เขตการใช้ที่ดินตำบลห้วยแย้ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ**.
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- กรมพัฒนาที่ดิน. ๒๕๕๑. **เขตการใช้ที่ดินตำบลวังตะเฆ่ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ**.
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- กรมส่งเสริมการเกษตร. ๒๕๖๘. **ระบบสารสนเทศฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร**
แหล่งที่มา : <http://farmer.doae.go.th/index/index/๒>
- สำนักงานคลังจังหวัดชัยภูมิ. ๒๕๖๘. **ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด จำแนกตามสาขาการผลิต จังหวัดชัยภูมิ**.
แหล่งที่มา : http://www.chaiyaphum.go.th/page_about/about๔.๑.php

ภาคผนวก

โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว

หลักการและเหตุผล

ข้าวเป็นพืชอาหารหลักและการทำนาเป็นอาชีพหลักที่สำคัญของเกษตรกรไทย ประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกข้าวร้อยละ ๔๖.๔๐ ของพื้นที่การเกษตร เกษตรกรผู้ปลูกข้าวมีจำนวน ๔.๑๖ ล้านครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖๕ ของเกษตรกรทั้ง ประเทศ สามารถผลิตข้าวได้ ๓๑.๖๑ ล้านตันข้าวเปลือก และส่งออกทำรายได้ให้แก่ประเทศปีละประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๐ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของภาคการเกษตร นอกจากนี้ ข้าวยังเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมต่อเนื่องเป็นจำนวนมาก ก่อให้เกิดการจ้างงานในอุตสาหกรรมข้าวหลายล้านครัวเรือน ในช่วงที่ผ่านมาการดำเนินนโยบายด้านข้าวของรัฐบาลเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในด้านราคาผลผลิตให้มีราคาสูงกว่าราคาตลาด ทำให้ชาวนาไม่ทราบราคาที่แท้จริงส่งผลให้มีการเพิ่มพื้นที่การผลิตและผลผลิตเพิ่มจำนวนมาก ขณะเดียวกันความใส่ใจในการพัฒนาคุณภาพข้าวน้อยลง ทำให้ประเทศไทยไม่สามารถพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันได้ในด้านการตลาดต่างประเทศกับประเทศอื่น ๆ เป็นผลให้การส่งออกลดลงจำนวน และส่งผลให้มีปริมาณข้าวคงเหลือในประเทศจำนวนมาก เนื่องจากผลผลิตข้าวของประเทศไทยมีการบริโภคภายในเพียงครึ่งเดียวส่วนที่เหลือ จะต้องส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศและในสภาพปัจจุบันประเทศผู้ส่งออกข้าวหลายประเทศได้มีการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันการส่งออกได้สูงขึ้น โดยมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่าประเทศไทยทำให้สามารถแย่งส่วนแบ่งในตลาดโลกได้ ทำให้ปัจจุบันรัฐบาลต้องปรับเปลี่ยนจากนโยบายด้านราคาข้าวเปลือกเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต และปรับปรุงคุณภาพของผลผลิต เพื่อให้ต้นทุนการผลิตต่ำลง และรักษาระดับผลผลิตให้มีปริมาณและคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาด ดังนั้นเพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพการผลิตของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในอำเภอหนองบัวระเหว จึงต้องมีการเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาการผลิตข้าวเพื่อความมั่นคงทางด้านอาหารในระดับชุมชนและชุมชนเกิด ความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองต่อไป

วัตถุประสงค์

- เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว โดยการลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตข้าวคุณภาพดี
- เพื่อเพิ่มสมรรถนะในการบริหารจัดการการผลิตข้าวของชุมชนแบบครบวงจรตั้งแต่การผลิต การจัดการ คุณภาพ และการจัดการด้านการตลาด เพื่อให้ชุมชนมีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้

เป้าหมาย

- เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตอำเภอหนองบัวระเหว ทั้ง ๕ ตำบล จำนวน ๑๐๐ ราย

ระยะเวลาดำเนินงาน

- ตุลาคม ๒๕๖๘ – กันยายน ๒๕๖๙

พื้นที่ดำเนินการ

- อำเภอหนองบัวระเหว ๕ ตำบล ๕๘ หมู่บ้าน

กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

การดำเนินโครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว ประกอบด้วย ๖ กิจกรรมหลัก ดังนี้

๑. การจัดทำโครงการฯ และแผนการปฏิบัติงาน
๒. การประชาสัมพันธ์โครงการ
๓. การประชุมชี้แจงการดำเนินงานโครงการ และนำเสนอผลการดำเนินงาน
๔. การอบรมถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร
 - ด้านการลดต้นทุนการผลิต โดยการลดปัจจัยการผลิต (เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ยเคมี สารเคมี ฯ) และใช้ในอัตราที่เหมาะสม มีการส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อผลิตปัจจัยการผลิตใช้เอง
 - การเพิ่มผลผลิต โดยถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เหมาะสม ได้แก่ สื่อในการลดต้นทุนการผลิต การจัดทำแปลงเรียนรู้ การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัดงานวันรณรงค์ถ่ายทอดเทคโนโลยี
๕. การเชื่อมโยงการตลาดระหว่างเกษตรกรและผู้ประกอบการ
๖. การติดตาม สนับสนุน และการรายงานผลการดำเนินงานและสรุปผลโครงการ

งบประมาณ

- ค่าอาหารกลางวันแก่เกษตรกร ๒ มื้อ จำนวน ๑๐๐ ราย ๆ ละ ๑๐๐ บาท เป็นเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ๔ มื้อ จำนวน ๑๐๐ ราย ๆ ละ ๒๕ บาท เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท
- ค่าวัสดุสำนักงาน เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท
- ค่าวัสดุฝึกอบรม เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท
- ค่าตอบแทนวิทยากร เป็นเงิน ๓,๖๐๐ บาท
- ค่าติดตามงาน เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๕๐,๖๐๐ บาท (ห้าหมื่นหกร้อยบาทถ้วน)

ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- ผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้นเป็น ๔๒๐ กิโลกรัมต่อไร่
- ต้นทุนการผลิตข้าวลดลง ๑,๐๐๐ บาทต่อตัน
- เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต (เพิ่มผลผลิต/ลดต้นทุน) ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของ เป้าหมาย

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ศพก./ศูนย์บริการและถ่ายทอด/ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น/สำนักงานเกษตรอำเภอ

โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตมันสำปะหลัง

หลักการและเหตุผล

มันสำปะหลังเป็นพืชอันดับสามรองจากอ้อยโรงงานที่เกษตรกรปลูกกันมาก ซึ่งปัญหาเรื่องการผลิตมันสำปะหลังที่พบเกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้และวิธีปฏิบัติในการผลิตมันสำปะหลังให้ได้ผลผลิตที่สูง โดย ผลผลิตเฉลี่ยอยู่ที่ ๓.๕ ตัน

โครงการมันสำปะหลังพันธุ์ดีจึงเป็นอีกโครงการหนึ่งที่จะช่วยให้เกษตรกรสามารถพัฒนาความรู้และ ทักษะในการผลิตมันสำปะหลังให้มีคุณภาพสามารถเพิ่มผลผลิตจากเดิมเป็น ๕ ตันได้ และสามารถลดต้นทุน การผลิตซึ่งจะทำให้เกษตรกรมีเงินเหลือเพิ่มมากขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ในการผลิตมันสำปะหลัง
๒. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง

เป้าหมาย

เกษตรกรจำนวน ๓๕๐ ราย

พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่อำเภอหนองบัวระเหวทุกตำบล

ระยะเวลา

๑ มกราคม ๒๕๖๙ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙

แผนการดำเนินงาน

๑. ประชุมชี้แจงโครงการ
๒. รับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ
๓. อบรมเกษตรกร
๔. ติดตามผล
๕. ประเมินผล

วิธีการดำเนินงาน

๑. ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม จำนวน ๓ ครั้งๆ ละ ๑ วัน
 - ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๓๕๐ คนๆละ ๗๕ บาท เป็นเงิน ๗๘,๗๕๐ บาท
 - ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม จำนวน ๒ มื้อๆ ๒๕ บาท จำนวน ๓๕๐ คน ๕๒,๕๐๐ บาท
 - ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกอบรม ๑๗,๕๐๐ บาท
 - ค่าจ้างเหมารถศึกษาดูงาน ๑๒๒,๕๐๐ บาท
 - ค่าวัสดุอุปกรณ์จัดทำแปลงสาธิต ๑๗๕,๐๐๐ บาท
๒. การบริหารโครงการ (ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ดำเนินการ)
 - ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต (ศพก.)
 - ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล
 - องค์การบริหารส่วนตำบล

งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์/แผนการใช้เงิน

งบประมาณ ๔๔๖,๒๕๐ บาท

ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

๑. ผลตอบแทนโดยตรง

- เกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลัง จาก ๓ ตัน เป็น ๕ ตัน
- เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตมันสำปะหลังได้

๒. ผลตอบแทนโดยทางอ้อม

- มีการขยายผลไปยังเกษตรกรรายอื่น
- เกษตรกรมีความรู้และทักษะในการผลิตมันสำปะหลังที่มีคุณภาพ

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ศพก./ศูนย์บริการและถ่ายทอด/ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น/สำนักงานเกษตรอำเภอ

โครงการส่งเสริมและพัฒนการผลิตอ้อยโรงงานแปลงใหญ่

หลักการและเหตุผล

อ้อยโรงงานเป็นพืชที่มีการเพาะปลูกชนิดหนึ่งของตำบล ซึ่งในปัจจุบันพบว่าผลผลิตที่ได้รับน้อยอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ และมีการใช้ปัจจัยการผลิตที่ค่อนข้างสูงทำให้เกษตรกรมีรายได้ที่เหลือจากการทำไร่อ้อย น้นน้อยนิด และเกษตรกรบางรายต้องไปกู้หนี้ยืมสินจากนายทุนมาลงทุนเนื่องจากขาดทุนจากการปลูกอ้อย

โครงการส่งเสริมและพัฒนการผลิตอ้อยโรงงานจึงเป็นแนวทางที่จะพัฒนาให้เกษตรกรสามารถลด ต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตอ้อยให้มีปริมาณมากขึ้นได้โดยการนำความรู้และเทคโนโลยีที่ได้จากโครงการนี้ไป ปฏิบัติและขยายผลสู่เกษตรกรรายอื่นๆต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ในการผลิตอ้อยโรงงาน
๒. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิตในการเกษตร
๓. เพื่อเพิ่มผลผลิตอ้อยจาก ๘ ตัน ต่อ ไร่ เป็น ๑๕ ตัน ต่อไร่

เป้าหมาย

เกษตรกรตำบล ๑๐ ราย

พื้นที่ดำเนินการ

เกษตรกรในพื้นที่อำเภอหนองบัวระเหว

ระยะเวลา

๑ มกราคม ๒๕๖๙ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙

แผนการดำเนินงาน

๑. ประชุมชี้แจงโครงการ
๒. รับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ
- ๓.อบรมเกษตรกร
๔. ติดตามผล
๕. ประเมินผล

วิธีการดำเนินงาน

๑. ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม จำนวน ๓ ครั้งๆ ละ ๑ วัน
 - ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๕๐ คนๆละ ๗๕ บาท เป็นเงิน ๑๑,๒๕๐ บาท
 - ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม จำนวน ๒ มื้อๆ ละ ๒๕ บาท จำนวน ๕๐ คน ๒,๕๐๐ บาท
 - ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกอบรม ๓๑,๒๕๐ บาท
 - ค่าจ้างเหมารถศึกษาดูงาน ๔๕,๐๐๐ บาท
 - ค่าวัสดุอุปกรณ์จัดทำแปลงสาธิต ๖๐,๐๐๐ บาท
๒. การบริหารโครงการ (ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ดำเนินการ)
 - ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
 - ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล
 - องค์การบริหารส่วนตำบล

งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์/แผนการใช้เงิน

งบประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ บาท

ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม**๑. ผลตอบแทนโดยตรง**

- เกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิตอ้อยโรงงานจาก ๘ ตัน ต่อ ไร่ เป็น ๑๕ ตัน ต่อไร่
- เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตอ้อยโรงงานได้

๒. ผลตอบแทนโดยทางอ้อม

- มีการขยายผลไปยังเกษตรกรรายอื่น
- เกษตรกรมีความรู้และทักษะในการผลิตอ้อยโรงงาน

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ศพก./ศูนย์บริการและถ่ายทอด/ อบต./สำนักงานเกษตรอำเภอ

โครงการพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

หลักการและเหตุผล

ผลผลิตทางการเกษตรมากมายที่ต้องเสียหายเนื่องจากราคาตก และเสียหายจากการนำออกจำหน่าย ไม่ทัน จึงจำเป็นต้องเพิ่มความรู้ให้กับกลุ่มส่งเสริมอาชีพ เพื่อที่จะได้แปรรูปผลผลิตเหล่านั้นไม่ให้เสียหาย หรือ สามารถเก็บไว้ได้นานและเป็นการเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรอีกทาง

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของกลุ่มให้เป็นระบบ มีแผนการดำเนินการอย่างชัดเจน
๒. ส่งเสริมให้เกษตรกรจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย เพื่อที่จะสามารถวิเคราะห์ผลกำไร ขาดทุน-ของ ตนเองได้
๓. เพื่อลดต้นทุนการผลิต

เป้าหมาย

กลุ่มส่งเสริมอาชีพ ตำบลละ ๑ กลุ่ม ทั้งหมด ๕ กลุ่ม

พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่อำเภอหนองบัวระเหว

ระยะเวลา

มกราคม ๒๕๖๙ – ธันวาคม ๒๕๖๙

แผนการดำเนินงาน

๑. ประชุมชี้แจงโครงการ
๒. รับสมัครเกษตรกร
๓. อบรมเกษตรกร
๔. ติดตามผล/ประเมินผล

วิธีการดำเนินงาน

๑. ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม จำนวน ๒ ครั้งๆละ ๑ วัน
 - ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๕๐ คนๆละ ๑๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท
 - ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม จำนวน ๒ มื้อๆ ๒๕ บาท จำนวน ๕๐ คน ๒,๕๐๐ บาท
 - ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกอบรม ๑๐,๐๐๐ บาท
 - ค่าวัสดุอุปกรณ์สนับสนุน ๓๐,๐๐๐ บาท
๒. การบริหารโครงการ (ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ดำเนิน)
 - ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
 - ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล
 - องค์การบริหารส่วนตำบล

งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์/แผนการใช้เงิน

งบประมาณ ๕๒,๕๐๐ บาท

ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

๑. ผลตอบแทนโดยตรง

- เกษตรกรทำบัญชีครัวเรือนได้
- เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

๒. ผลตอบแทนโดยทางอ้อม

- มีการระดมความคิด สร้างการรับรู้ยอมรับซึ่งกันและกัน

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ศพท./ศูนย์บริการและถ่ายทอด/ อบต./สำนักงานเกษตรอำเภอ

โครงการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer

หลักการและเหตุผล

การพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer ดำเนินการโดยยึดหลักการพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรรุ่นใหม่ด้วยตัวเกษตรกรเอง มีการให้ความสำคัญกับการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยมีเกษตรกรรุ่นใหม่เป็น ศูนย์กลางการเรียนรู้และออกแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อตอบสนองความต้องการที่แท้จริงและนำผลที่ได้จากการ จัดกระบวนการเรียนรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง มีการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบผสมผสานระหว่างเกษตรกรรุ่นใหม่ซึ่งเป็นการเรียนรู้แบบเผชิญหน้าหรือแบบเฉพาะกิจจากประสบการณ์ของปราชญ์ชาวบ้านหรือบุคคลต้นแบบ รวมถึงการเรียนรู้จากการศึกษาดูงาน การลงมือฝึกปฏิบัติจริง การเรียนรู้ผ่านสื่อสารสนเทศและสื่อออนไลน์ นอกจากนี้ยังเน้นหนักในกระบวนการมีส่วนร่วม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงองค์ความรู้ เทคโนโลยี และกิจกรรมการเกษตรตั้งแต่กระบวนการผลิตไปจนถึงการตลาด เพื่อการรวมกลุ่มของเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มี ความมุ่งมั่นตั้งใจในการพัฒนาตนเองเป็น Young Smart Farmer นำไปสู่การเป็นผู้นำด้านการเกษตรในอนาคตตลอดจนการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มและเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างเกษตรกรรุ่นใหม่และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์

- เพื่อพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้มีขีดความสามารถด้านการเกษตร สามารถทดแทนเกษตรกรผู้สูง
- สร้างแรงจูงใจให้คนรุ่นใหม่หันมาประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยจะต้องมีศักยภาพสามารถนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มา ประยุกต์ใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดสินค้าเกษตร จนเป็นผู้นำทางการเกษตร ในท้องถิ่นได้

เป้าหมาย

- เกษตรกรรุ่นใหม่อายุ ๑๗ – ๔๕ ปี ในเขตอำเภอหนองบัวระเหว ทั้ง ๕ ตำบล จำนวน ๒๕ ราย

ระยะเวลาดำเนินงาน

- ตุลาคม ๒๕๖๘ – กันยายน ๒๕๖๙

พื้นที่ดำเนินการ

- อำเภอหนองบัวระเหว ๕ ตำบล ๕๘ หมู่บ้าน

กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

การดำเนินโครงการสร้างและปลูกจิตสำนึกเกษตรกรรุ่นใหม่ ประกอบด้วย ๖ กิจกรรมหลัก ดังนี้

๑. การจัดทำโครงการฯ และแผนการปฏิบัติงาน
๒. การประชาสัมพันธ์โครงการ
๓. การประชุมชี้แจงการดำเนินงานโครงการ และนำเสนอผลการดำเนินงาน
๔. การอบรมถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร เพื่อสร้างองค์ความรู้แก่เกษตรกรรุ่นใหม่
๕. การเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่

๖. การติดตาม สนับสนุน และการรายงานผลการดำเนินงานและสรุปผลโครงการ

๔. งบประมาณ

- ค่าอาหารกลางวันแก่เกษตรกร ๒ มื้อ จำนวน ๒๕ ราย ๆ ละ ๑๐๐ บาท เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ๔ มื้อ จำนวน ๖๐ ราย ๆ ละ ๒๕ บาท เป็นเงิน ๒,๕๐๐ บาท
- ค่าวัสดุสำนักงาน เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท
- ค่าวัสดุฝึกอบรม เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท
- ค่าตอบแทนวิทยากร เป็นเงิน ๓,๖๐๐ บาท
- ค่าติดตามงาน เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒๒,๑๐๐ บาท (สองหมื่นสองพันหนึ่งร้อยบาทถ้วน)

ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- มีเกษตรกรรุ่นใหม่เพิ่มขึ้น อย่างน้อยตำบลละ ๕ คน
- เกษตรกรรุ่นใหม่สามารถนำความรู้และเทคโนโลยีไปใช้ในกระบวนการผลิต ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒๐
- มีเครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่ ไม่น้อยกว่า ๓ กลุ่ม

โครงการจัดตั้งศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

หลักการและเหตุผล

ปัญหาเรื่องโรคและแมลงเป็นปัญหาที่สร้างความเสียหายให้แก่ผลผลิตทางการเกษตรเป็นอย่างมาก ซึ่งทำให้เกษตรกรสูญเสียรายได้ที่ควรจะได้ไป ประกอบกับปัจจุบันเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทอย่างมาก โดยเฉพาะสารเคมี แต่ด้วยความที่เกษตรกรส่วนใหญ่อยู่ในวัยสูงอายุจึงทำให้ขาดความเข้าใจในการใช้สารเคมี อย่างถูกต้องและเหมาะสม ทำให้เกิดต้นทุนการผลิตที่สูงตามมา

ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนจึงมีบทบาทอย่างมากที่จะช่วยให้เกษตรกรสามารถเข้าใจถึงเรื่องโรคแมลง รู้จักการวินิจฉัยโรคและแมลง ทำให้เกษตรกรสามารถป้องกันกำจัดได้อย่างถูกวิธีและเหมาะสม ซึ่งเป็นการช่วยลดต้นทุนในเรื่องของการใช้สารเคมีได้อีกทางหนึ่ง เป็นการนำพาให้เกษตรกรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อจัดตั้งศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบล

เป้าหมาย

ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบล

พื้นที่ดำเนินการ

ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบล จำนวน ๕ แห่ง

ระยะเวลา

๑ มกราคม ๒๕๖๙ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙

แผนการดำเนินงาน

๑. ประชุมชี้แจงโครงการ
๒. จัดสรรงบประมาณจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์
๓. ติดตามผล/ประเมินผล

วิธีการดำเนินงาน

๑. ค่าวัสดุอุปกรณ์สำนักงานศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน จำนวน ๓๕๐,๐๐๐ บาท
๒. การบริหารโครงการ (ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ดำเนินการ)
 - ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
 - ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล
 - องค์การบริหารส่วนตำบล

งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์/แผนการใช้เงิน

งบประมาณ ๓๕๐,๐๐๐ บาท

ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม**๑. ผลตอบแทนโดยตรง**

- ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนมีวัสดุอุปกรณ์สำหรับให้บริการเกษตรกรในตำบล

๒. ผลตอบแทนโดยทางอ้อม

- เกษตรกรมีความรู้เพิ่มขึ้นจากการรับบริการด้านความรู้จากศูนย์ฯ
- เกษตรกรได้รับความสะดวกสบายจากการเข้ารับบริการ

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ศพก./ศูนย์บริการและถ่ายทอด/ อบต./สำนักงานเกษตรอำเภอ

โครงการส่งเสริมการไถระเบิดดินดาน

หลักการและเหตุผล

เกษตรกรส่วนใหญ่นิยมใช้วิธีว่าจ้างบริการไถเพื่อเตรียมการเพาะปลูกซึ่งในการไถแต่ละครั้งจะมีความลึก ๑๕ – ๒๐ เซนติเมตรแต่ดินชั้นดานซึ่งอยู่ลึกลงไปไม่ได้มีการไถพรวนทำให้รากพืชไม่สามารถแทงทะลุลงไปเพื่อหาอาหารในการเจริญเติบโตได้ การจัดการดินอย่างถูกต้องและถูกวิธีจึงเป็นการปรับปรุงโครงสร้างดินให้มีความเหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืชได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีการไถระเบิดดินดานมากขึ้น

เป้าหมาย

พื้นที่เกษตรกร ๑,๐๐๐ ไร่ พื้นที่ดำเนินการ พื้นที่อำเภอหนองบัวระเหว

ระยะเวลา

๑ มกราคม ๒๕๖๙ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙

แผนการดำเนินงาน

๑. ประชุมชี้แจงโครงการ
๒. รับสมัครเกษตรกร
๓. อบรมเกษตรกร
๔. ติดตามผล/ประเมินผล

วิธีการดำเนินงาน

- จ้างเหมาไถระเบิดดินดาน

การบริหารโครงการ (ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ดำเนินการ)

- ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
- ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล
- องค์การบริหารส่วนตำบล

งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์/แผนการใช้เงิน

งบประมาณ ๕๐,๐๐๐ บาท

ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

ผลตอบแทนโดยตรง

- เกษตรกรมีการไถระเบิดดินดานมากขึ้น

ผลตอบแทนโดยทางอ้อม

- เกษตรกรมีความรู้เพิ่มขึ้น
- มีการขยายผลสู่เกษตรกรรายอื่นๆ

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ศพก./ศูนย์บริการและถ่ายทอด/ อบต./สำนักงานเกษตรอำเภอ

โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสด

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันปุ๋ยเคมีมีราคาที่สูงขึ้นและเกษตรกรส่วนใหญ่มีการใช้ปุ๋ยเคมีกันมาก ทำให้ดินขาดความร่วนซุย และยังทำให้มีต้นทุนการผลิตที่สูง

การใช้ปุ๋ยพืชสดเพื่อปรับปรุงบำรุงดินจึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยฟื้นฟูให้ดินมีสภาพที่เหมาะสมกับการปลูกพืช และเป็นการช่วยลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลกำไรให้แก่เกษตรกรอีกทางหนึ่งด้วย

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยในการผลิต
๒. เพื่อส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสดแทนการใช้ปุ๋ยเคมี
๓. เพื่อปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์

เป้าหมาย

เกษตรกรจำนวน ๑๒๕ ราย พื้นที่ดำเนินการ พื้นที่อำเภอหนองบัวระเหว

ระยะเวลา

๑ มกราคม ๒๕๖๙ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙

แผนการดำเนินงาน

๑. ประชุมชี้แจงโครงการ
๒. รับสมัครเกษตรกร
๓. อบรมเกษตรกร
๔. ติดตามผล/ประเมินผล

วิธีการดำเนินงาน

- ค่าเมล็ดพันธุ์ปอเทือง สำหรับทำปุ๋ยพืชสด

การบริหารโครงการ (ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ดำเนินการ)

- ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล
- องค์การบริหารส่วนตำบล งบประมาณ

วัสดุอุปกรณ์/แผนการใช้เงิน

งบประมาณ ๒๕๐,๐๐๐ บาท

ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

ผลตอบแทนโดยตรง

- เกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยพืชสดบำรุงดินมากขึ้น

ผลตอบแทนโดยทางอ้อม

- เกษตรกรมีความรู้และทักษะการใช้ปุ๋ยอย่างเหมาะสม

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ศพก./ศูนย์บริการและถ่ายทอด/ อบต./สำนักงานเกษตรอำเภอ

โครงการผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ

หลักการและเหตุผล

การทำเกษตรในปัจจุบันพบว่าเกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยเคมีในไร่นาเป็นจำนวนมาก ซึ่งมีจำนวนน้อยที่ มีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพื่อบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ พื้นที่การเกษตรตำบลด้านข้างในฤดูหลังการเก็บเกี่ยว พบว่ามีเศษผลผลิตที่เหลือทิ้งซึ่งเกษตรกรสามารถนำมาผลิตเป็นปุ๋ยหมักอินทรีย์เพื่อบำรุงดินภายในไร่นาของ ตนเองได้

โครงการผลิตปุ๋ยหมักจากเศษผลผลิตทางการเกษตรที่เหลือทิ้ง จึงเป็นโครงการที่จะช่วยให้เกษตรกร สามารถลดต้นทุนในเรื่องของปุ๋ยเคมีและเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติมีการนำเศษผลผลิตที่เหลือ กลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างสูงสุด

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์โดยใช้เศษผลผลิตที่เหลือทิ้งจากไร่นา
๒. เพื่อลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยในการผลิต
๓. เพื่อปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ เป้าหมาย เกษตรกรจำนวน ๒๐๐ ราย

พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่อำเภอหนองบัวระเหว

ระยะเวลา

๑ มกราคม ๒๕๖๙ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙

แผนการดำเนินงาน

๑. ประชุมชี้แจงโครงการ
๒. รับสมัครเกษตรกร
๓. อบรมเกษตรกร
๔. ติดตามผล/ประเมินผล

วิธีการดำเนินงาน

๑. ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม จำนวน ๑ ครั้งๆ
 - ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๒๐๐ คนๆละ ๗๕ บาท เป็นเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท
 - ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม จำนวน ๒ มื้อๆ ๒๕ บาท จำนวน ๒๐๐ คน เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท

บาท

- ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกอบรม ๑๐,๐๐๐ บาท
- ค่าวัสดุอุปกรณ์จัดทำแปลงสาธิต ๗๐,๐๐๐ บาท

๒. การบริหารโครงการ (ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ดำเนินการ)

- ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
- ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

- องค์การบริหารส่วนตำบล

งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์/แผนการใช้เงิน

งบประมาณ ๑๐๕,๐๐๐ บาท

ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

๑. ผลตอบแทนโดยตรง
 - เกษตรกรมีปุ๋ยอินทรีย์ใช้ในไร่นาของตนเอง
 - ใช้เศษวัสดุที่เหลืออยู่ให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่า
๒. ผลตอบแทนโดยทางอ้อม
 - เกษตรกรมีความรู้และทักษะการผลิตปุ๋ยเพิ่มขึ้น
 - ช่วยฟื้นฟูสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ศพก./ศูนย์บริการและถ่ายทอด/ อบต./สำนักงานเกษตรอำเภอ

โครงการผลิตสารชีวภัณฑ์

หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันปัญหาเรื่องโรคแมลงนั้นสร้างความเสียหายให้แก่ผลผลิตทางการเกษตรเป็นอย่างมาก และในแต่ละปีเกษตรกรนั้นจะต้องเสียเงินไปกับค่าสารเคมีอย่างมากเช่นกัน ซึ่งส่งผลให้เกิดต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น และสุขภาพของเกษตรกรก็แย่ลงเนื่องจากสารเคมี สารชีวภัณฑ์จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ในการผลิตสารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดศัตรูพืช
๒. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิตในการเกษตร
๓. เพื่อลดการใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช

เป้าหมาย

เกษตรกรจำนวน ๒๕๐ ราย

พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่อำเภอหนองบัวระเหว

ระยะเวลา

๑ มกราคม ๒๕๖๙ ถึง ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๙

แผนการดำเนินงาน

๑. ประชุมชี้แจงโครงการ
๒. รับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ
- ๓.อบรมเกษตรกร
๔. ติดตามผลประเมินผล

วิธีการดำเนินงาน

๑. ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม จำนวน ๑ วัน
 - ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๒๕๐ คนๆละ ๑๐๐ บาท เป็นเงิน ๒๕,๐๐๐ บาท
 - ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม จำนวน ๒ มื้อๆ ๒๕ บาท จำนวน ๒๕๐ คน ๑๒,๕๐๐ บาท
 - ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกอบรม ๑๘,๗๕๐ บาท
๒. การบริหารโครงการ (ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ดำเนิน)
 - ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำ
 - องค์การบริหารส่วนตำบล

งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์/แผนการใช้เงิน

งบประมาณ ๕๖,๒๕๐ บาท

ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

๑. ผลตอบแทนโดยตรง
 - เกษตรกรสามารถผลิตสารชีวภัณฑ์ใช้ตัวเอง
 - ผลผลิตปลอดภัยจากสารเคมี
 - เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตด้านสารเคมี
๒. ผลตอบแทนโดยทางอ้อม
 - มีการขยายผลไปยังเกษตรกรรายอื่น
 - สิ่งแวดล้อมปลอดภัย
 - เกษตรกรสามารถผลิตจำหน่ายสร้างรายได้เสริม

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ศพก./ศูนย์บริการและถ่ายทอด/ อบต./สำนักงานเกษตรอำเภอ

โครงการขุดสระน้ำขนาดเล็ก

หลักการและเหตุผล

อำเภอหนองบัวระเหวเป็นอำเภอที่ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร ในปัจจุบันเกษตรกรจำนวนมาก จะต้องประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำในการเพาะปลูก อาทิเช่น ขาดแคลนน้ำในการทำสวน ในการทำ ผัก เนื่องจากขาดแคลนแหล่งกักเก็บน้ำในหน้าแล้ง เกษตรกรยังขาดแคลนเงินทุนในการจัดหาแหล่งน้ำ ถ้าหาก เกษตรกรมีแหล่งน้ำในไร่นาแล้วก็จะสามารถผลิตพืชได้ทันตามฤดูกาล ลดความเสียหายจากผลผลิตทาง การเกษตร สามารถเพิ่มผลผลิตการเกษตรมากขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรมีแหล่งน้ำสำรองในการเพาะปลูกพืช
๒. เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
๓. เพื่อให้เกษตรกรมีงานทำตลอดฤดูกาล

เป้าหมาย

เกษตรกรจำนวน ๑๐๐ ราย

พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่อำเภอหนองบัวระเหว ระยะเวลา ๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙

แผนการดำเนินงาน

๑. ประชุมชี้แจงโครงการ
๒. รับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ
๓. คัดเลือกเกษตรกร
๔. ดำเนินการขุดสระน้ำ
๕. ติดตามผล
๖. ประเมินผล

วิธีการดำเนินงาน

๑. จ้างเหมาขุดสระน้ำขนาดความจุ ๑,๒๖๐ ลบ.ม. จำนวน ๕๐ บ่อๆละ ๒๐,๐๐๐ บาท
๒. การบริหารโครงการ (ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ดำเนิน)
 - ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล
 - องค์การบริหารส่วนตำบล

งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์/แผนการใช้เงิน

งบประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม**๑. ผลตอบแทนโดยตรง**

- เกษตรกรจำนวน ๕๐ ครัวเรือน มีแหล่งน้ำสำรองในไร่
- เกษตรกรสามารถทำกิจกรรมการเกษตรได้ต่อเนื่อง ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

๒. ผลตอบแทนโดยทางอ้อม

- มีการจัดตั้งกองทุนหมุนเวียนในชุมชน

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ศพก./ศูนย์บริการและถ่ายทอด/ อบต./สำนักงานเกษตรอำเภอ

โครงการฝายเก็บกักน้ำเพื่อการเกษตร

หลักการและเหตุผล

อำเภอหนองบัวระเหว มีลำห้วยธรรมชาติหลายลำห้วย สามารถพัฒนาเป็นฝายกักเก็บน้ำให้เกษตรกร ได้ใช้ประโยชน์เป็นการพัฒนาแหล่งน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติที่ตื้นเขินประการหนึ่ง

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
๒. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้มีคุณภาพและปริมาณที่สูงขึ้น
๓. เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของเกษตรกร

เป้าหมาย

๑. เกษตรกร ๕๘ หมู่บ้าน จะได้รับประโยชน์
๒. ความคุ้มค่าทางด้านเศรษฐกิจ คำนึงเพราะจำทำให้สภาพการผลิตดีขึ้น มีรายได้เพิ่มขึ้นจากผลผลิตที่มีคุณภาพและปริมาณการผลิต
๓. ทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ช่วยรักษาความอุดมสมบูรณ์ในพื้นที่ การเก็บน้ำฝนไว้ใช้ ในฤดูแล้ง ทำให้เกษตรกรสามารถประกอบอาชีพได้ตลอดปี

พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอหนองบัวระเหว

ระยะเวลาดำเนินงาน

ตั้งแต่เดือน มกราคม ๒๕๖๙ เป็นต้นไป

แผนการดำเนินการ

๑. มีคณะกรรมการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร เป็นผู้ดำเนินการ
๒. การศึกษา การคำนวณ การออกแบบควรเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีความรู้มี ประสบการณ์ช่วยเหลือ
๓. ทรัพยากร
 - ก. การวางแผนร่วมกันของเกษตรกรในพื้นที่
 - ข. การสนับสนุนงบประมาณ/เจ้าหน้าที่/องค์การบริหารส่วนตำบล
 - ค. งบประมาณจาก กรมชลประทาน
๔. การจัดการ ใช้ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร แต่ละตำบล เป็นศูนย์กลางในการจัดการ การทำความเข้าใจ การควบคุมทางสังคม

วิธีการดำเนินการ

๑. ความคิดวางแผนแก้ไขปัญหาลาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
๒. ศึกษาความเป็นไปได้ร่วมกับทางองค์การบริหารส่วนตำบล
๓. จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำในแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น
๔. ตั้งกฎระเบียบการใช้น้ำ และการบำรุงรักษาแหล่งน้ำ

งบประมาณ วัสดุ/แผนการใช้เงิน

งบประมาณ ในการสร้างฝาย จำนวน ๒๐ จุด รวมเป็นเงิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

๑. เกษตรกรสามารถสร้างรายได้ ประกอบอาชีพเพื่อให้มีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง ได้ โดยใช้โครงสร้างพื้นฐาน จากโครงการนี้
๒. ช่วยรักษาความสมบูรณ์ของพื้นที่
๓. สามารถเก็บน้ำฝนไว้ในฤดูแล้ง
๔. เกษตรกรสามารถประกอบอาชีพได้ตลอดปี
๕. เกษตรกร ทั้ง ๕๘ หมู่บ้าน สามารถปลูกผักได้ ๔ ครั้ง/ปี มีรายได้ครั้งละ ๑๐,๐๐๐ บาท/ครัวเรือน

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ศพก./ศูนย์บริการและถ่ายทอด/ อบต./สำนักงานเกษตรอำเภอ

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ (ปรับปรุงสระเก่า)

หลักการและเหตุผล

สระน้ำต่าง ๆ ของตำบลหนองมะคำโมง ส่วนหนึ่งมีปัญหาสระตื้นเขินเกษตรกรเจ้าของสระเหล่านี้มีความจำเป็นต้องขุดลอกสระเหล่านั้น เพื่อให้สามารถเก็บน้ำไว้ในโอกาสต่อไป และสามารถเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัวอีกทางหนึ่งด้วย

วัตถุประสงค์

เพื่อปรับปรุงสระน้ำของเกษตรกร ในพื้นที่อำเภอหนองบัวระเหว ให้สามารถใช้ประโยชน์จากสระเก่าที่ตื้นเขิน

เป้าหมาย

๑. เกษตรกร ๔๐ ราย ได้ใช้ประโยชน์จากสระน้ำ
๒. เกษตรกรจะมีรายได้เพิ่มจากการปลูกผักและเลี้ยงปลา
๓. เกษตรกรจะมีแหล่งน้ำขนาดเล็ก เพื่อทำการเกษตรแบบพึ่งตนเอง

พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอหนองบัวระเหว

ระยะเวลาดำเนินงาน

เดือนมกราคม ๒๕๖๙ เป็นต้นไป

แผนการดำเนินการ

๑. เกษตรกรในพื้นที่อำเภอหนองบัวระเหว เป็นเป้าหมายในการดำเนินการ
๒. ความรู้ในด้านการประกอบอาชีพเสริมมีจุดสาคิตต่าง ๆ ที่เกษตรกรสนใจมีอยู่ในตำบล
- ๓.ทรัพยากร
- ก. เกษตรกรมีสระเก่า
- ข. กรมประมงมีเครื่องจักรกล
- ค. การศึกษาดูงาน คณะกรรมการกลุ่มเป็นผู้วางแผน และจัดการเรื่อง ค่าใช้จ่ายในการศึกษาเรื่องอาชีพเสริม

วิธีการดำเนินการ

๑. เกษตรกรมีการรวมกลุ่มขึ้นแต่ละหมู่บ้าน และคัดเลือกคณะกรรมการ
๒. คณะกรรมการประสานงานกับกรมประมงในการใช้เครื่องจักรกล
๓. เกษตรกรเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ เช่น ค่าน้ำมัน ค่าการจัดการ
๔. ประมงเป็นผู้สนับสนุนเครื่องจักรกล
๕. ทางกลุ่มเป็นผู้ตัดสินใจในการวางแผนการใช้ประโยชน์จากสระน้ำที่ขุดลอก

งบประมาณ วัสดุ / แผนการใช้เงิน

เกษตรกรออกค่าใช้จ่ายเอง ตามสภาพพื้นที่ของแต่ละราย รัฐบาลสนับสนุนงบ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ผลผลิตหรือผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

- เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากสระเก่าที่ตื้นเขิน
- ใช้เป็นแนวทางพัฒนาอาชีพเสริมให้กับเกษตรกร มีรายได้จากการใช้แหล่งน้ำ ครั้วเรือนละ

๔๐,๐๐๐ บาท

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ศูนย์บริการและถ่ายทอด / อบต. / กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม / กรมส่งเสริมการเกษตร